Dzisiaj 12 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmikowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 248 Wydanie P Poznań, sobota dnia 5 czerwca 1937 Rok 32

Prawda historyczna o armii polskiej we Francji

Na 5 i 6 czerwca zapowiedziano uroczystości w Warszawie dwudziestolecia armii polskiej we Francji. Będą to uroczystości z udziałem obecnych dygnitarzy, ale — bez twórców tej armii, tzn. bez członków ówczesnego Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu z Romanem Dmowskim na czele, bez ówczesnego wodza naczelnego tej armii gen. Józefa Hallera i bez stojącego przy nim Związku Hallerczyków.

Do stwierdzenia powyższego wprowadzić musimy tę korektywę natury personalnej, że do komitetu organizacyjnego wspomnianych uroczystości należy jeden z b. członków Komitetu Narod. Pol. w Paryżu, a mianowicie p. Józef Wielowieyski, który jako prononsowany polityk konserwatywno-„sanacyjny" stanął na czele „sanacyjnego" Stowarzyszenia Weteranów b. Armii Polskiej we Francji.

Cel uroczystości warszawskich bez twórców armii polskiej we Francji (z jednym przytoczonym wyjątkiem) jest jasny. Dla celu tego wybrano jako środek działania — sztuczny jubileusz dwudziestolecia, widocznie w obawie, że w razie odczekania naturalniejszego dwudziestopięciolecia mogłaby — w zmienionych warunkach w kraju — sprawa dla obecnych inicjatorów uroczystości nie być już aktualna.

Nie tylko jednak owo dwudziestolecie jest sztuczne, ale z polskiego stanowiska błędną jest podstawa uroczystości warszawskich: termin 4 czerwca roku 1917, w którym ukazał się dekret francuski o utworzeniu samodzielnej armii polskiej we Francji. Dekret pojawił się istotnie wówczas, ale od tego dokumentu do rzeczywiście niezależnej polskiej armii narodowej we Francji, organizowanej do walki z państwami centralnymi na obszarze wszystkich mocarstw sprzymierzonych pod polską zwierzchnią władzą polityczną i pod polskim naczelnym dowództwem, była droga daleka.

Mimo wdzięczności, jaką członkowie Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu mieli dla Francji za fakt wydania dekretu, nie godzili się jednak na sposób, w jaki w roku 1917 władze francuskie zabrały się w praktyce do realizowania dekretu. Komitet Narodowy Polski wręcz odmówił wzięcia odpowiedzialności za tworzenie polskich sił zbrojnych dopóty, dopóki nie nastąpi przyznanie im w całej pełni charakteru rzeczywiście niezależnej polskiej armii narodowej.

Byli wprawdzie Polacy, którzy nie tylko od samego początku działali na rzecz werbowania ochotników do tej armii, chociaż nie była ona wówczas jeszcze w praktyce ani samodzielną armią polską, ani na serio polską armią, ale którzy nawet przeciwko twardemu stanowisku Komitetu Narodowego Polskiego prowadzili w tej dziedzinie szkodliwą intrygę polityczną*), ale Komitet Narodowy Polski nie mógł i nie chciał zgodzić się na to, by pod mianem samodzielnej armii polskiej faktycznie tworzono coś w rodzaju legionu, który powstał w Galicji po stronie państw centralnych. To było dla Komitetu Narodowego Polskiego bezwzględnie wykluczone: poziomowi legionowemu przeciwstawił on postulat armii, reprezentującej realnie niepodległy naród polski.

Komitet Narodowy Polski dopiął celu; ale z nieba to zaprawdę samo nie spadło. W nader trudnych, w bardzo a bardzo trudnych warunkach Komitet zmagał się od czerwca roku 1917 z górą osiem miesięcy z rządem francuskim, aż dnia 22 lutego roku 1918 stanęła pierwsza polsko - francuska umowa w sprawie armii, której główne przepisy brzmiały:

„Do Komitetu Narodowego Polskiego należy określenie sztandaru narodowego, pod którym armia polska będzie walczyła, oraz odznak wojskowych, którymi będzie przybrana.

„Komitet ustali formuły przysięgi na wierność narodowi polskiemu.

„Do kompetencji Komitetu należy decydować o polskości tych, którzy się za Polaków podają w celu wstąpienia do armii polskiej w charakterze oficerów czy też szeregowców, a także akceptowanie zaciągania jeńców wojennych Polaków i określenie przeznaczenia ich w armii polskiej...

„Wszelkie publikacje oficjalne armii polskiej, o ile będą wydane, zostaną poddane kontroli politycznej Komitetu.

„Członek lub delegat Komitetu Narodowego Polskiego, wskazany przez niego, będzie miał prawo zwiedzania razem z dowódcą armii polskiej lub oficerem przez niego wskazanym koszar, obozów i szkół, oddanych armii polskiej, oraz być obecnym w warunkach wyżej wymienionych przy lądowaniu ochotników polskich do Francji.

„Nominacje oficerów, dowódców polskich, pod których rozkazami znajdować się będą jednostki bojowe polskie, odbywać się będą za zgodą Komitetu Narodowego Polskiego.

„Siły zbrojne polskie nie mogą być wysłane na front przed ukonstytuowaniem ich w jednostki organizacyjne i użycie ich na innym froncie, niż zachodni, jest uzależnione od zgody Komitetu Narodowego Polskiego."

Prosimy się dobrze wczytać w doniosłość tych postanowień!

Ale na nich nie koniec. Od lutego roku 1918 — równocześnie z akcją polityczną, zmierzającą do zdobycia dla Polski stanowiska niepodległego państwa, sprzymierzonego z koalicją, oraz do przekonania dyplomacji koalicyjnej o konieczności wyzwolenia ziem zaboru pruskiego i przyznania Polsce w ogóle granic rozległych — równocześnie z tą akcją polityczną Komitet Narodowy Polski napierał na rząd francuski o uzupełnienie uprawnień polskich, wypływających z umowy z lutego, tak, by wszystkie polskie siły zbrojne we wszystkich krajach koalicji — zamiast dotychczasowego rozdzielenia — uznane zostały za jedną jedyną armię narodową, sprzymierzoną, wojującą pod jednym jedynym dowództwem polskim i znajdującą się pod wyłącznie polską najwyższą władzą polityczną.

Armia ta miała spełnić obowiązek polski w wojnie z Niemcami i miała Polsce tym samym, jako niepodległej, współwalczącej sile państwowej, utorować drogę na konferencję pokojową w szeregi delegacyj koalicyjnych.

Druga umowa polsko - francuska, przewidująca akcesy innych państw sprzymierzonych, została podpisana 28 września roku 1918 i głosiła przede wszystkim, co następuje:

„Siły zbrojne polskie wszędzie, gdzie będą utworzone do walki po stronie sprzymierzonych przeciw mocarstwom centralnym, stanowić będą jedną jedyną armię samodzielną, sprzymierzoną i wojującą pod jednym jedynym dowództwem polskim.

„Armia ta znajdować się będzie pod najwyższą władzą polityczną Komitetu Narodowego Polskiego, mającego swą siedzibę w Paryżu.

„Naczelny wódz armii polskiej będzie mianowany przez Komitet Narodowy Polski za zgodą rządu francuskiego (ewentualnie i innych rządów sprzymierzonych)....

„Wszystkie nominacje w armii polskiej ogłasza jej naczelny wódz...

„Rekrutację armii polskiej przeprowadza Komitet Narodowy Polski...

„Komitet Narodowy Polski może porozumiewać się z rządami co do ewentualnego przydziału oficerów oraz jednostek taktycznych wojsk tych państw do armii polskiej..."

Po tej umowie nastąpiły szybko fakty: zamianowanie przez Komitet 4 października roku 1918 gen. Józefa Hallera wodzem naczelnym armii polskiej we Francji oraz złożenie dwa dni później na froncie w Lotaryngii przysięgi przez gen. Hallera.

Konsekwencje polityczne tych faktów dla Polski odpowiadały dążeniom Komitetu Narodowego Polskiego.

Odnosząc się — raz jeszcze to powtarzamy — z należytą wobec Francji wdzięcznością za fakt wydania dekretu o armii polskiej we Francji, musimy jednak stwierdzić z całym naciskiem, że rzeczywiście samodzielna polska armia narodowa po stronie koalicji powstała nie z chwilą pojawienia się tego dekretu francuskiego w czerwcu roku 1917, lecz dopiero po zawarciu umów polsko - francuskich w lutym i we wrześniu roku 1918.

Taka jest obiektywna prawda historyczna i takie musi być stanowisko polskie.

Zamiast stanąć na tym gruncie — wybrano termin czerwca roku 1917 jako podstawę do jubileuszu dwudziestolecia. Tak uczynił obóz polityczny, który zwykł się popisywać „niezależnością" swojej myśli politycznej, a innym zarzucać „powtarzanie pacierza za panią matką" Francją.

Woleli wziąć za podstawę swych uroczystości jednostronny akt francuski, realizowany w roku 1917 faktycznie na poziomie legionu przy armii francuskiej, niż uznać za narodziny istotnie samodzielnej armii narodowej umowy polsko - francuskie z roku 1918, bo to by za bardzo unaoczniało rolę Komitetu Narodowego Polskiego jako organizatora polskiego niepodległego czynu orężnego.

Ale społeczeństwo polskie wie, co o tym sądzić. I prawda historyczna prawdą pozostanie.

*) Między innymi prof. Wincenty Lutosławski, który świeżo przypomniał się opinii publicznej w innym związku historyczno-politycznym.

Jutro w wydaniu głównym:

DWIE KRESOWE PIĘĆDZIESIĄTKI

przez dra Feliksa Pohoreckiego

Dokoła zatargu Watykanu z Rzeszą

Miasto Watykańskie (PAT). Dobrze poinformowane koła kościelne oświadczają, że położenie nuncjatury apostolskiej w Berlinie nie uległo żadnej zmianie pod względem formalnym.

W pewnych sferach przypuszczają, że nuncjusz papieski msgr. Orsenigo otrzymał polecenie zaniechania podróży służbowej, którą miał przedsięwziąć w bieżących dniach do Rzymu. Fakt ten komentowany jest jako dowód, że Watykan pragnie unikać wszelkich objawów, mogących przyczynić się do osłabienia stosunków dyplomatycznych z Rzeszą.

Berlin. (PAT) Ambasador Rzeszy przy Watykanie von Bergen przybył do Berlina. Jak informują, nie wróci on już na swoją placówkę, przy czym wyjaśniają, że osiągnął on granicę wieku przepisowego dla dyplomaty.

Niektóre dzienniki zagraniczne doniosły, że nuncjusz opuścił już Berlin. Wiadomość ta jest nieścisła. Wyjazd jego natomiast brany jest po uwagę i nastąpi prawdopodobnie już w najbliższych dniach. Co do charakteru tego wyjazdu zachowują w tutejszych kołach zbliżonych do nuncjatury ścisłą rezerwę. Wnioskować jednak można, że będzie miał również charakter polityczny.

W Berlinie krążą pogłoski, że kilku dostojników Kościoła Katolickiego w Niemczech zamierza w związku z zaostrzeniem się zatargu udać się do Rzymu. Cytowane są nazwiska kard. Schultego z Kolonii oraz biskupów Berlina i Monastyru.

Szczegóły tragicznej śmierci gen. Moli

Z powodu mgły samolot rozbił się o szczyt skalny — Gen. Queipo de Llano w hołdzie bohaterskiemu wodzowi — Żałoba narodowa w Hiszpanii

Paryż. (Tel. wł.) Radiostacja narodowa w Salamance podała w czwartek wieczorem w sprawie katastrofy samolotu gen. Moli, oficjalny komunikat, z którego wynika, że wypadek wydarzył się tego dnia rano.

Gen. Mola znajdował się w drodze do Burgos i Valladolid. W Burgos zamierzał przeprowadzić inspekcję komendy dywizyjnej. Przybycia jego oczekiwano tam o godz. 10,45. Gdy płatowiec o oznaczonym czasie nie przyleciał, poczęto dowiadywać się o przyczyny spóźnienia. Po pewnym czasie otrzymano niepokojącą wiadomość o katastrofie aparatu, który uległ rozbiciu w odległości 4 kilometrów od Castil de Peones, na południe od Bibiesca, przy drodze z Irunu do Madrytu.

Natychmiast na miejsce katastrofy udało się samochodami kilku oficerów. Znaleźli oni jednak już tylko zwłoki pięciu pasażerów wraz z gen. Molą. Aparat był zupełnie rozbity. Zwłoki przewieziono niezwłocznie do Burgos i złożono w szpitalu.

Z opowiadań włościan, którzy byli świadkami katastrofy, wynika, że aparat gen. Moli przeleciał już Bibiesca. Po krótkiej jednak chwili płatowiec z wyłączonym motorem nawrócił. Leciał w przeciwnym kierunku, jakby się chciał opuszczać i zniknął w gęstej mgle. Nagle dał się słyszeć silny wybuch i zauważono rozbity samolot.

Według uzupełniających wiadomości z innych źródeł aparat uległ katastrofie na wysokości 900 metrów. Pilot chcąc wyjść z mgły usiłował ominąć góry i zamierzał lecieć doliną. Tymczasem mgła znacznie się wzmogła i w rezultacie pilot stracił orientację rozbijając się o szczyt skały.

Paryż. (Tel. wł.) Wiadomość o śmierci gen. Moli, głównego dowódcy północnego odcinku wojsk gen. Franca na froncie baskijskim, wywołała w kołach armii narodowej ogromny żal.

Gen. Queipo de Llano w związku z tragiczną śmiercią zasłużonego i powszechnie cenionego oraz lubianego nie tylko wśród wojskowych ale i przez ludność dowódcy poświęcił gen. Moli dłuższe przemówienie, które wygłosił w czwartek przed mikrofonem radiostacji w Sewilli. Podkreśliwszy zasługi i niepospolite zdolności strategiczne zmarłego oraz odwagę i całkowite oddanie się sprawie narodowej Hiszpanii, w zakończeniu oświadczył:

„Gen. Mola już nie żyje, ale jego duch i niepospolite cechy charakteru, jego zalety żołnierskie są nadal w narodowych szeregach i będą przykładem oraz bodźcem do dalszej walki z „czerwonym" nieprzyjacielem."

Mówiąc o samej katastrofie generał Queipo de Llano stwierdził, iż wskutek fatalnych warunków atmosferycznych wojska narodowe na froncie baskijskim miały przymusowy odpoczynek. Gen. Mola chcąc wykorzystać przerwę w działaniach wojennych zamierzał dokonać przeglądu frontu, a poza tym chciał polecieć do Valladolid dla przeprowadzenia odpowiednich rozmów strategicznych.

Tymczasem aparat, w którym oprócz generała leciało jeszcze kilku innych oficerów, wpadł po drodze do Burgos w niezwykle gęstą mgłę. Pilot chcąc nie stracić orientacji opuścił się niżej i przy tym wpadł nieoczekiwanie na skałę. Aparat uległ rozbiciu. Wskutek ogromnej siły wszyscy pasażerowie oraz pilot rzuceni zostali o sufit samolotu, ponosząc przeważnie śmierć na miejscu. Samolot runął następnie na ziemię.

Salamanka. (ATE) Wieść o tragicznym zgonie gen. Mola wywołała tu wielkie wrażenie.

Główna kwatera wojsk powstańczych ogłosiła żałobę powszechną. Wszystkie oddziały wojskowe przed wieczornymi capstrzykami uczciły śmierć generała werblami i obchodami. Sztandary zostały spowite krepą.

W głównej kwaterze jest ustalany program pogrzebu, który odbędzie się na koszt państwa.

Salamanka. (PAT) Gen. Franco podpisał kilka nowych dekretów, na mocy których gen. Davilla obejmie dowództwo armii północnej, a gen. Saliquet — armii środkowej.

Gen. Franco nadał zmarłemu gen. Moli za zasługi poniesione w czasie obecnej kampanii wielki krzyż orderu San Fernando.

Rozmowy polsko-gdańskie

Gdańsk. (PAT) W dniu 3 bm. rozpoczęła się w Gdańsku trzecia faza bezpośrednich rozmów między Senatem a przedstawicielami polskich sfer gospodarczych.

Rozmowy te, prowadzone na podstawie porozumienia polsko-gdańskiego z 5 stycznia rb., mają na celu osiągnięcie szeregu ułatwień dla polskich placówek gospodarczych, które pracują na terenie Gdańska. Delegacji polskiej przewodniczy b. wojewoda pomorski dr Wachowiak, delegacji gdańskiej — radca dr Hoffmann.

Wśród omawianych zagadnień są tak żywotne dla polskiej strony sprawy, jak podatkowe, bankowe, zagadnienia organizacji samorządu gospodarczego na terenie Gdańska oraz stosowanie gdańskiego ustawodawstwa pracy w stosunku do robotników i pracowników biurowych.

Skład gabinetu ks. Konoe

Tokio. (PAT) Nowy rząd już został prawie utworzony. Pozostaje do obsadzenia jedynie stanowisko min. handlu i kolonii. Lista przedstawia się jak następuje:

Prezes Rady Ministrów — ks. Konoe; wicepremier i min. spraw wewn. — Eichi Baba, min. finansów w gabinecie Hiroty; min. wojny — gen. Gugijama; marynarka — adm. Jonei; finanse — Ikinobu Kaja, b. podsekretarz stanu w Min. Finansów; sprawiedliwość — Suehiko Hiono; — oświata — Siji Jashi, przyjaciel osobisty ks. Konoe; rolnictwo — hr. Rainei Arima, prezes Banku Przemysłowego; poczta i telegraf — Rydataro Nagui, członek wpływowy stronnictwa „Minseito"; koleje — Szikuhei Nakadzima, wpływowy działacz stronnictwa „Seijukai".

Do Bukaresztu

Warszawa. (Tel. wł.) Odjazd do Bukaresztu Pana Prezydenta nastąpi w niedzielę po południu, a powrót wyznaczony jest na piątek. (w)

Zakończenie sesji

Warszawa. (Tel. wł.) Zakończenia nadzwyczajne sesji parlamentarnej spodziewają się w przyszłym tygodniu. (w)

Sprawa nowego podatku

Warszawa. (Tel. wł.) Komisja skarbowa Senatu wysłuchała opinii rzeczoznawców w związku z projektem noweli do ustawy o finansach komunalnych.

Za projektem dodatku do podatków komunalnych wypowiedział się komisaryczny prezydent m. Warszawy, p. Starzyński. Również pozytywnie ustosunkował się do tego z pewnymi drobnymi zastrzeżeniami przedstawiciel izb i organizacyj rolniczych.

Odmiennego zdania natomiast byli, oświadczając się przeciwko dodatkowi, przedstawiciele związku izb przemysłowo-handlowych w osobach p. Bruna i Jakubowskiego. Zsolidaryzowali się z nimi delegaci pp.: Kozłowski — w imieniu izb rzemieślniczych dr Schimmel — z ramienia właścicieli nieruchomości i Gacki — reprezentant Unii Prac. Umysłowych.

Również przeciwko proponowanemu obciążeniu wypowiedział zawezwany w charakterze rzeczoznawcy b. min. skarbu p. I. Matuszewski.

Groźny pożar

Warszawa. (Tel. wł.) Na terenie fabryki „Wulkan" przy ul. Jagiellońskiej nr 4-6 wybuchł w nocy groźny pożar, który rozszerzył się gwałtownie i zagrażał pralni oraz mieszczącym się na terenie tej i sąsiedniej posesji farbiarni sztucznego jedwabiu J. Perelmana i N. Cukiermana, magazynowi surowców i monopolu tytoniowego i fabryce Kowalskich.

Na miejsce przybyły 5, 1 i 2 oddziały straży ogniowej. Dzięki szybkiej i umiejętnie prowadzonej akcji nie dopuszczono ognia do zagrożonych budynków. Po blisko 5-godzinnej akcji pożar ostatecznie ugaszono. Spłonęła hala maszyn, lokale administracji i większa część dachu, należące do K. i W. Pustołów. Najbardziej zagrożoną pralnię „Hanka" zalano wodą. Ogółem straty wynoszą ponad 100 tys. złotych.

Procesy starostów wołyńskich

Warszawa. (Tel. wł.) Niebawem nastąpią procesy przeciw b. starostom w Równem i Dubnie oraz prezydentowi w Kowlu, którzy należeli do zaufanych p. Józefskiego. (w)

Macierz Szkolna w Gdańsku

Gdańsk. (ATE) Odbyło się walne zebranie Macierzy Szkolnej w Gdańsku, na którym dokonano wyboru nowego zarządu. Na czele zarządu stanął dotychczasowy prezes Eryk Budzyński.

Zawalił się sufit

Katowice. (PAT) We Frydku koło Pszczyny w mieszkaniu Jana Manzla zawalił się sufit w chwili, gdy cała rodzina złożona z 5 osób pogrążona była we śnie.

Od cegieł zabita została 4-letnia córka Manzla, a druga odniosła ciężkie obrażenia. Pozostali domownicy wyszli z katastrofy z lżejszymi okaleczeniami.

Do Grenlandii

Warszawa. (PAT) Od kierownika pierwszej polskiej wyprawy naukowej do Grenlandii prof. Kosiby nadeszła depesza donosząca, że wyprawa po 10-dniowej podróży morskiej minęła południowy przylądek Grenlandii i płynie ku północy, wzdłuż wybrzeży zachodnich. Wszyscy członkowie czują się dobrze.

Wiadomości

We wszystkich kinoteatrach niemieckich nagrywana jest obecnie przed programem taśma dźwiękowa, zaznajamiająca publiczność z sygnałami syren, na wypadek pogotowia lotniczego.

*

W dniu wczorajszym zmarł dalszy członek załogi krążownika „Deutschland" tak, że ostatecznie liczba zabitych w bombardowaniu wzrosła do 28.

*

W londyńskiej kolejce podziemnej dwa wagony uległy zniszczeniu a 11 osób odniosło obrażenia, gdyż pociąg wykoleił się na zakręcie. Wkrótce po tym nadjechał z przeciwnego kierunku inny pociąg, który jednak w ostatniej chwili zatrzymano.

*

W Paryżu na Bulwarze Kapucynów oberwała się część balkonu ponad „kawiarnią Neapolitańską", raniąc kilka osób. Dziewczynka pięcioletnia zmarła w szpitalu.

*

We Francji w wytwórni filmów w Ronbaise z niewyjaśnionej przyczyny nastąpił wybuch i pożar. Siłą wybuchu został zabity jeden z pracowników, a dwóch jest ciężko rannych.

*

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Kowna, że olbrzymi pożar zniszczył w miejscowości Newirszany 350 domów. 5000 osób pozbawionych zostało dachu nad głową. Straty wynoszą pół miliona litów.

*

Włoski inżynier Gianfarnco Santucci wynalazł nowy sposób alarmowania miasta w celu zorganizowania obroty przeciwlotniczej. Wszystkie odbiorniki radiowe zaopatrzone w mały aparat dodatkowy mogą być w każdej chwili jednocześnie i automatycznie zaalarmowane przez rozgłośnię.

Przeciw bólom stawów: PISZCZANY
wskazane również w ciężkich przypadkach!
Inf.: Biuro Piszczany, Cieszyn VIII/18.
Tg 2199

„Czerwone" zdziczenie

Moskwa. (PAT) Na kolei donieckiej niedaleko od stacji Piatigorskaja, stróżka przejazdowa Akulina Frusz zamknęła szlaban, zatrzymując traktor, prowadzony przez szofera Anosowa. Na przyczepce znajdowali się brygadier budowy nowej lini kolejowej Piatigorskaja-Kupiańsk, Niegodujkow i robotnik Sliszczenko.

Gdy stróżka odmówiła kategorycznie otwarcia szlabanu Sliszczenko uderzeniem zwalił ją z nóg, po czym Anosow rozbił traktorem szlaban i przejechał przez leżącą stróżkę, gniotąc ją na śmierć. Sprawcy morderstwa zostali aresztowani. Czeka ich kara śmierci.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 6. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. — większe odcinki 56,50 oraz za drobne 54—53,—; poza tym obracano 4% premj. dol. po 37,—.

Z pożyczek komunalnych poszukiwano 4½% oblig. m. Poznania z r. 1927 oraz z r. 1929 po 44,— bez oddawców.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% złotowe listy zast. po 51,—, natomiast płacono za 4% listy zast. konwert. 45,—.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 101,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. większe odc. 56,50 P.
5% państw. poż. konwers. drobne odc. 54—53,— P.
4% poż. prem. dol., seria III 37,— +
4½% złotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 51,— +
4% listy zast. konwert. ostemp. P. Z. K. 45,— P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 101,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 4. 6. 1937 r.

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l. 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usposobienie spokojne)	24.00— 24.25
Pszenica (Usposob. spokojne)	28.75— 29.00
Jęczmień 630—640 g/l.	22.50— 22.75
Jęczmień 667—676 g/l.	23.75— 24.00
Usposobienie słabe.	
Owies	22.75— 23.00
Usposobienie spokojne.	
Mąki żytnie standarty nowe	
żytnia gat. I 0-70%	32.50
żytnia 0-82% wł. w.	30.50
żytnia razowa 0-95%	28.00
Usposobienie spokojne.	
Mąki pszenne standarty nowe	
pszenna gat. I 0-65%	42.50
pszenna gat. II 65-70%	30.50— 31.50
pszenna gat. IIA 65-75%	28.00— 29.00
pszenna gat. III 70-75%	24.00— 25.00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	17.25— 17.75
Otręby pszenne grube stand.	16.75— 17.25
Otręby pszenne średnie stand.	15.50— 16.50
Otręby jęczmienne	15.50— 16.00
Gorczyca	30.00— 32.00
Wyka latowa	23.00— 25.00
Peluszka	23.00— 25.00
Groch Wiktoria	21.50— 24.00
Groch Folgera	22.00— 24.00
Łubin niebieski	14.00— 15.00
Łubin żółty	14.00— 15.00
Seradela	22.00— 25.00
Rajgras angielski	60.00 — 70.00
Makuch lniany w taflach	21.75— 22.00
Makuch rzepak. w taflach	18.00— 18.25
Makuch słon. w taflach 42—43%	22.75— 23.50
Śrut Soja	23.50— 24.50
Słoma pszenna luzem	1.85— 2.10
„ pszenna prasowana	2.35— 2.60
„ żytnia luzem	2.05— 2.30
„ żytnia prasowana	2.80— 3.05
„ owsiana luzem	2.25— 2.50
„ owsiana prasowana	2.75— 3.00
„ jęczmienna luzem	1.95— 2.20
„ jęczmienna prasowana	2.45— 2.70
Siano zwykłe luzem	4.60— 5.10
„ zwykłe prasowane	5.25— 5.75
„ nadnoteckie luzem	5.70— 6.20
„ nadnoteckie prasowane	6.70— 7.20

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 1.550,5 tonn, w tem żyta 301 tonn, pszenicy 225 tonn, jęczmienia 24 tonn, owsa 19 tonn.

Uwaga! Począwszy od 5 czerwca do 17 lipca br. włącznie Komisja Notowań w soboty nie będzie czynna.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 4. 6. 1937 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 1, buhajów 4, krów 21, cieląt 248, owiec 40, świń 342, prosiąt 156, razem 812 zwierząt.

Walka w kościele ewangelicko-augsburskim

Walka, która toczy się w łonie Kościoła ewangelicko-augsburskiego w związku z zakusami niemieckimi na opanowanie władz tego Kościoła, nie ustaje i przybiera bardzo ostre formy. Ostatnio 57 pastorów ewangelicko-augsburskich ogłosiło list otwarty w obronie superintendenta Burschego, którego osoba jest przedmiotem zaciekłych i niewybrednych ataków, ukazujących się na łamach prasy niemieckiej.

W próbach opanowania Kościoła ewangelicko-augsburskiego bierze również udział czerpiąca natchnienie z Niemiec „Jungdeutsche Partei". Poznański jej organ, „Deutsche Nachrichten", zamieścił niedawno wielki artykuł, uzasadniający „niemiecką obronę przeciw drowi Burschemu". Uzasadnienie to odsłania szersze kulisy ataku niemieckiego na Kościół ewangelicko-augsburski i dlatego warte jest przytoczenia.

Autor zajmuje się głównie niemiecką ludnością w Polsce centralnej i stwierdza, że jej narodowy rozwój zależny jest od Kościoła. Przekonanie, że co nie jest katolickie, to nie jest polskie uchroniło niemieckich chłopów od wynarodowienia. Dziś niebezpieczeństwo spolszczenia niemieckich chłopów w środkowej Polsce nie jest tak groźne, jak niegdyś, a to dzięki dwuletniej, skutecznej pracy „Jungdeutsche Partei", budzącej i organizującej niemiecką świadomość narodową — ale zawsze ono istnieje. I dlatego Niemcy muszą walczyć o niemieckość Kościoła ewangelicko - augsburskiego.

Gwałtownie występuje autor przeciw ustawie Kościoła ewangelicko-augsburskiego, przy czym nie podoba mu się m. i. rota przysięgi składanej przez duchownych tego Kościoła, w której zamieszczone jest m. i. zobowiązanie do nieuczestniczenia w obradach mogących przynieść szkodę państwu polskiemu oraz do czynienia wysiłków, aby ograniczyć wszystko co może zagrażać publicznemu porządkowi i dobru państwa.

Artykuł kończy się zapowiedzią rozłamu w Kościele ewangelicko-augsburskim w wypadku niemożliwości ujęcia przez niemieckie ręce władzy w tym Kościele. I tylko wtedy — pisze autor — możnaby uniknąć tej ewentualności, gdyby we wszystkich wsiach b. Kongresówki nastąpiło niemieckie odrodzenie narodowe.

Polityczne cele Niemców w rozpętanej przez nich walce o władzę w Kościele ewangelicko-augsburskim wyłaniają się z tego artykułu niedwuznacznie. I na politycznej też tylko platformie można tą walkę rozpatrywać. Otóż według oświadczenia dra Burschego w Kościele ewangelicko - augsburskim wśród 600.000 jego wyznawców, Polaków i Niemców, istnieje potężna, bo 50.000 osób licząca grupa zniemczonych Polaków, którzy zwracają się obecnie powoli ku polskości. Poza tym i wśród Niemców-ewangelików, rozsianych w b. Kongresówce, istniały do niedawna skłonności dobrowolnej asymilacji z narodem polskim. Tym prądom pragnie się obecnie ze strony Niemców przeciwdziałać i to nie tylko na terenie Kościoła ewangelickiego, ale i w innych dziedzinach życia publicznego. Akcja ta prowadzona jest bardzo intensywnie wśród różnorodnych grup niemieckich w b. Kongresówce, w Małopolsce i na Wołyniu.

Należy ją bacznie obserwować i w miarę możności hamować.

„Związek Niemieckich Pastorów" („Arbeitsgemeinschaft deutscher Pastoren") ogłosił na łamach „Posener Tageblatt" oświadczenie w sprawie wydarzeń na terenie Kościoła ewangelicko-augsburskiego. Oświadczenie to stoi pozornie na stanowisku kompromisowym. Niemieccy pastorzy oświadczają, że Kościół ewangelicko-augsburski nie może być ani wyłącznie polskim, ani też niemieckim, ale polskim i niemieckim ze względu na swój skład narodowy, a w ogóle „luterańskim Kościołem ludowym" (lutherische Volkskirche).

Niemieccy pastorzy piszą, że właśnie o taki Kościół idzie walka.

Oświadczenie to odbiega daleko od rzeczywistego stanu rzeczy. Niestety, również i niektórzy niemieccy pastorzy przyczynili się do rozpętania walk w Kościele ewangelicko-augsburskim, podrywając powagę ustawy kościelnej nie w innym celu, jak dla umocnienia wpływów niemczyzny. Wielu z pastorów zaangażowało się czynnie w niemieckiej akcji politycznej. A to nie może być żadną miarą tolerowane i tego żaden Polak nie usprawiedliwia, tym bardziej, że są pastorzy niemieccy pod których opieką znajdują się również Polacy lub wynarodowieni Polacy. Fakt współudziału „Wspólnoty Pracy Niemieckich Pastorów" w politycznej akcji „Deutscher Volksverband" w Łodzi jest przecież powszechnie znany.

Jedynie wycofanie się z niemieckiej akcji politycznej może postawić wielu pastorów niemieckich w zgodzie z przysięgą, którą składają przy objęciu urzędu.

KSIĘSTWO WINDSORU
w stroju ślubnym.

List z Watykanu do Kat. Zw. Młodzieży

Zjazdy związkowe Katolickich Zw. Młodzieży wysłały — jak o tym donosiliśmy — do Ojca św. depeszę. Obecnie ks. szambelan L. Biłko, dyrektor Katolickich Związków Młodzieży Męskiej i Młodzieży Żeńskiej w Poznaniu, otrzymał z watykańskiego sekretariatu stanu list, z którego wyjmujemy najcelniejsze wyjątki.

Jak wiadomo, program zjazdów K. S. M. był poświęcony sprawom społecznym. W związku z tym w liście czytamy:

„Program tych zjazdów, poświęcony zagadnieniom społecznym współczesnej chwili dziejowej, oraz wrodzony zapał, z jakim Wasza szlachetna młodzież zabiera się do wprowadzenia go w czyn, stanowią dla Namiestnika Chrystusowego już dziś niezawodną rękojmię, że z tych pomyślnych obrad nad zagadnieniami życiowymi i z następującego po nich wysiłku woli, zdecydowanej działać żwawo i wytrwale, wyniknie obfite żniwo dobrych owoców i skutków w codziennym życiu.

„W tym kierunku idą serdeczne życzenia Ojca św., który korzysta także z niniejszej sposobności celem gorącego wezwania wszystkich, należących u Was do Akcji Katolickiej, by z całą najczujniejszą i jak najwięcej wytrwałą, troskliwością oddali się chrześcijańskiemu rozwiązaniu sprawy społecznej.

„Zaognienie tej sprawy grozi przewrotem porządkowi społecznemu i toruje drogę zgubnym naukom i ruchom społecznym. Bez miłości bliźniego i bez sprawiedliwości, tak jak ich naucza i wymaga ewangelia, i jak je tłumaczy i głosi Kościół — żaden rzetelny wysiłek, choćby go popierała szlachetna wola, nie może przynieść owoców trwałych i prowadzących ludzkość do prawdziwego dobrobytu.

„Dlatego słuszną jest rzeczą, by młodzież, idąca przebojem pod sztandarami Chrystusa Króla, szerzyła ducha ewangelii i naukę Kościoła, które, gdziekolwiek docierają, wnoszą uzdrowienie stosunków i nowe życie. Oby młodzież w ten sposób do upragnionego odrodzenia społecznego wniosła wartościowy przyczynek tak w dziedzinie nauki jako też i czynu.

„Wraz z tym życzeniem Ojciec św. na wyrażoną mu prośbę udziela z całego serca błogosławieństwa apostolskiego Przewielebnemu Księdzu Szambelanowi, młodzieży oraz jej kierownikom i księżom asystentom, zebranym w tym czcigodnym gronie, upraszając dla wszystkich o opiekę i obfite łaski niebios."

List podpisał J. E. ks. kardynał Pacelli.

FAKTY i OCENY

Szczerość p. Świętosławskiego

W czasie dyskusj nad projektem zmian w ustawie o szkołach akademickich, przeprowadzonej w sejmowej komisji oświatowej, przemawiał p. minister Świętosławski i powiązał swoje stanowisko z akcją, której wyrazem był komers „Arkonii".

M. i. powiedział:

„Zdajemy też sobie wszyscy sprawę, że p. marszałek Śmigły-Rydz, jako wódz naczelny, podjął inicjatywę radykalnej zmiany nastrojów w społeczności akademickiej. Oczywiście rząd, a przede wszystkim minister oświaty, w wysiłku tym chce mu przyjść z pomocą i to na całym odcinku życia akademickiego". P. minister spodziewa się, że przyjęcie ustawy „przyśpieszy, i to znacznie, konsolidację sił narodowych w świecie akademickim".

Przemówienie to rzuca światło na charakter całej akcji mającej na celu „zmianę nastrojów w społeczności akademickiej". Mówiono z różnych stron, że to jest tylko manifestacja uczuć młodzieży dla wojska. Wynurzenia p. ministra oświaty oświetlają inaczej sytuację: — chodzi tu o cele polityczne... Okazuje się dalej, że w akcji tej współdziała rząd, a w szczególności p. Świętosławski.

Ciekawe to i pouczające stwierdzenia...

Polska winna zaprotestować

Donosiliśmy o niebywałej dyskusji w Izbie Gmin o sprawie żydowskiej w Polsce. W związku z tym „Warszawski Dziennik Narodowy" słusznie pisze:

„Jest rzeczą niedopuszczalną, aby obcy parlament mieszał się do spraw wewnętrznych Polski i aby jego członkowie namawiali swój rząd do użycia wpływów przeciwdziałających niedogodnym dla Żydów nastrojom społeczeństwa polskiego... Zupełnie takie same podstawy miałby jakiś poseł w Polsce, występując w Sejmie np. przeciwko polityce angielskiej w Indiach, albo krytykując projekty matrymonialne królów Anglii."

Ostatnia dyskusja w sprawie Żydów w Polsce w Izbie Gmin musi nas obejść tym bardziej, że chociaż min. Eden udzielił dość ogólnikowej odpowiedzi na zapytania posłów, to jednak wspomniał o postanowieniach traktatu mniejszościowego dając przeto do zrozumienia, że istnieją tu podstawy do pewnej akcji międzynarodowej.

Polska traktat o mniejszościach wypowiedziała, powinna więc odpowiednio ustosunkować się do tego oświadczenia.

Komisarze

„Słowo" wileńskie w obszernym artykule zajmuje się krytyką gospodarki komisarycznej p. Starzyńskiego w Warszawie. W związku z tym pisze:

„Trzy wielkie miasta w Polsce: Warszawa, Łódź i Poznań nie mogą doczekać się normalnego życia swych organów samorządowych. Czas z tem skończyć, przedłużenie zaś rządów Magistratu Warszawy z nominacji jest przedłużeniem tych stosunków anormalnych."

Cały artykuł powtarza znane z prasy narodowej argumenty przeciw gospodarce p. Starzyńskiego. Kończy się zaś takim wnioskiem:

„Marnowanie środków materialnych, paczenie charakterów, oto co przynosi każdy dzień rządów pana Starzyńskiego."

Dodać trzeba, że — nie tylko p. Starzyńskiego.

Kogo się w Rosji ułaskawia

Wybitny sowiecki dygnitarz Borowoj, który w r. 1918 zamordował biskupa prawosławnego Weniamina w Leningradzie, a później piastował wielkie urzędy na Syberii, został w roku ubiegłym przez sąd w Nowosybirsku skazany na 5 lat za zamordowanie swej żony, znanej działaczki komunistycznej. Niedawno została mu reszta kary darowana przez Stalina za „dobre prowadzenie się i skruchę", mianując go równocześnie szefem biura do spraw wyznaniowych. (KAP)

500-lecie kolońskich dzwonów

W r. 1437 wspaniała katedra kolońska otrzymała nowe dzwony. Dzwony te spełniają przez pół tysiąca lat swe funkcje bez zarzutu stanowiąc cenny klejnot katolickich Niemiec. (KAP)

EMILIO MOLA VIDAL
tragicznie zmarły dowódca północnej grupy wojsk narodowych w Hiszpanii, obok naczelnego wodza gen. Franco i gen. Queipo de Llano, najwybitniejszy wojskowy narodowy.

Plotki stołeczne

3 czerwca

Zdawałoby się, że to rzeczy normalne: komisja skarbowa Senatu zaprasza grono rzeczoznawców, ażeby się zorientować w celowości projektu ustawy o nowych podatkach komunalnych. Słychać, że szczególnie gorąco zabiegał o taką konferencję prez. Starzyński. Ale wyniku jej nie przewidział. Wszyscy bowiem rzeczoznawcy, a zwłaszcza cieszący się w kołach senackich powagą b. min. Matuszewski, wypowiedzieli się przeciwko projektowi.

Znów cios w p. Starzyńskiego. Kto go zorganizował? W jakim celu? Po co zresztą było urządzać tę naradę i wysłuchiwać rzeczoznawców, kiedy nie wiadomo, czy projekt przyjdzie pod obrady komisji, bo Sejm prawdopodobnie cały projekt odrzuci?...

Doprawdy, aż nadto staje się widoczne, że jesteśmy świadkami jakiejś gry zakulisowej pomiędzy poszczególnymi osobistościami obozu rządzącego, może nawet pomiędzy jakimiś grupami. Dawniej można było mówić o jakiejś walce ideowej, teraz — wszystko się plącze, gmatwa, trudno się w gąszczu podjazdówek rozeznać.

Gdy się to wszystko widzi, a przecie gierka rozgrywa się na oczach wszystkich, mimochodem staje pytanie: jakżeż daleko jesteśmy od „konsolidacji" w obozie, który ją głosi...

*

Miedziński dezawuuje Kowalewskiego, który oświadczył, że on właśnie jest łącznikiem między „Ozonem" a Sejmem. Zaprzeczenie wicemarszałka Miedzińskiego jest bardzo stanowcze. Sekretariat „Ozonu" przyznaje mu rację, a płka Kowalewskiego tłumaczy pomyłką technicznej natury...

Jakież to czynniki „technicznej natury" grają rolę przy sprawie p. Starzyńskiego?...

W Alejach Jerozolimskich, gdzie mieści się siedziba ZASP-u, toczą się teraz narady, a dyrektorzy teatrów podpisują konwencje na rok nadchodzący. Zdaje się, że wielkich zmian na tym odcinku nie będzie. Chociaż...

Janusz Warnecki po otrzymaniu dyrekcji teatru lwowskiego — zrezygnował. Dobrze, że młody dyrektor, mający dopiero pierwszy rok za sobą, rok dla siebie korzystny — zostanie w Warszawie. Przynajmniej pozycja Teatru Letniego będzie pewna. Inne bowiem? Szyfman jest naturalnie nietykalny. A w Narodowym i Nowym? Solskiemu dodano już jako wicedyrektora Horzycę ze Lwowa. Ten ma teraz duże szanse. Jest redaktorem miesięcznika „Droga", głównego pisma ideologicznego obozu piłsudczyków; kieruje nim od dawna. Jest redaktorem tygodnika literackiego „Pion", któremu już groził upadek,

Teraz po pięciu latach rządów lwowskich przybywa do stolicy...

WARSZAWIANIN

Przed zawodami o puchar Gordon Bennetta

Bruksela. (PAT) Losowanie kolejności startu balonów, biorących udział w zawodach o puchar Gordon-Bennetta, odbędzie się już 8 czerwca, a więc na 12 dni przed zawodami. Ponieważ piloci w dniu tym nie przyjadą jeszcze do Belgii, reprezentować ich będą członkowie poselstw i ambasad.

Francja zgłosiła telegraficznie w ostatniej chwili drugi balon, tak że ogólna ich ilość wynosi teraz 12 (3 polskie, 3 belgijskie, 3 niemieckie, 2 francuskie i 1 szwajcarski).

Król Leopold III zawiadomił organizatorów, iż przeznaczył dla zwycięzcy nagrodę w postaci chronometru z cyframi królewskimi, całkowicie wykonanego ze złota.

W rocznicę rządów „frontu ludowego"

Paryż (PAT). „Le Populaire" ogłasza wywiad, udzielony przez premiera Bluma kierownikowi oddziału paryskiego „Daily Herald", Sandfordowi, z okazji pierwszej rocznicy rządu „frontu ludowego". Przypomniawszy sytuację sprzed roku:

Premier zaznaczył, iż ożywienie życia gospodarczego jest faktem niespornym. Ożywienie to daje się mniej odczuć we Francji, niż w innych krajach, lecz stało się to dlatego — twierdzi Blum — iż podjęto pewne reformy, których nie podjął żaden inny kraj z wyjątkiem, być może, Ameryki.

Mówiąc następnie o trudnościach finansowych, wyjaśnia je tym, że sprawy społeczne wysunięto przed gospodarczymi, a gospodarcze przed finansowymi. Ponadto należało dokonać olbrzymiego wysiłku w dziedzinie zbrojeń. Dalej snuje bezwzględnie optymistyczne horoskopy finansowe.

Przechodząc do spraw polityki zagranicznej, oświadczył co następuje:

„Sądzę, iż pozostaliśmy wierni naszemu oświadczeniu rządowemu przywrócić zaufanie w Europie pokojowej. Jest rzeczą wiadomą, że pozostaniemy w pełni wierni naszym zobowiązaniom. Wiadomo, że pozostaniemy wierni idei nadziei, jaką zawiera Liga Narodów. Nasz ostateczny cel będzie zawsze ten sam: bezpieczeństwo zbiorowe przez arbitraż wzajemna pomoc i powszechne kontrolowane rozbrojenie."

Ku porozumieniu w sprawie kontroli?

Optymizm niemieckich kół politycznych — Propozycje brytyjskie — Komuniści francuscy dążą do opóźnienia zawarcia układu

Berlin. (PAT) Dyplomatyczne rozmowy, toczące się między Berlinem i Londynem na temat dalszej kontroli wybrzeży hiszpańskich, trzymane są w całkowitej tajemnicy. Rozwijają się one dość powoli mimo niewątpliwej obustronnej chęci znalezienia formuły, która umożliwiałaby czynną współpracę Niemiec w Komitecie Nieinterwencji.

W Berlinie uważają, że dotychczasowe propozycje są zbyt „teoretyczne". Z drugiej strony notują z zadowoleniem, że Foreign Office informuje von Ribbentropa o toku prowadzonych rozmów. Jako dalszy znamienny również fakt uważają, że Londyn nie uczynił dotychczas niczego, by chociaż prowizorycznie „zamknąć lukę" w systemie kontroli, spowodowaną przez wycofanie się Berlinu i Rzymu. Z faktu tego wyciągają polityczne koła niemieckie wniosek, że przewiduje złożenie w najbliższym czasie Rzeszy i Włochom nowych propozycyj w sprawie gwarancyj.

Wspomniane momenty wpływają na przychylną rezerwę, z jaką mimo sceptycyzmu oczekują „ostatecznego sformułowania" wniosków w Londynie. Jak wynika z wynurzeń tutejszych, rząd Rzeszy mógłby je przyjąć otrzymując pełne zapewnienie solidarnej i automatycznie działającej akcji odwetowej na przyszłość, zagwarantowanej wzajemnie przez główne mocarstwa morskie na Morzu Śródziemnym, tj. przez W. Brytanię, Francję, Niemcy i Włochy.

Londyn. (ATE) „United Press" donosi:

Rząd angielski przedłożył Niemcom i Włochom propozycję zawierającą trzy punkty, których spełnienie umożliwi powrót tych państw do współpracy z Komitetem Nieinterwencji.

Punkty te brzmią następująco: 1) utworzenie stref bezpieczeństwa dla statków kontrolnych; 2) żądanie skierowane do rządów w Walencji i w Salamance w sprawie gawarancyj, że statki kontrolne nie będą na przyszłość atakowane; 3) na wypadek napadu na jakikolwiek z okrętów wojennych biorących udział w kontroli, dowódcy czterech eskadr odbędą natychmiast narady pomiędzy sobą w sprawie ustalenia środków obronnych.

Paryż. (PAT) Komuniści francuscy w widoczny sposób wywierają nacisk na rząd, aby opóźnić zawarcie układu w sprawie nowych gwarancyj bezpieczeństwa dla flot wojennych, pełniących kontrolę na Morzu Śródziemnym a tym samym, opóźnić załagodzenie położenia, wytworzonego przez zbombardowanie „Deutschland" i Almerii.

Najbardziej wyraźnym dowodem tej taktyki były obrady komisji porozumiewawczej stronnictw lewicowych, gdzie sekretarz partii pos. Duclos złożył demonstracyjny wniosek, domagający się, by komisja wyraziła swoją sympatię mieszkańcom Almerii. Wniosek wywołał żywą dyskusję i spotkał się z gorącym sprzeciwem wielu posłów, którzy wskazywali, że tego rodzaju demonstracja może w pewnym stopniu sparaliżować akcję rządu w dziedzinie polityki zagranicznej.

Ostatecznie przedstawiciele pozostałych stronnictw starali się wypracować wniosek kompromisowy, który by mógł uzyskać poparcie komunistów. Wniosek ten w pierwszej części oddawał hołd niewinnym ofiarom bombardowania Almerii, w drugiej aprobował akcję rządu, mającą na celu odbudowę Komitetu Nieinterwencji. Komuniści jednak oświadczyli, że nie mogą poprzeć tego wniosku, dodając, iż muszą odwołać się do grupy parlamentarnej, celem ostatecznej decyzji.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO STARE MIASTO

urządza w niedzielę 6 bm. całodzienną wycieczkę wozami do Kobylnicy. Zbiórka o godz. 7,30 rano na Śródce, przy moście Cybińskim.

KOŁO ŚW. ŁAZARZ

Zebranie plenarne w poniedziałek 7 bm. o godz. 20 w sali „ESKA" (dawniej Smoczyk), Marsz. Focha 70.

U osób w średnim i podeszłym wieku codziennie stosowanie pół szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** powoduje łatwe wypróżnienie, pobudza apetyt, sprowadza spokojny sen i wzmaga niesłychanie szybko działalność komórek mózgowych. Zalecana przez lekarzy.

Tg 20 916

Woj. Józefski w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł.) Od środy bawi w Warszawie wojewoda wołyński, Józefski, który opuścił Łuck zaraz po procesie, wytoczonym przez Stronnictwo Narodowe redakcji tygodnika „Wołyń".

Wyrok skazujący zaskoczył sfery wojewódzkie i jest dla nich niezwykle przykry.

Międzynarodowy raid A. P.

We czwartek dokonano przydziału numerów startowych zawodnikom, biorącym udział w 10 międzynarodowym raidzie Automobilklubu Polski. Numery przydzielono, jak następuje:

1. E. Sporny na maszynie Graham 116.
2. Jerzy Nowak na Fordzie.
3. Aleksander Mazurek na Chevrolet.
4. Witold Rychter na Chevrolet.
5. F. Kawala na Fiacie „527".
6. Vojtechovsky (Czech) na Aero 50.
7. Kraus (Niemcy) na Mercedes-Benz.
8. F. Schneider (Niemcy na Mercedes-Benz.
9. H. Rauch (Niemcy) na Mercedes-Benz.
10. P. Guilleaune na Adler-Trumpf (Niemcy).
11. R. Sauerweich (Niemcy) na Adler-Trumpf.
12. P. Orasich (Niemcy) na Adler-Trumpf.
14. E. Bellen (Jugosławia) na Fiat „1500".
15. F. Prętkiewicz na Fiat „1500".
16. M. Kasperowicz na Steyer 120.
17. T. Marek na Opel - Olympia.
18. K. Siemiątkowski na Fiat 508.
19. J. Ripper na Adler-Trumpf — Junior.
20. M. Szachowski na Skodzie.
21. S. Prądzyński na Skodzie.
22. J. Dąbrowski na Skodzie.
23. W. Kołaczkowski na D. K. W.
24. J. Strenger na D. K. W.
25. T. Paczesny na Dł K. W.

Silniejsze wozy otrzymały początkowe numery startowe i puszczone będą naprzód. Kierownictwo raidu uczyniło to celem zmniejszenia w drodze możliwości wzajemnego wyprzedzania się na trasie.

Start do pierwszego etapu nastąpi w niedzielę, 6 bm. o godz. 10. Wozy startować będą co 2 minuty.

Próba szybkości górskiej odbędzie się pod Równicą na Śląsku, we czwartek 10 bm. o godz. 9.30.

Próba szybkości płaskiej odbędzie się 11 bm. o godz. 16 na 20 kilometrze szosy Warszawa — Modlin

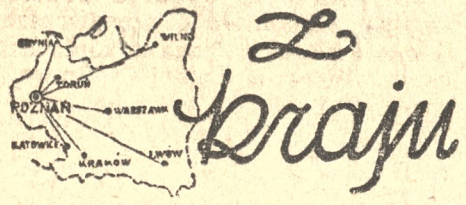

POBYT NAD MORZEM NIE WYMAGA SPECJALNYCH ZEZWOLEŃ

Ze względu na zbliżający się sezon letni, starostwo morskie w Wejherowie wyjaśniło, że żadnych zezwoleń na pobyt nad morzem letnicy i turyści nie potrzebują. Przyjazd do poszczególnych osiedli nadmorskich nie natrafia na żadne trudności. Jedynie na Helu obowiązują dowody osobiste i przepustka, którą na miejscu wydają władze wojskowe. Na krótszy pobyt wystarcza tylko dowód osobisty.

Statki żeglugi przybrzeżnej i pociągi dalekobieżne kursować będą do Helu bez żadnych ograniczeń jak w latach ub.

ZJAZD OFICERÓW I PODCHORĄŻYCH REZERWY SAPERÓW

W dniach 19 i 20 czerwca rb. odbędzie się w Modlinie II zjazd oficerów i podchorążych rezerwy saperów.

Uczestnikom zjazdu przyznane zostały ulgi kolejowe. Wszelkich informacyj o zjeździe udziela sekretariat komitetu wykonawczego zjazdu (w godz. 10 — 12 i 19 do 21) — Warszawa, Związek Inżynierii Wojskowej, ul. 6 Sierpnia 54/56 — gdzie należy kierować zgłoszenia osobiście lub listownie.

POCZTA W ŚWIĘTA NA LETNISKACH

W sezonie letnim w 40 miejscowościach o charakterze klimatycznym doręczana będzie korespondencja we wszystkie dnie niedzielne i świąteczne.

Równocześnie wprowadzono doręczanie w święta przekazów pieniężnych. Powyższe udogodnienie stosowane będzie na letniskach do dnia 30 września.

ŻYDOWSKA FIRMA PRZESZKADZA PROCESJI

W czasie procesyj w niedzielę dnia 30 maja w Warszawie oburzenie wiernych wywołały rozstawione na placach warszawskich głośniki radiowe żydowskiej firmy „Elektrit", która swoją muzyką, hałaśliwym rytmem foxtrottów i tang, przeszkadzała religijnym śpiewom.

Fakty podobne nie powinny mieć miejsca.

SKAMIENIAŁY LAS NA DNIE MORSKIM

Na skutek niskiego stanu wody u brzegów otwartego Bałtyku odsłonięty został częściowo skamieniały las, który został przed wiekami pochłonięty przez morze i znajduje się na dnie w postaci dość wysokich pni. Pnie skamieniałych drzew sięgają nieomal do plaży.

STRAJK AUTOBUSÓW W WILNIE

W Wilnie wybuchł strajk okupacyjny szoferów i konduktorów autobusów miejskich, którzy zajęli warsztaty autobusowe. Jak wiadomo, koncesję na eksploatację komunikacji miejskiej i międzymiastowej posiada Sp. Akc. Towarzystwa Miejskich i Międzymiastowych Komunikacyj.

Strajkujący domagają się podwyżki płac 20 pct, motywując to tym, że przed kilku laty, gdy Towarzystwo znajdowało się w trudnych warunkach finansowych, pracownicy zgodzili się na obniżkę uposażeń o 20 pct, i otrzymali wówczas zapewnienie, że obniżka ta będzie cofnięta z chwilą poprawy finansowej Towarzystwa. Strajkujący twierdzą, iż obecnie nastąpiła znaczna poprawa interesów Towarzystwa i nadszedł czas dotrzymania obietnicy. Pertraktacje pracowników z dyrekcją Towarzystwa trwały czas dłuższy, lecz nie doszło do porozumienia. Starostwo zaapelowało do strajkujących szoferów i konduktorów, aby w imię dobra publicznego zgodzili się na arbitraż i strajk przerwali.

ZATRZYMANIE „POSZUKIWACZY SKARBÓW"

Policja aresztowała mieszkańca domu noclegowego przy ul. Dzikiej w Warszawie, b. rotmistrza rosyjskiego Siemina Jakowlewa i b. właściciela hurtowni towarowej Feliksa Organistę. Przed kilku dniami zgłosili się oni do właściciela posiadłości Wólka pod Sochaczewem Antoniego Zielińskiego oraz kupców łowickich Mendla Kleinschmitha i Ryszarda Kolca i podając się za inżynierów, zaproponowali im udział w eksploatacji zatopionej jakoby pod Modlinem przez cofające się wojska rosyjskie skrzyni z kasą 17 pułku gwardyjskiego w sumie 18 tys. rubli w złocie. Aferzyści przedstawili sfałszowane zaświadczenie Zarządu Dróg Wodnych w Warszawie zezwalające na przeprowadzenie poszukiwań oraz kilka zaopatrzonych w pieczęcie urzędowe i podpisy fotografij i planów. Oszuści zdołali wyłudzić od Zielińskiego, Kleinschmitha i Kolca ok. 6 tys. zł na rozpoczęcie poszukiwań, wręczając im wzamian pokwitowania.

Zieliński, chcąc się zaznajomić ze stanem robót, przyjechał do Warszawy i zgłosił się do Zarządu Dróg Wodnych, gdzie dowiedział się, że pozwolenia na jakiekolwiek poszukiwania nikomu nie wydawano. Zieliński złożył zameldowanie policji. Przy zatrzymanych oszustach znaleziona przygotowane do wysłania do różnych osób listy, zawierające podobne propozycje oraz sfałszowane dowody osobiste i różne dokumenty. Stwierdzono, że zatrzymani są poszukiwani przez władze sądowe za dopuszczanie się szeregu podobnych oszustw i szantaży.

Niech żyje 4 pułk strzelców wielkopolskich!

Jutro w sobotę i w niedzielę obchodzi tutejszy 58 pułk piechoty dawny 4 pułk strzelców wielkopolskich swoje doroczne uroczystości pułkowe. Stolica Wielkopolski przeżywać będzie wraz z żołnierzami wielkie dni pułku. W takt maszerujących żołnierzy wplecie się radosne drgnienie serc społeczeństwa wielkopolskiego. W dniu defilady radośnie zabiją serca na widok żołnierza armii polskiej uosabiającego zbrojne ramię i siłę Rzeczypospolitej. Trudno słowami wyrazić sentyment i głębię uczuć, jaką społeczeństwo poznańskie otacza pułk czwartaków. Jeden z najlepszych pułków armii polskiej, sławny z udziału w najkrwawszych walkach na zachodnich i wschodnich rubieżach Polski, słynne czoło kolumny przeciwuderzeniowej w ofensywie z nad Wieprza obchodzi jutro swoje uroczystości. Nic więc dziwnego, że społeczeństwo wielkopolskie jest pełne najnaturalniejszego sentymentu dla naszych poznańskich żołnierzy. Każda karta historii pułku jest hymnem pochwalnym na cześć bohaterskich żołnierzy 4 pułku strzelców wielkopolskich. Niechaj w dniu uroczystości pułku serce społeczeństwa zwróci się do tych, którzy na barkach swoich dźwigają historię pułku, a karty jej niechaj przypomną społeczeństwu poznańskiemu wielkie dni pułku i walki pełne chwały. Dla przypomnienia społeczeństwu poznańskiemu zasług pułku zamieszczamy poniżej jego historię, wznosząc równocześnie okrzyk: „Niech żyje 4 pułk strzelców wielkopolskich!".

Na przełomie lat 1918/19 w kolebce narodu polskiego — Wielkopolsce powstały zawiązki jednego z najdzielniejszych pułków odrodzonej Rzeczypospolitej. Należy on dzisiaj do elity armii polskiej i jest kawalerem orderu wojennego „Virtuti Militari". Na ten zaszczyt zasłużył on rzetelnie na pobojowiskach kresów zachodnich i wschodnich Rzeczypospolitej.

Spod jarzma niemieckiego uwolniły jego oddziały następujące miasta wielkopolskie: Gniezno, Wrześnię, Wągrówiec, Gołańcz, Szamocin, Margonin, Rogoźno, Budzyń, Kcynię, Barcin, Żnin, Szubin, Chodzież, Mogilno, Strzelno, Inowrocław, Łabiszyn, Rynarzewo. Staczając zaciekłe boje z wrogiem w bardzo ciężkich warunkach atmosferycznych (około 20 stop. mrozu) przy niedostatecznym zaopatrzeniu oddziałów pod Szubinem, Chodzieżą, Żdziechową, Kcynią i Rynarzewem zadał nieprzyjacielowi wielkie straty.

Zdobycz wojenna na froncie wielkopolskim wynosiła: 1 pociąg pancerny, 1 samochód pancerny, 9 dział, 6 miotaczy min, 1 działko, 107 c. k. m., 10 r. k. m., 790 kb., i wielkie ilości innego materiału wojennego. Oprócz tego zdobyto kompletne uzbrojenie i wyposażenie: 49 p. p. niem. i 12 p. p. drag. w Gnieźnie; 140 p. p. w Inowrocławiu; 46 p. p. w Wrześni oraz w Wągrówcu i Chodzieży — baonu komb. Poza tym odebrano uzbrojonym kolonistom i urzędnikom niemieckim wielkie ilości broni i mat. wojennego.

W czasie od 4 sierpnia 1919 roku do 21 grudnia 1920 roku walczy pułk na wschodzie, staczając wielką ilość bojów i potyczek z bolszewikami. Między innymi zdobywa pułk wspólnie z innymi oddziałami Mińsk Litewski, twierdzę Bobrujsk, po czym przez przeszło 10 miesięcy czuwa nad Berezyną rozbijając wielokrotnie silniejsze oddziały nieprzyjacielskie. Podczas odwrotu pod Prużaną w dniach 24 — 27 sierpnia wytrzymuje napór 9 pułków sowieckich. Podczas ofensywy z nad Wieprza w grupie uderzeniowej pułk tworzył czoło kolumny uderzeniowej i powetował z nawiązką odwrót zdobywając 2000 jeńców, 15 dział, 25 c. k. m. i wiele innego materiału. Nad granicą Prus Wschodnich zamknął drogę odwrotu oddziałom 4 armii sowieckiej zmuszając ją do przejścia granicy i złożenie broni.

W wielkiej bitwie nad Niemnem pułk swoim niepowstrzymanym parciem naprzód przyczynił się do ostatecznego rozgromienia armii bolszewickiej zajmując kolejno miasta: Prużany, Zelwę, Słonin, Nieświerz i Kojdanow, gdzie w dniu 10 listopada stoczono jedną z najkrwawszych walk pułku. 2 baony (I i II) przez 23 godziny toczyły śmiertelne zapasy z 12-ma pułkami sowieckimi. Bratnie 1 i 7 pułki wielkp. uratowały szaleńczych śmiałków z ciężkiej opresji. Naczelny wódz udekorował chorągiew pułkową orderem „Virtuti Militari".

W walkach z bolszewikami zdobył pułk około 6.200 jeńców, 1 chorągiew, 22 działa, około 280 karabinów maszynowych, blisko 6000 kb., 28 kuchen polowych, 1300 koni i wiele innego materiału.

Straty pułku w czasie wojny wynosiły 508 zabitych, około 1500 rannych i ponad 100 zaginionych. Dokładnego obliczenia strat powstańczych na froncie wielkopolskim dotychczas nie ma. Odznaczonych orderem „Virtuti Militari" było 46 żołnierzy pułku, a Krzyżem Walecznych — 400. W czasie wojny przez szeregi pułku przesunęło się około 7.000 powstańców — ochotników i poborowych. Dowodzili nim w czasie wojny: płk. Brezany, mjr Kurowski, ppłk. Stankiewicz i płk. dr Chrobok.

W wilię Bożego Narodzenia 1920 r. wrócili czwartacy do garnizonu pokojowego, gdzie do dnia dzisiejszego pełnią służbę.

Czwartacy wracają z manewrów jesiennych witani owacyjnie na ulicach Poznania.

Nowy ambasador amerykański przy rządzie polskim, Anthony Biddle, rozpoczął urzędowanie od wizyty na Zamku, gdzie wręczył listy uwierzytelniające. Ambasador Biddle złożył także wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Widzimy go, jak przechodzi w towarzystwie gen. Wieniawy-Długoszowskiego przed frontem kompanii honorowej. (Fot. J. Ryś).

Za co zwolniono ks. dr. Sekreckiego

Donosiliśmy o zwolnieniu ze stanowiska prefekta gimnazjum w Chełmie ks. dra Henryka Sekreckiego. Należy przypomnieć, że ks. dr Sekrecki objął stanowisko prefekta w gimnazjum chełmskim w niezwykłych warunkach. Atmosfera w gimnazjum pod wpływem prądów idących ze wschodu była wprost nie do zniesienia, a wśród uczniów bezkarnie szerzono agitację komunizującą, bezbożniczą, pornograficzną. W pięciu klasach gimnazjum wychowawcami młodzieży polskiej byli (i są do dziś dnia) nauczyciele - Żydzi. Niektórzy nauczyciele występowali w czasie swych wykładów przeciwko religii katolickiej.

Ks. Sekrecki energicznie przeciwstawił się tym stosunkom. Posypały się wówczas na niego denuncjacje i anonimy. Wreszcie doszło do badania ks. dra Sekreckiego przez wizytatora ministerialnego Seweryna. Badanie to Katolicka Agencja Prasowa przedstawia następująco:

„Najwięcej uwagi i czasu poświęcił p. wizytator badaniu ks. Sekreckiego o jego stosunki do masonerii. P. wizytator podkreślił, że ks. Sekrecki popełnił „występek", mówiąc na lekcji etyki do uczniów o niebezpieczeństwie masońskim i „aktualizując" te kwestie. Za „występki" poczytał również wizytator Seweryn zwrócenie uwagi przez ks. Sekreckiego uczniom, by nabywali książki w księgarniach chrześcijańskich, następnie krytyczny stosunek do działalności „Straży Przedniej", do systemu koedukacji itp. Zbagatelizował natomiast p. wizytator Seweryn zarzuty, postawione niektórym nauczycielom o szerzenie w szkole bezbożnictwa i natury etycznej."

Ostatecznie zwolniono ks. Sekreckiego i ucznia VII. klasy Gardę, który nie chciał odwołać zarzutów obciążających jednego z nauczycieli.

Przy schorzeniach dróg moczowych i gruczołu krokowego codzienne stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** umożliwia obfite i łatwe wypróżnienie i dobre trawienie — szklanka rano na czczo. Zalecana przez lekarzy.
Tg 20 917

Katolicyzm w Japonii w świetle cyfr

Z bardzo starannie przeprowadzonej przez Ojca Oertlego S. V. D. statystyki, ilustrującej położenie katolicyzmu w Japonii, wyjmujemy tu kilka cyfr. W r. 1936 przyjęło chrzest św. 3.240 katechumenów, tak że obecnie liczba katolików w Japonii wynosi 108.934; ponadto jeszcze 2.947 katechumenów przygotowuje się do chrztu św. w rb

Mimo wielkich trudności, na jakie natrafia katolicyzm w Japonii, należy zanotować stały, choć bardzo powolny, przyrost liczby katolików. Gdy rzucimy okiem wstecz, to zauważyć musimy, że dziesięć lat temu (w r. 1927) było tylko 87.581 katolików w Japonii.

Znacznie raźniej posuwa się katolicyzm na obszarach sąsiadujących z Japonią. I tak: na Formozie, wyspach Oceanu Spokojnego i Korei zanotowano w r. 1936 ponad dziesięć tysięcy nowoochrzczonych (10.137), dociągając do liczby 166.035 katolików.

Słońce i woda cuda sprawiają, gdy Krem Uroda do pomocy mają.

PULSA KREM URODA CHRONI I OŻYWIA CERĘ.

Tg 20 906

Śp. ks. biskup Dembek

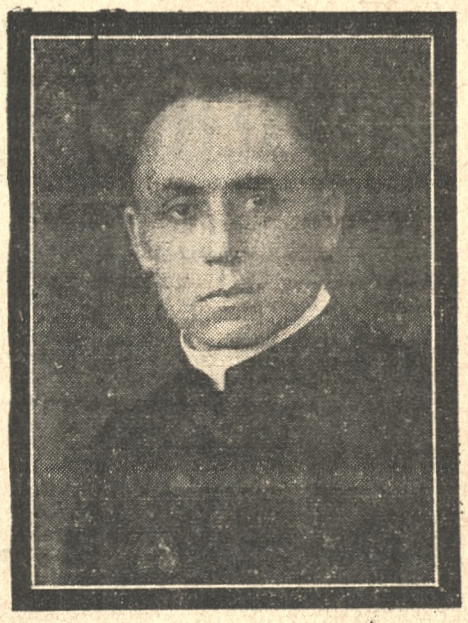

W porannym wydaniu podaliśmy smutną wiadomość o przedwczesnym zgonie biskupa-sufragana łomżyńskiego, ks. Bernarda Dembka. Śmierć jego boleśnie dotyka zarówno diecezjan jak ziemie zachodnie, a szczególnie Pomorze, którego śp. Zmarły był wybitnym synem.

Śp. ks. biskup Bernard Dembek urodził się w Bartodziejach, pow. bydgoskiego, dnia 2 kwietnia 1878 r. Nauki pobierał w Collegium Marianum w Pelplinie i w gimnazjum chełmińskim. Seminarium Duchowne ukończył w Pelplinie. Już jako młody kleryk brał żywy udział w pracy społecznej i oświatowej. Za udział w pracach tajnego Koła Filaretów w Chełmnie stanął przed sądem pruskim i skazany został na 3 tygodnie więzienia. To go jednak nie zraziło, lecz przeciwnie, zachęciło jeszcze bardziej do pracy społecznej i oświatowej.

Po otrzymaniu święceń w r. 1903 bierze żywy udział w pracy narodowej i społecznej jako wikariusz w Barłożnie, Wielu, Kościerzynie, a wreszcie w Chełmży.

W r. 1920 ks. Dembek zostaje mianowany proboszczem parafii św. Mikołaja w Grudziądzu i dziekanem grudziądzkim. W ciągu długoletniej pracy jako kapłan i działacz społeczny na tej placówce zaskarbił sobie serca całego Pomorza. Poza działalnością w T. C. L., gdzie brał bardzo czynny udział, ks. Dembek również uczestniczył też w pracach Pomorskiego Tow. Naukowego. Jego zasługi społeczne zostały uczczone przez nadanie mu orderu oficerskiego „Polonia Restituta". Tow. Czytelni Ludowych nadało mu najwyższy tytuł, jakim rozporządza, a mianowicie tytuł członka honorowego Towarzystwa.

W roku 1930 ks. Bernard Dembek mianowany został biskupem-sufraganem diecezji łomżyńskiej, jako biskup tytularny Troady. Na stanowisku tym prawdziwie oddany swemu ordynariuszowi, ks. biskupowi Łukomskiemu, zyskał jego wielkie zaufanie, czego wyrazem stało się mianowanie ks. biskupa Dembka wikariuszem generalnym.

R. i p!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sobota | Niedziela
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Bonifacego b. | Norberta b.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Dobromiła | Cichomira

Słońca: wschód 3.33, zachód 20.09
Długość dnia 16 godzin 36 minut
Księżyca: wschód 1,05, zachód 15,59
Faza: 3 dzień przed nowiem

Czerwiec **5** Sobota

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniow.: 19-57 30-50
Policja: 42-21
Posłańcy: 15-60 i 28-36
Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-.2: Rynek Jeż. 77-08: Klinika przy Polnej 74-02: Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82: Plac Świętokrz 49-80: Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35: Rynek Wildecki 66-55 W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
Poczt. biuro zleceń: 49-96. **Zegarynka** 07 **Centr. międzym.** 00. **Inform. tel.** 09. **Biuro napr.** 08.

Woda w Warcie poziom: + 07, m. temper.: + 15,0

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. 27 Grudnia, ul 27 Grudnia 18; — Apt. im. K. Marcinkowskiego w Bazarze (ul Nowa); — Apt Czerwona, Stary Rynek 37; — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; — Apt. przy Grobli ul Wielkie Garbary 41. — **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10; — Apt. pod Opatrznością ulica Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica); — **Łazarz.** Apt. św. Łazarza, ul Strusia 9; **Górczyn.** — Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158; — **Wilda:** Apt. Fortuna, ul. Górna Wilda 96; — Apt przy Bramie Wildeckiej, ulica Górna Wilda 3. — **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — **Starołęka** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 4 czerwca 1927 r.

Otwarto wystawę „Instytutu Sztuk Pięknych", zawierającą prace uczniów tegoż instytutu. — Na walnym zebraniu Bractwa Strzeleckiego uchwalono przywrócenie bractwu tradycyjnej polskiej jego nazwy, mianowicie: „Bractwo Kurkowe w Poznaniu".

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Dzień chorych parafii świętomarcińskiej.** Dziś, w dniu, poświęconym Sercu Jezusowemu, kościół parafialny św. Marcina obchodzi swój tradycyjny dzień chorych. Już krótko po godzinie 8 karetki pogotowia i Polsk. Czerw. Krzyża, jako też konne i samochodowe taksówki zaczęły zwozić chorych i ułomnych, których pielęgniarze i pielęgniarki zanosili

lub odprowadzali przed główny ołtarz na specjalnie przygotowane tam dla chorych miejsca. Zgłoszono w biurze ogółem 25 chorych. Wielu mniej chorych i ułomnych przybyło, nie zgłaszając swego udziału, o własnych siłach, wózkami itp.

O godz. 9 ks. prałat Taczak odprawił uroczystą mszę św., podczas której chorzy przystąpili do Stołu Pańskiego. Podczas nabożeństwa śpiewał chór dziewcząt parafii św.-marcińskiej oraz p. Wyszomirska. Wzniosłą uroczystość zakończyło przyjęcie uczestników posiłkiem, który podano na dziedzińcu kościoła. Nad całością czuwała, jak zwykle, skrzętna siostra Henryka. (pt)

NEKROLOGI

— * **Za duszę śp. Zofii Władysławowej Zamoyskiej.** W sobotę, dnia 5 czerwca br. o godz. 9,30 odprawioną zostanie w kościele oo. franciszkanów w kaplicy Serca Pana Jezusa msza św. za duszę śp. Zofii Władysławowej Zamoyskiej, prezeski Katolickiego Stowarzyszenia Kobiet archidiecezji warszawskiej, członkini Zarządu Katolickiego Związku Kobiet. O wzięcie udziału w nabożeństwie prosi Zarząd Kat. Związku Kobiet.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Walny zjazd delegatów Centr. Zw. Lokatorów i Sublokatorów Z. P.** obradował w ub. niedzielę w Poznaniu. Poza załatwieniem kwestyj organizacyjnych dokonano wyboru nowych władz Związku. Na prezesa powołano dra Stanisława Hryniewieckiego z Poznania. Zjazd powziął uchwałę w sprawie budowy tanich małych domków rodzinnych.

Zawody okręgowe modeli latających

W sobotę, 5 bm. i w niedzielę, 6 bm., Okręg Wojewódzki L. O. P. P. urządza w Poznaniu zawody modeli latających. W sobotę od godz. 8 rano odbywać się będą na Dębcu zawody juniorów, w niedzielę zaś na lotnisku cywilnym w Ławicy o tej samej godzinie amatorów i instruktorów.

W zawodach okręgowych, stanowiących eliminację do ogólnopolskich, jakie odbędą się w tym roku w Kielcach w dniach od 27 czerwca do 2 lipca, weźmie udział 19 obwodów. Pod względem ilości zawodników na pierwszym miejscu znalazł się Poznań (8), dalej idą Ostrów Wlkp. (7), Inowrocław (6), Bydgoszcz (5) i inne. Również Poznań zgłosił najwięcej modeli, gdyż 19, następnie Inowrocław (11), Ostrów Wlkp. (9) i Bydgoszcz (6).

Wśród uczestników znajduje się jedyna zawodniczka, która została wyeliminowana do zawodów okręgowych. Jest nią 16-letnia Władysława Drążewska z Bydgoszczy.

W zawodach uczestniczyć będzie ogółem 73 zawodników, w tym 42 juniorów, 25 amatorów i 6 instruktorów. Modeli razem zgłoszono 98, w tym juniorzy 42 modele, amatorzy 41, instruktorzy 15.

Najlepszy wynik osiągnięty na zawodach obwodowych osiągnął Maciej Załęski z Bydgoszczy. Jego model utrzymał się w powietrzu 34 minuty i przeleciał przestrzeń 3 km. Na drugim miejscu znalazł się model szybowca Józefa Zielińskiego z Poznania. Niestety szybowiec poszybował w nieznane i mimo skrzętnych poszukiwań nie został dotychczas znaleziony, tak że zdobywca pierwszego miejsca w grupie szybowców buduje z pośpiechem nowy, by wziąć udział w zawodach okręgowych. Ogółem ma być wyeliminowanych w ciągu dwóch dni 8 zawodników, którzy uczestniczyć będą w zawodach ogólnopolskich modeli latających. Celem propagandy modelarstwa lotniczego projektowany jest w niedzielę w południe przejazd przez miasto w samochodach ciężarowych zawodników.

Warto, by szerokie koła młodzieży szkolnej zainteresowały się zawodami i wzięły w nich udział na razie w charakterze widzów, w następnym zaś roku już w charakterze zawodników.

CHORA WĄTROBA rujnuje organizm. Stosuje się w tych niedomaganiach SÓL MORSZYŃSKĄ lub WODĘ GORZKĄ MORSZYŃSKĄ. Żądać w aptekach i składach aptecz.
ng 44 542

OBCHODY

— * **Na święto pułkowe b. czwartaków wielkopolskich,** w sobotę wieczorem o godzinie 20, Okręg Poznański deleguje sztandar z pokryciem. Wzywa się druhów umundurowanych, wolnych od innych zajęć służbowych, do licznego stawienia się przy wejściu do koszar przy ul. Bukowskiej o godz. 19,45.

W święcie W. F. i P. W. udział obowiązkowy według rozesłanego zarządom gniazd rozdzielnika.

WYCIECZKI

— * **Pociąg popularny do Krakowa nie odejdzie.** Zapowiadany na dziś, 4 bm., pociąg popularny do Krakowa nie odejdzie. Na pociąg ten zgłosiła się znikoma ilość uczestników, gdyż tylko 30 osób. (sk)

— * **Pociąg popularny w nieznane.** Liga Morska i Kolonialna przy Zarządzie Miejskim urządza w dniu 6 bm. wycieczkę pociągiem popularnym w Nieznane, około 40 km za Poznań. Na miejscu woda, las, uroczy park, dancing i moc niespodzianek.

Dla uczestników wycieczki zostanie odprawiona na miejscu w parku msza św. Koszt wycieczki 1,30 zł. Bilety do nabycia w „Orbisie".

— * **Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych** zawiadamia, że uczestnicy wycieczek zbiorowych, udający się do Kalwarii Zebrzydowskiej na Targi Kalwaryjskie w czasie od dnia 10 lipca do dnia 17 sierpnia br. mogą korzystać przy udziale conajmniej 15 osób z 33% ulgi i przy udziale conajmniej 60 osób z 50% ulgi kolejowej na przejazd.

Poza tym na każdych 25 osób płacących przewozi się jedną osobę bezpłatnie w charakterze przewodnika grupy, ogółem jednak nie więcej niż 3 osoby.

Odpowiednie zaświadczenia, uprawniające do ulgowych przejazdów wydawać będzie dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych na pisemną prośbę organizacyj gospodarczych, społecznych i turystyczno-sportowych.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Kurs obrony przeciwlotniczo-gazowo-pożarowy.** W czasie od dnia 4—26 maja odbył się w Luboniu koło Poznania w fabryce Dr Roman May kurs przeciwlotniczo-gazowy-pożarowy. Kurs zorganizował inspektor fabryki p. Antoni Niwiński przy wielkim poparciu i zrozumieniu ze strony dyr. fabryki p. J. Gładysza. Celem kursu było zapoznanie straży pożarnej jak i robotników ze sprzętem pożarowym, ratownictwem oraz specjalnym wyszkoleniem kadr na wypadek zagrożenia obiektu przemysłowego.

Cały kurs miał charakter propagandowy i wypadł imponująco. Szczególnie należy podkreślić wielkie zainteresowanie zrozumienia dla dobra sprawy i pomoc finansową dyrekcji fabryki. Na pokazy gazowe i ćwiczenia pożarowe zostało zaproszone szkolne Koło L. O. P. P. i kl. VII Szkoły Powszechnej w Lasku. Na zakończenie odbył się na cześć gości bankiet w gościnnym domu dyrektorostwa Gładyszów.

Z TARGU

Dziś na targu na placu Sapieżyńskim płacono (w zł za pół kg).

Nabiał: masło wiejskie 1.20—1.30, masło mlecz. 1.40 1.50, twaróg 0.30 0.35, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.20—0.22, jaja (menden) 0.85—0.90.

Mięso: wołowina 0.50—0.80, wieprzowina 0.60—0.90 cielęcina 0.75—0.80, słonina wędzona 0.90—1.00, skopowina 0.60—0.80, słonina 0.80, kozina 0.50—0.60, smalec 1.10.

Drób i dziczyzna: kura 2.00—3.20, kaczka 2.00—3.50, gęś 3.50—6.00, królik 0.90—1.20, perlice 2.80—3.50, indyk 5.00—8.50, gołąb 0.40 do 0.60, para kurcząt 2.00—4.00.

Ryby (ryby śmięte 10—20 groszy mniej): karp 1.30—1.40, szczupak 1.20—1.30, lin 0.80—0.90, sandacz 2.50—3.00, okoń 0.70—1.00, karaś 0.80—1.00, białe ryby 0.40—0.50, leszcz 0.50—0.70, węgorz 1.10—1.20 raki 3.00.

Jarzyny w (groszach): ziemniaki 4—5, buraki 5—10, pietruszka (pęczek) 10, seler (sztuka) barber 5—10, sałata 5—10, szpinak 20—25, rzodkiewki 5—10, szparagi 25—50, ogórek 30—60, kalarepa 10—15, marchewka 15—25, kalafior 0.20—1.00, młode ziemniaki 50—60.

Grzyby: kurki 0.60.

Owoce (w groszach): agrest 20—25, czereśnie 40, pomarańcze sztuka 15—30, cytryny 15—20, jabłka 30—80, owoce suszone 80—1.00, truskawki 1.00—1.20.

Od ostatniego targu ceny bez znaczniejszych zmian. (hn)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Wieńcowiny na dachu przy al. Marcinkowskiego nr 13.** Zniknęły już opalone krokwie, widome znaki pożaru w dniu 4 maja, podczas którego spłonął dach i poddasze pięknego gmachu Poznańskiego Banku Ziemian. Od kilku dni powiewa tam wieniec, na znak, że prace ciesielskie przy remoncie dachu zostały już ukończone. Niedługo będą

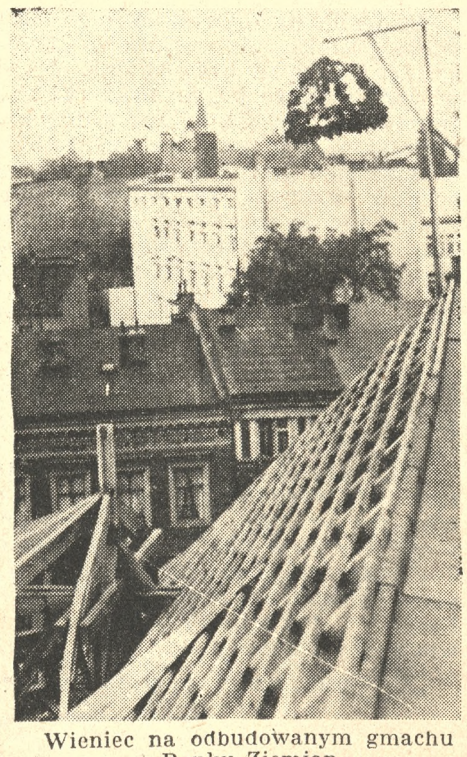

Wieniec na odbudowanym gmachu Banku Ziemian

zatarte wszystkie ślady niszczycielskiego pożaru.

Przy tej sposobności należy się zastanowić nad nauką, wynikającą z tej katastrofy.

Na poddaszu budynku przechowywano — wbrew wszelkim przepisom — najrozmaitsze stare sprzęty, materiały i rupiecie. Magazynowno tam stare meble, kosze i kufry, różne graty, książki buchalteryjne, skoroszyty z dowodami kasowymi, rachunki z administracji domów i majątków ziemskich. Na strychu znajdowała się też składnica książek, zajmująca około 240 metrów sześciennych. Czego tam nie było! I „Poradnik dla narzeczonych", „Szkoła wróżenia", „Trzej muszkieterzy" itd.; wszystko hurtem, w setkach egzemplarzy. Na strychu domu przy al. Marcinkowskiego nr 13 było też kilkanaście hektografów (aparaty do powielania maszynopisów), materiał łatwopalny, wybuchowy. Aparaty te, eksplodując, unosiły się płonąc w powietrzu, a podrzucane przez silny wiatr, spadały, długo się paląc, raczej smażąc, na sąsiednie dachy, zagrażając im poważnie.

Mamy ustawę przeciwlotniczą i przeciwgazową z roku 1936. Mamy ustawę o ochronie przed pożarami z dn. 13 marca 1934 r., której niestety na razie stosować nie można, bo brak do niej jeszcze rozporządzenia wykonawczego. Jeśli jednak ustawa przeciwpożarnicza jeszcze nie obowiązuje, to należy trzymać się dotychczasowych rozporządzeń, wojewódzkich i policyjnych, które wyraźnie zakazują gromadzenia na strychach podobnych rzeczy.

Stąd nauka, by każdy właściciel lub administrator domu rozejrzał się po poddaszach swych kamienic i zrobił nareszcie gruntowny porządek. Wówczas na pewno pożary rzadziej będą powstawały na poddaszach domów. (pt)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Kilim dekoracyjny — jako zamaskowanie skrytki złodziejskiej.** W dochodzeniach przeprowadzonych w sprawie kradzieży, dokonanej w początku maja w mieszkaniu Żyda Jakuba Kilberta na św. Marcinie 14 ustaliła policja, że kradzieży tej dopuścił się karany dwukrotnie i notowany już za kradzieże przestępca Marian Cechmanowicz, mieszkający przy ul. Łaziennej 1 a. Należy nadmienić, że Kilbert, któremu skradziono futro damskie, bieliznę i inne przedmioty większej wartości, mieszka w zażydzonym domu p. Łasia i uchodzi za właściciela mieszczącego się tam żydowskiego składu obuwia. Cechmanowicza napotkała policja w chwili, gdy szedł do pasera, by sprzedać kradzione futro. W dochodzeniach ustalono, że Cechmanowicz przechowywał pewne przedmioty kradzione u swej przyjaciółki Marii Pieczyńskiej przy ul. Strzeleckiej 12. Przy rewizji domowej u Pieczyńskiej znaleziono walizkę z przedmiotami skradzionymi u Żyda Kilberta ukrytą przez Cechmanowicza w zamaskowanej skrytce za łóżkiem, którą to skrytkę zasłaniał dekoracyjny kilim. Cechmanowicza odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (kl)

— * **Drabina w komisariacie.** W komisariacie VI na ul. Słonecznej, znajduje się drabina murarska, pochodząca z kradzieży. Policja poszukuje właściciela. (kl)

Kronika towarzyska

W poniedziałek, dn. 7 czerwca 1937 r., o godz. 19 przypomina się dobrz. znana **orkiestra przedszkola Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej,** która wystąpi w sali koncertowej św. Marcina (św. Marcin 8) z nowym, urozmaiconym programem. Wszystkie dzieci, które się muzyką interesują, winny się z tym zespołem zapoznać. Wstęp na koncert 60 gr.

zg 27 144

Starosta Podhorodeński opuścił Poznań

Dotychczasowy starosta grodzki w Poznaniu p. Marian Bożydar Podhorodeński, wyjechał w dniu dzisiejszym do Śremu, celem objęcia tam stanowiska starosty powiatowego.

Wczoraj nastąpiło pożegnanie starosty Podhorodeńskiego przez urzędników starostwa grodzkiego oraz przez korpus oficerski Policji Państwowej w Poznaniu.

Czynności starosty grodzkiego w Poznaniu przejął jako pełniący obowiązki starosty grodzkiego dotychczasowy zastępca p. Podhorodeńskiego wicestarosta Głodowski. (kl)

i objął starostwo w Śremie

Śrem. (Tel. wł.) Dziś o godz. 9,30 przybył tutaj dotychczasowy starosta grodzki w Poznaniu p. Podhorodeński w towarzystwie dra Puta, inspektora starostw Poznańskiego Urzędu Wojewódzkiego.

O godz. 12 w południe, w gmachu Starostwa Powiatowego, nastąpiło zdanie agend p. Podhorodeńskiemu przez dotychczasowego starostę, p. Jana Krykiewicza, który przechodzi do Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w charakterze radcy. (su)

Skuteczna kuracja w IWONICZU - ZDROJU
Żądajcie prospektów. ng 44459

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zgon ofiary wypadku motocyklowego.** W szpitalu miejskim w Poznaniu zmarł ubiegłej nocy o godzinie 3 kupiec Feliks Niedbała z Murowanej Gośliny. Jak donosiliśmy, śp. Niedbała wspólnie z p. Janem Głąbińskim z Poznania, uległ wczoraj rano ciężkiemu wypadkowi motocyklowemu na ul. marsz. Focha w pobliżu Mostu Dworcowego. (kl)

— * **Echa pożaru w drukarni św. Wojciecha.** W związku z naszą wczorajszą notatką o pożarze w drukarni św. Wojciecha dowiadujemy się, że ogień powstał nie w piwnicy, lecz na parterze, gdzie wskutek samozapalenia zajęła się farba w kałamarzu maszyny rotograwiurowej.

— * **Trafiona zbłąkaną kulą.** W związku z notatką naszą pod powyższym tytułem oświadczył nam mąż p. Michaliny Majewskiej, która odniosła ranę postrzałową, że poszkodowana nie przechodziła za wałem ochronnym, a więc w strefie niebezpiecznej, lecz wspólnie z nim jechała publiczną drogą na wozie i tam trafioną została zbłąkaną kulą.

— * **Najechanie przez samochód.** Na ul. Nowej w pobliżu Starego Rynku najechał samochód P Z 46 232, prowadzony przez p. Stanisława Nowaka ze Strzelna, p. Annę Gawecką, mieszkającą przy ul. Bukowskiej 43. Z powodu zmiażdżenia stopy p. Gawecką przewieziono do szpitala miejskiego. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Zmiany w sądownictwie.** Jak się dowiadujemy, dekretem Prezydenta R. P. sędzia okręgowy w Poznaniu dr Mieczysław Japa mianowany został sędzią Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, w wydziale karnym. Sędzia dr Japa urzędował początkowo w prokuraturze okręgowej w Poznaniu, następnie zaś był sędzią okręgowym i to stanowisko piastował przez blisko 8 lat.

Z dniem 1 czerwca objął stanowisko podprokuratora II rejonu Prokuratury Okręgowej w Poznaniu podprokurator Michał Grzegorzewicz. (mz)

— * **Uniewinnienie braci Orkiszów.** Przed Sądem Okręgowym w Ostrowie Wlkp. toczył się 24 marca br. proces przeciwko braciom Franciszkowi i Stefanowi Orkiszom. Franciszek Orkisz oskarżony był o namowę niej. Stanisława Perdka do fałszywych zeznań, o grożenie mu zabiciem, jeśli nie zechce zeznawać i wreszcie o krzywoprzysięstwo. Stefan Orkisz odpowiadał za namowę do fałszywych zeznań. Łącznie z Orkiszami zasiadła na ławie oskarżonych 15-letnia Jadwiga Matysiakówna, pod zarzutem fałszywych zeznań. Aczkolwiek oskarżeni do winy się nie przyznawali, a obciążył ich zeznaniami jedynie świadek Perdek — sąd skazał osk. Franciszka Orkisza na 4 lata więzienia, osk. Stefana Orkisza na rok, a osk. Matysiakównę uznał winną, lecz od kary uwolnił.

Od wyroku tego apelował i prokurator i oskarżeni Orkisze. Sąd Apelacyjny po dokładnym zbadaniu sprawy i wysłuchaniu wywodów obrony — wyrok I instancji uchylił i oskarżonych całkowicie uniewinnił. W motywach wyroku sąd zaznaczył, że nie dał wiary świad. Perdkowi, który znany jest jako ciemna osobistość, zarzuty, jakimi obciążał osk. Orkiszów, uznał sąd za „elukubracje z chęci zemsty" i stwierdził, że Sąd Okręgowy w ustaleniach swych poszedł po fałszywej drodze. (mz)

— * **Areszt i grzywna za obrazę ubezpieczalni.** W dniu 26 ub. m. odbyła się rozprawa przed tut. Sądem Grodzkim przeciwko inż. O. P. oskarżonemu o to, iż w liście, skierowanym do Ubezpieczalni Społecznej, w sprawie dotyczącej Ubezpieczalni Krajowej, użył słów obrażających godność ubezpieczalni i jej urzędników. W wyniku rozprawy sąd skazał inż. O. P. na 6 tygodni aresztu oraz 300 zł grzywny.

Z UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO

Dyplom i tytuł magistra filozofii w zakresie filologii klasycznej uzyskała p. Zofia Kempińska, rodem z Berlina.

STAN POGODY W POZNANIU

4 czerwca 1937

Temperatura 7 godz. + 10,7, 13 godz. + 13,2.

Ciśnienie
7 godz. 756,8 mm. umiarkowane
13 godz. 754,5 mm.
tendencja barom.: ciśnienie spada

Zachmurzenie
7 godz. umiarkowane
13 godz. pochmurno

Wiatr
7 godz. kierunek zach. szybk. 7 m/sek.
13 godz kierunek połud., szybk. 4 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz 7 rano dnia dzisiejszego) 0,3 mm, rodzaj opadu deszcz

Temperatura w dniu 3 czerwca br. była
najwyższa + 14,4 o godz. 16
najniższa + 5,0 o godz. 4

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Nadal pochmurno, lecz znacznie cieplej.

Z WIELKOPOLSKI

— * **GNIEZNO.** Założono tu Polski Zw. Łowiecki na pow. gnieźnieński. Do powiatowej rady łowieckiej wybrano pp.: Skarbek-Malczewskiego z Odrowąża, Filipowskiego z Karczewa, Maciejewskiego z Nidomia, Paruszewskiego z Dziadkowa, Kutznera z Kłecka. Sekretarzem został dyr. Jenek, a delegatem na walne zebranie wojewódzkie wybrano p. Krzyżanowskiego z Ruchocina.

— * **GOSTYŃ.** Z okazji „Tygodnia P. C. K." odprawiona zostanie w niedzielę 6 bm. w farze gostyńskiej msza św. na intencję P. C. K., podczas której odbędzie się poświęcenie proporca P. C. K., ufundowanego przez Zarząd Oddziału. (gp)

— * **KAŹMIERZ.** W dniu 6 czerwca br. obchodzi Och. Straż Pożarna w Kaźmierzu, pow. Szamotuły, 25-lecie swego istnienia. Z tej okazji odbędzie się zjazd Straży Pożarnych z czterech powiatów, połączony z manewrami strażackimi, a za najlepsze wyniki w akcji ratunkowej wyznaczono piękne nagrody. Program uroczystości będzie również urozmaicony poświęceniem nowo ufundowanej strzelnicy i boiska. Początek uroczystości w niedzielę rano o godz. 3. (n)

— * **KĘPNO.** „Dzień P. W. i W. F." zgromadził wielką ilość młodzieży, zrzeszonej w organizacjach P. W. Przed poł. odprawił ks. dziek. Nowacki mszę św., następnie odbyła się na rynku defilada. Po poł. o godz. 3 rozpoczęły się na stadionie P. W. zawody lekkoatletyczne, w których najwięcej pierwszych miejsc zdobyło gimnazjum ostrzeszowskie, zaś w grach sportowych gimnazjum kępińskie.

— Obradom walnego zebrania Banku Lud. w Kępnie przewodniczył prezes rady nadz. p. Kizierowski. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie z rewizji związkowej. Obszerne sprawozdanie z całorocznej działalności banku referował dyr. J. Wyderski, które zebrani akceptowali i udzielili tak radzie nadz. jak i zarządowi pokwitowania. Z czystego zysku, wynoszącego 5.662,69 zł, przeznaczono 5 proc. dywidendy oraz 182.69 zł na Kęp. Chrz. Kasę Bezprocentową. Ustępujących członków rady nadz. pp. apt. E. Karłowskiego, red. M. Depczyńskiego i przem. J. Kraczewskiego wybrano ponownie.

— * **KOŹMIN.** Polski Czerwony Krzyż urządza dnia 6 bm z okazji „Tygodnia P. C. K." uroczystość 5-lecia Drużyn Ratowniczych.

— * **KROTOSZYN.** W 17 rocznicę bohaterskich walk na froncie bolszewickim krotoszyński pułk piechoty. b. 2 pułk strzelców wielkopolskich, którego sztandar zdobią wstęgi najwyższego orderu bojowego Virtuti Militari, obchodził z niezwykłym splendorem swoje doroczne uroczystości pułkowe. Zapoczątkowało je w środę nabożeństwo żałobne w kościele farnym za poległych i zmarłych żołnierzy pułku, po czym udano się na cmentarz parafialny, gdzie u stóp pomnika poległych złożono wieńce. Wieczorem o godz. 20 odbył się na Rynku uroczysty apel poległych. W czwartek z rana zebrał się pułk na Rynku, gdzie przy zbudowanym na stopniach ratusza ołtarzu odbyło się nabożeństwo polowe, które odprawił ks. dziekan Małecki w asyście ks. ks. Jankowskiego i Malepszego. Na nabożeństwie obecni byli dowódca O. K. gen. Knoll-Kownacki, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, poczty sztandarowe stowarzyszeń, liczni goście i tłumy publiczności. Przygrywała orkiestra pułkowa pod dyr. por. Wł. Sadowskiego. Po nabożeństwie kapelan wojskowy z Ostrowa wygłosił podniosłe przemówienie, po czym nastąpiło zaprzysiężenie rekrutów. Na ul. Piastowskiej odbyła się defilada, prowadzona przez dowódcę pułku, którą przyjął d-ca O. K. gen. Knoll-Kownacki. Świetna postawa pułku wzbudzała entuzjazm wśród widzów. W defiladzie wzięły również udział miejscowe organizacje. W południe odbyło się na terenie koszar Kościuszki poświęcenie i otwarcie efektownie urządzonego Domu Żołnierza, po czym nastąpił obiad żołnierski, a później na stadionie zawody i gry żołnierskie. Zakończeniem uroczystości były zabawy w salach kasyna oficerskiego i podoficerskiego. (jk)

— * **MOSINA.** 6 bm. o godz. 14 na boisku „Sokoła" zostanie rozegrany turniej błyskawiczny w piłkę nożną o puchar przechodni pomiędzy nast. drużynami: „H. C. P." Poznań — „K. K. S." Kościan· „K. S. Naprzód" Poznań — „Sokół" Mosina. (ms)

— Uroczystość 35-lecia istnienia Och. Straży Pożarnej w Mosinie, połączone z poświęceniem samochodu strażackiego i sikawki motorowej odbędzie się 5 i 6 b m. (m. s).

— * **MUR. GOŚLINA.** W tutejszej okolicy w ostatnim tygodniu powstały trzy pożary czyniąc znaczne szkody. I tak od uderzenia pioruna spalił się chlew rolnika Bukowskiego w Starczanowie. Straty około 2000 zł, które pokryje ubezpieczenie. — W Mściszewie strawił ogień jeszcze zżtnie stodołę p. Kosmowskiego. Jak dochodzenia wykazały, pożar spowodowała 7-letnia córeczka K. Dla zabawy rozpaliła sobie ogień, który wiatr przerzucił na stodołę. Straty około 4000 zł. — W środę powstał pożar w zagrodzie rolnika Stolla w Boduszewie, który strawił chlew. Ogień rozszerzył się tak gwałtownie, że pomimo pory przedpołudniowej nie zdążono wypuścić z płonącego chlewa 3 świń, które się spaliły. Tylko dzięki szybkiej pomocy straży pożarnych z okolicy uniknięto przerzucenia się ognia na dom mieszkalny i stodołę oraz resztę zabudowań gosp., które znajdowały się o kilka metrów od płonącego chlewa. Straty około 2000 zł. (nm)

— * **OBORNIKI.** Mimo przypomnienia które ukazało się w tych dniach, o zakazie sprzedaży towarów w niedzielę i święta miejscowi Żydzi Aron Lejb Bules i Cyruliczakowa ku wielkiemu oburzeniu kupców Polaków nadal obchodzą obowiązujące w tym względzie przepisy i w bezczelny sposób gwałcą nasze święta. Po większej części załatwiają zwabioną klientelę wiejską w kuchni, a wypuszczają z towarem dla zmylenia czujności przez podwórze na ulice Sadową i Nadbrzeżną. Bywają nawet wypadki, iż zakupiony towar w święta dostarcza się przez Żydów tego samego dnia klientowi w dom i w ten sposób pozbywają się podejrzeń ze strony władz. Ostatnio były ich sklepy czynne w Boże Ciało i w niedzielę 30 ub. m. Wprawdzie organy policyjne ostro przeciw tym metodom występują i bacznie strzegą przepisów, lecz Żydów tych trudno przychwycić, gdyż sklepy ich wiążą się z trzema wchodami. Mimo to przyłapano 30 ub. m. Żyda Buksa. Ten jednak nie zaprzestał gwałcić spoczynku niedzielnego i w dalszym ciągu czynny miał sklep na równi z Cyruliczakową. Wynika więc z tego, że Żydzi ignorują wprost zarządzenia władz i samowolę ich należałoby wreszcie ukrócić.

— Na F. O. N. złożyło rolnictwo naszego powiatu ponad 17 tysięcy zł.

— * **OSTROW.** Dnia 5 i 6 czerwca rb. obchodzi Stow. Och. Straży Pożarnej w Ostrowie jubileusz 70-lecia swego istnienia. W r. 1867 podjęli obywatele miasta Ostrowa w ochotniczej drużynie strażackiej ofiarną służbę publiczną dla dobra współobywateli gormadząc środki do walki z żywiołem pożarów i zaprawiając się w sztuce opanowania tego żywiołu. W pierwszych latach powstania Och. Straży Pożarnej w Ostrowie środkiem alarmującym był wybuch pożaru, było bicie dzwonów w kościołach. W r. 1884 założono 6 trąbek alarmowych, a mieszkania członków, w których one się znajdowały, oznaczono dla lepszej orientacji tabliczkami. Dopiero przed 30 laty zainstalowano 6 stacyj meldunkowych i 42 aparaty alarmowe. Pierwszym polskim naczelnikiem straży był p. Józef Chojnacki. Od r. 1920 do 1925 piastował urząd naczelnika p. Michał Sławek, a następnie do r. 1932 p. Stanisław Kołodziejczak. Przez ostatnie pięć lat po dzień dzisiejszy sprawuje odpowiedzialny urząd naczelnika Straży p. Piotr Dymalski. Prezesem stowarzyszenia strażackiego jest burmistrz m. Ortrowa p. Wacław Cegiełka. Członków czynnych jest 90. — Uroczystości jubileuszowe rozpoczną się w sobotę po południu pochodem z taborem ćwiczebnym ulicami miasta oraz zawodami i ćwiczeniami na stadionie. W niedzielę nabożeństwo po czym o godz. 10 poświęcenie motopompy i defilada. O godz. 11 akademia, następnie obiad żołnierski i wymarsz na Szczygliczkę, gdzie nastąpią zawody hydrobalu o puchar wędrowny.

— Na zakończenie oktawy Bożego Ciała wyruszyła tu po uroczystych nieszporach, odprawionych przez ks. prof. Bielskiego druga wielka procesja na ulice miasta, które tonęły w zieleni i barwnej dekoracji. Wspaniałe ołtarze znajdowały się przy sądzie, ratuszu, koszarach i ul. marsz. Piłsudskiego. Celebrował procesję proboszcz wojskowy ks. Niwa. Na Rynku nastąpiła uroczyste ofiarowanie mieszkańców miasta Najśw. Sercu Jezusowemu.

— Fizyta Władysław z Lewkowca oskarżony był o kradzież aparatu fotograficznego z drogerii Grzeszkiewicza w Ostrowie. Z uwagi, że oskarżony ma już szereg innych kradzieży na sumieniu Sąd Grodzki wymierzył mu 8 miesięcy więzienia, łagodząc karę do połowy na mocy amnestii.

— * **PIASKI.** Katol. Stow. Mężów oddział Wielkie Strzelce urządza w niedzielę 6 bm. uroczystość poświęcenia sztandaru.

— W tutejszej cegielni, własność p. M. Turskiego z Poznania, wybuchł niespodziewanie strajk okupacyjny na tle podwyżki zarobków. Robotnicy żądają za godz. pracy od 35 groszy wzwyż. Dotychczas otrzymywali za 8-godzinny dzień pracy: mężczyźni 1,65 zł a kobiety od 1,00—1,10 zł. Odbyło się zebranie z udziałem delegata inspektora pośrednictwa pracy z Leszna, gdzie do ugody nie doszło. Strajk ma przebieg spokojny. (gp)

— * **PUSZCZYKOWO.** We wtorek ukończył się 3 zlot harcerski hufca Poznań-Powiat w Puszczykowie. Udział brało 18 drużyn. Na zakończenie zlotu zapalono wielkie ogniska przy których popisywały się drużyny. (pj)

— * **RAWICZ** W sprawie karnej przeciwko właścicielowi kawiarni „Metropolka" p. Ignacemu Straburzyńskiemu, oskarżonemu z art. 257 § 1 k k. za rzekomą kradzież prądu elektrycznego na szkodę tut. zakładów miejskich, odbyła się swego czasu rozprawa przed Sądem Okręgowym w Ostrowie, gdzie p. S. uniewinniono. Wobec apelacji prokuratora odbyła się rozprawa odwoławcza przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu, który p. Straburzyńskiego również uniewinnił. Obywatelstwo tutejsze przyjęło wyrok ten z zadowoleniem. (rs)

— Dnia 1 bm odbył się pogrzeb studentki U. P. śp. Marii Kalickiej, córki zmarłego tutaj także generała w st. sp. śp. Józefa Kalickiego. W asyście czterech księży prowadził kondukt pogrzebowy ks. prob. Gumprecht. Trumnę poprzedzały liczne organizacje ze sztandarami i wieńcami. Kroczyła także delegacja Stron. Narodowego, delegacje studentów U. P. oraz rzesze publiczności. Trumnę nieśli na przemian b. absolwenci gimnazjum rawickiego i młodzi S. N. w Rawiczu. Pienia żałobne nad grobem wykonał chór kościelny pod wezw. św. Wojciecha. Zmarłą złożono na wieczny spoczynek obok grobu jej ojca.

— * **SWARZĘDZ.** Na zebraniu obywatelskim, w związku z przypadającym 50-leciem istnienia szkoły dokształcającej, wyłoniono komitet wykonawczy, który zajmie się ustaleniem i wykonaniem uroczystości.

— Państwo Tomasz i Wiktoria z d. Frąckowiak Nowiccy obchodzili ostatnio srebrne gody małżeńskie.

— Z okazji przypadającego 10-lecia oddziału żeńskiego K. S. M. w Swarzędzu w dniu 6 bm., odbędzie się tu zlot, połączony z uroczystą akademią.

— * **WĄGRÓWIEC.** W środę dnia 2 bm. 58-letni rolnik Andrzej Tomicki z Rgielska, powiatu wągrowieckiego, z powodu ulewy i burzy schronił się na drodze Straszewo — Rgielsko pod przydrożne drzewo nie przeczuwając, że tam czeka go śmierć. Mianowicie w drzewo uderzył piorun zabijając Tomickiego na miejscu.

— W nadchodzącą niedzielę Wągrówiec nada w ramach dorocznego „Święta Pieśni" audycję radiową na fali ogólnopolskiej. Na program złożą się popisy miejscowego kółka śpiewackiego, kółka muzycznego „Chopin", szkół powszechnych Wągrówca, Damasławka i in. Początek audycji o godz. 16. (wg)

— * **WRZEŚNIA.** Podczas kradzieży węgla w nocy dnia 3 bm. z biegnącego pociągu niedaleko Wrześni, zastrzelony został przez straż kolejową robotnik niej. Józef Michalak z Obłaczkowa. Kula ugodziła go w czoło i śmierć nastąpiła na miejscu. Wagon z trupem odtransportowany został na stację do Wrześni aż do przybycia komisji sądowo-lekarskiej. Michalak liczył około lat 40 był od dłuższego czasu bezrobotnym i osierocił żonę i czworo nieletnich dzieci.

— Dnia 3 bm. około godz. 6 wieczorem zmarł nagle wskutek udaru serca na ul. Warszawskiej wracając z konferencji nauczycielskiej długoletni kierownik szkoły, znany i ceniony obywatel, śp. Kazimierz Nalewajski z Słomowa. Zmarły osierocił żonę i kilkoro nieletnich dzieci. (r. w.)

— * **ŻERKÓW.** Sąd Okręgowy z Ostrowa wyznaczył rozprawę główną przeciw b. kierownikowi tutejszej szkoły powszechnej Wajdzie o demoralizowanie dzieci w szkole na poniedziałek 7 bm. o godz 14,30 na sesji wyjazdowej w Jarocinie.

— We wtorek 8 bm. odbędzie się u nas ogólny jarmark. Tak, jak już było praktykowane i tym razem wydział gospodarczy Stronnictwa Narodowego wykupił od Zarządu Miejskiego rynek i w dzień jarmarku odstępować będzie stoiska tylko Polakom. (źl)

Ach ten upał!

Radzimy spróbować karmelki owocowe „Goplany", wytwarzane na czystej rafinadzie. Orzeźwiają znakomicie.

Goplana S.A. Poznań

Pg 28 244/5-22.55/7

Śmiertelny wypadek

Pleszew. (cep) W dniu 3 bm. o godz. 21,30 przejeżdżał przez Pleszew samochód ciężarowy PZ 34062, firmy transportowej C. Hartwig z Poznania. Do przejeżdżającego ul. Poznańską samochodu usiłował wskoczyć jakiś przechodzeń, który potrącony przez samochód upadł na bruk. Przywołany lekarz stwierdził śmierć nieszczęśliwego.

Dochodzenia policyjne wykazały, iż jest to 24-letni bezrobotny Stefan Deja z powiatu wieluńskiego, który tym sposobem chciał się w poszukiwaniu za pracą dostać do Kórnika.

Nadmienić należy, że obsługa samochodu nie zauważyła w ogóle wypadku, przez co samochód pojechał dalej. Zatrzymano go dopiero w Kotlinie, skąd nawrócony został do Pleszewa celem wyjaśnienia wypadku.

Napad rabunkowy

Śrem. (Tel. wł.) Dziś rano o godz. 6,45 trzech zamaskowanych bandytów wdarło się przez okno do zagrody Sylwestra Mikołajczaka, sołtysa wsi Wieczyń, gm. Czermin.

Włamywacze, po steroryzowaniu domowników krótką bronią palną i latarką elektryczną, rozbili szafonierkę i zrabowali 400 zł w gotówce, żelazną skarbonkę P. .K. O., zawierającą 26 zł, ubrania męskie, bieliznę itd. Ogólna szkoda wyrządzona p. Mikołajczakowi wynosi z górą 560 zł.

Bandyci zbiegli nierozpoznani. (su)

JARMARKI

— * **KOŹMIN.** W czwartek, dnia 10 czerwca br. odbędzie się w Koźminie jarmark na konie i bydło.

— * **RAWICZ.** Jarmark na konie, bydło i trzodę chlewną odbędzie się dnia 8 bm. (rs)

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— * **PUCK.** Nareszcie po przeszło półrocznym bezkrólewiu Puck ma burmistrza. W dniu 1 bm. zastępca burmistrza dr Zieleziński zdał agendy nowowybranemu burmistrzowi p. Karolowi Stamirowskiemu. W urzędowanie wprowadził nowego burmistrza inspektor samorządowy p. Hebner z Wejherowa. Burm. Stamirowski urodził się w Mogilnie. Od r. 1919 pracuje w administracji samorządowej, a od kilku lat pełnił funkcję burmistrza w Podgórzu k. Torunia. (n)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Stow. Pań św. Wincentego a Paulo parafii św. Łazarza: rodzina Bartkowskich zamiast kwiatów na trumnę śp. dra J. Musiela 15,—, razem 15,— zł.

Na Stow. Pań św. Wincentego a Paulo parafii św. Marcina: M. R. ku czci św. Ekspedyta z prośbą o pomoc 2,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 4,— zł.

Na chleb św. Antoniego: S. H. procent od pensji 4,—. razem z poprzednio pokwitowanymi 13,70 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 3 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Handlowiec Franciszek Małecki i eksped. Irena Turowska; uczeń murar. Jan Prochowski i pracown. Marianna Wilczakówna; uczeń ciesiel. Czesław Michalak w Luboniu, pow. pozn., i Helena Kaczorówna; owdow. rob. Józef Nowak i rob. Marianna Antczakówna; owodw. inwalida kolej. Roch Gałęziewski i owdow. Marianna Walkowska, z domu Stefaniakówna; owdow. kinooperator Eugeniusz Kościuszkiewicz i właśc. składu Jadwiga Przybylówna; kup. Edward Bąkowski i Marianna Sieradzka; stolarz Tadeusz Krzewiński i urzędn. prywatn. Apolonia Tabaczyńska; kamieniarz Józef Budz i Władysława Michówna w Biskupicach, pow. pozn.; kasjer kolej. Aleksander Weidner i Stefania Kretecka w Strzałkowie, pow. wrzesiń.; fryzjer Leon Wojciechowski i fryzj. Zofia Królikówna w Kunowie, gm. Grzebieńsko, pow. szamotulski.

Zgony:

Dnia 3 czerwca 1937 r. zapisano następujące zgony: Rozalia Rajkowska z domu Śmigajówna, 44 lat; Józef Kaczmarski, emerytowany dyrektor biur Zarządu Miejskiego, 57 lat; Mieczysław Krzyżański, rzeźnik, 24 lat; Zofia Węglewska, 1 rok, 11 mies. 21 dni; Leon Dobrzykowski, robotnik, 30 lat; Magdalena Kegel z domu Mikołajewska, 41 lat; Zofia Szprync z domu Szemborska, wdowa, 59 lat.

ŻYCIE MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Młodzież akademicka u stóp Królowej Polski

Z pielgrzymki studentów na Jasną Górę

Zgodnie ze Ślubowaniem Jasnogórskim w zeszłym roku, „że każdego roku w uroczystej pielgrzymce przychodzić będziemy na Jasną Górę jako wybrani synowie Twoi do stóp Matki naszej umiłowanej", młodzież akademicka całej Polski i w tym roku gromadnie zebrała się u stóp Najświętszej Panienki w dniu 30 maja.

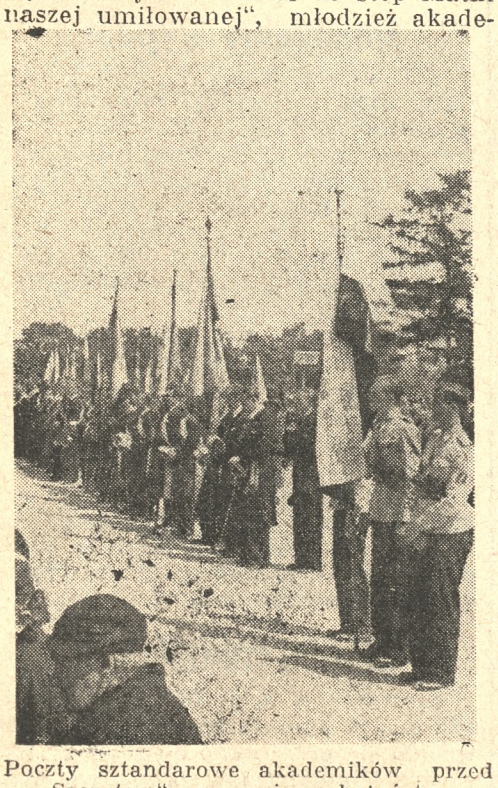

Poczty sztandarowe akademików przed „Szczytem" w czasie nabożeństwa.

Młodzież akademicka Poznania w liczbie przeszło 500 osób zebrała się w sobotę, dnia 29 o godz. 20,30 przy Pomniku Wdzięczności, gdzie ją pożegnał i pobłogosławił na drogę duszpasterz młodzieży akademickiej ks. prał. dr Taczak. Stąd pielgrzymka wyruszyła na dworzec i o godzinie 10 odjechała do Częstochowy. W pociągu zachowany był nastrój poważny: śpiewano pieśni pobożne i przystępowano do spowiedzi świętej.

W niedzielę w godzinach rannych przybywały pociągi do Częstochowy ze wszystkich ośrodków akademickich Polski. Karnie i z pieśnią na ustach pielgrzymi spieszyli do stóp Król. Kor. Pol. W mieście młodzież witały podniesieniem ręki i okrzykami na jej cześć grupy publiczności, przeważnie członkowie Stronnictwa Narodowego.

Od godziny 6 młodzież przystępowała do Komunii św., poczem poszczególne ośrodki udały się do przeznaczonych kwater na śniadanie. O godz. 8,30 młodzież zebrała się przed Szczytem dla wysłuchania mszy św. W tym samym czasie w kaplicy M. Boskiej, gdzie złożone jest wotum akademickie, zebrały się poczty sztandarowe i delegacje komitetów ślubowań oraz prezesi towarzystw samopomocowych. Stąd wotum przeniesiono uroczyście na Szczyt i umieszczono je na ołtarzu ustawionym i pięknie udekorowanym flagami narodowymi na Wałach. Wotum nieśli akademicy lwowscy. Następnie poczty sztandarowe przedefilowały przed ołtarzem i zeszły z Wałów pod Szczyt, gdzie się ustawiły w jednym długim, barwnym szeregu, a za nimi stały rzesze młodzieży akademickiej. Liczba uczestników pielgrzymek dochodziła do 7.000.

O godz. 9-tej odezwały się donośne fanfary, zwiastujące rozpoczęcie się uroczystości. Pielgrzymkę w serdecznych i gorących słowach przywitał O. Przeor, poczem mszę św. celebrował J. E. ks. biskup A. Szlagowski, dożywotni duszpasterz młodzieży akademickiej. W czasie mszy św. pięknie śpiewał chór akademicki z Warszawy.

Po mszy św. kazanie wygłosił ks. prał. prof. dr A. Klawek. Mówił, że z radością w sercu spogląda na młodzież, która przybyła na Jasną Górę, by dać wyraz całemu światu, że czci i kocha N. M. P. Podkreślił jej zadanie wobec Boga, historii i narodu. „Naszym Syjonem — Jasna Góra, na której w zeszłym roku, młodzieży akademicka, złożyłaś swoje gorące serca M. Najświętszej, nadając nowy kierunek myślom i czynom" — mówił czcigodny duszpasterz. I dalej: „Wasza idea święta przemieni świat i uczyni go nowym, a kamieniem węgielnym będzie wiara święta"... wiarą ożywieni realizujcie wasze postulaty, które są odtworzeniem obrazu Boga w człowieku. Chrześcijaństwo było zawsze kamieniem węgielnym pod budowę nowego świata i nowych cywilizacyj i nie przeciwstawią mu się żadne zakusy Hitlera, Rosenberga i wszystkich przeciwników Kościoła. Bo siła spoczywa w naszym sercu, ufność i wiara w zwycięstwo, a tą „ufnością zwyciężymy", bo Chrystus Pan powiedział: „Ufajcie wtedy, bom ja zwyciężył świat". Religia nasza jest religią ducha, łaski i miłości, a miłości pragnie nasz Pan. A ta miłość jest w gorących sercach młodzieży akademickiej. Si deus pro nobis, quis contra nos!"

Po tym pięknym kazaniu J. E. ks. biskup A. Szlagowski odczytał nadesłane telegramy od ks. Prymasa Hlonda i ks. kard. Kakowskiego, którzy przesłali swoje błogosławieństwo, wyrazili radość, że młodzież jest znowu u stóp N. Panienki i przyjęli protektorat nad pielgrzymką.

J. E. ks. biskup A. Szlagowski przemówił w kilku serdecznych słowach do młodzieży. Pielgrzymka jest dziełem młodzieży akademickiej, której uwieńczeniem jest ślubowanie a wykonanie tych ślubowań daje istotną wartość temu ślubowaniu. Następne wyniki będą jeszcze większe. Poczem razem z młodzieżą odmówił modlitwę o panowanie Chrystusa nad Polską. Po odczytaniu modlitwy za Polskę J. E. ks. bisk. A. Szlagowski odczytał telegram, który młodzież postanowiła wysłać do ks. arcybiskupa Teodorowicza:

„Polska młodzież akademicka zebrana w Częstochowie przesyła Waszej Ekscelencji w dniu jubileuszu najgłębsze wyrazy czci i hołdu

ks. bisk. A. Szlagowski
ks. bisk. Kubina
ks. prał. prof. dr A. Klawek
Michał Musiał
Jan Szczęsny."

Na zakończenie uroczystości przedpołudniowych odśpiewano „Boże, coś Polskę".

Młodzież akademicka, zgrupowana w szeregach Młodzieży Wszechpolskiej, udała się na zebranie, które urządziła pod gołym niebem. Przemawiali przedstawiciele wszystkich środowisk akademickich, a więc kol. Bogdanowicz w imieniu Lwowa, kol. Jachimowicz w imieniu politechniki warszawskiej, kol. Wardejn w imieniu Poznania, kol. Lipski w imieniu Lublina, kol. Borowski — Warszawy, kol. Przygodzki — okręgu warsz. S. N. i kol. Szczęsny w imieniu narodowej Częstochowy. Wszyscy prelegenci zgodnie podkreślali, że zrealizowanie ślubów naszych nastąpić może tylko w państwie katolicko-narodowym.

Stąd młodzież akademicka w szeregach ze sztandarami M. W. Lwowa i Poznania na czele udała się na procesję Bożego Ciała.

Po południu o godz. 3 zamiast uroczystej akademii odprawiono Drogę Krzyżową, a o godz. 16,30 odbyło się majowe nabożeństwo, podczas którego do młodzieży przemówił J. E. ks. biskup Kubina, duszpasterz Częstochowy:

„Misją młodzieży akademickiej jest budowa nowego świata na nowych podstawach, a tą siłą, która jej pomoże, jest Bóg. Jest to necessarium, na którym się opierać musimy. Wrogów jest dużo, jednak walczcie i nie pozwólcie rozbić jedności. Polskość i wiara nasza złączyły się nierozerwalnie. Nasza wiara jest największą polską siłą, bo ta wiara wrosła w duszę polską. Nie można zniszczyć polskości nie zniszczywszy wiary św. naszej. „Święta jest nasza walka. Niech Bóg błogosławi waszej walce z tym, co jest obce w Polsce". Polska patriotyczna łączy wszystkich. Miłością trzeba się kierować. Tę miłość trzeba rozszerzać w społeczeństwie polskim, bo na tej miłości trzeba budować przyszłość i „niech M. Najświętsza natchnie was tą miłością i wytrwałością w wierze świętej", aby nie mógł jej wyrwać młodzieży ani Moskal, ani Niemiec. Polski ruch katolicki, akademicki, wyrażany w pielgrzymkach, niech natchnie młodzież akademicką miłością, wiarą i wolnością, aby w najbliższym czasie Polska na nowych podstawach stworzyła „civitas Dei".

Te treściwe i piękne słowa młodzież akademicka zachowawszy w sercu zaczęła opuszczać Jasną Górę, aby nadal realizować swoje śluby i pracować nad budową przyszłego państwa narodowego i katolickiego.

Widok z wałów klasztoru jasnogórskiego na rzesze pielgrzymów-studentów.

Przed 75-leciem „Bratniej Pomocy" Studentów Politechniki Lwowskiej

Tow. „Bratniej Pomocy" Stud. Politechniki Lwowskiej, z którego szeregów wyszło wielu znanych ludzi, obchodzi 75-lecie swego istnienia.

Towarzystwo „Bratniej Pomocy" Studentów Politechniki Lwowskiej jest stowarzyszeniem samopomocowym. Jednak stawiając tę działalność na pierwszym planie, nie zapominało nigdy o kształtowaniu ducha swoich członków, tak w czasach przedwojennych, jak i w chwilach zawieruchy dziejowej, która dała ojczyźnie naszej niepodległość.

Znacząc krwią swych członków miejsca, gdzie tylko oręż polski wykuwał granice ojczyzny, Towarzystwo dało świadectwo swych uczuć patriotycznych i gotowości do poświęceń dla wielkiej sprawy.

Nie brakło członków tej organizacji w szeregach lwowskich „Orląt", bohatersko broniących odwiecznych praw do polskiej ziemi, a I Dom Techników był tej obrony bastionem.

Z chwilą odzyskania niepodległości Towarzystwo „Bratniej Pomocy" P. L. przystąpiło do pracy organizacyjnej, a w trosce o stworzenie dogodnych warunków bytu dla coraz liczniej napływających do Lwowa kolegów, zabrało sie z tradycyjną energią do budowy II Domu Techników. Dzięki zrozumieniu i ofiarności polskiego społeczeństwa zbudowano pracą rąk polskiego akademika - technika, wspaniały trzypiętrowy gmach dający wygodne pomieszczenie 450 studentom.

Dla uzmysłowienia sobie tej działalności, na którą składały się prace szeregu pokoleń, urządza Towarzystwo 5 i 6 czerwca rb. we Lwowie uroczysty obchód 75-lecia istnienia.

Z okacji tego pozwalamy sobie przesłać tą drogą wielce zasłużonemu Tow. „Bratniej Pomocy" Stud. Politechniki Lwowskiej najserdeczniejsze życzenia dalszego wspaniałego rozwoju dla dobra młodzieży akademickiej, narodu i państwa polskiego.

Zebranie Akademickiego Koła Pomorskiego

W dniu 1 czerwca o godz. 20 sala Śniadeckich Coll. Medicum zapełniła się młodzieżą pomorską, by wspólnie omówić plan pracy podczas wakacyj letnich.

Zebranie zagaił prezes p. Schulz Jerzy, witając delegata Senatu Akademickiego p. Dziekana prof. dra Błachowskiego i Kuratora Koła p. prof. dra Bossowskiego, po czym krótko omówił sytuację, jaka się wytworzyła na ziemiach pomorskich, dzięki zlekceważeniu pracy społecznej, wykazując, że z tego skorzystały żywioły żydowskie i niemieckie, by rozwinąć swą szkodliwą działalność.

Pracę Akad. Koła Pomorskiego omówił p. prof. dr Bossowski Kurator Koła, a p. red. Sosnowski obecną sytuację w Gdańsku, w którym trzeba dokonać aktywizacji gospodarki polskiej i rewindykacji utraconych praw polskich

W drugim referacie p. Dargas Antoni przedstawił zadania studenta-Pomorzanina i pracę jaką powinien prowadzić podczas wakacyj w rodzinnych stronach. Jak ta praca będzie wyglądała konkretnie, jakie metody i drogi wytknie sobie młodzież pomorska — oto zagadnienie, które omówi Zjazd Akademików-Pomorzan w Toruniu w dniach 19 i 20 czerwca.

Na zakończenie mówca jak i po tym prezes A. K. P. p. Schulz Jerzy wskazali konieczność Zjazdu, by młodzież akademicka wszystkich uczelni mogła zamanifestować swe umiłowanie do ziemi pomorskiej i sinych fal Bałtyku, a konkretną pracą w terenie pokazać, że to nie są czcze słowa, że za słowami pójdą czyny.

Urządzony Zjazd w stolicy Pomorza-Toruniu, będzie widomym znakiem, że młodzież akademicka chce poważnie zastanowić się nad planem pracy, by potem realizować powzięte uchwały.

Zebranie informacyjne dla maturzystów

W poniedziałek, dn. 31 maja br. w lokalu Młodzieży Wszechpolskiej w Poznaniu odbyło się informacyjne zebranie dla maturzystów. Zebranie zagaił prezes M. W. kol. A. Wolniewicz wskazując powody, dla których zebranie zostało zwołane.

Jako pierwszy przemawiał kol. M. Przybylski nt. „Organizacja studiów". Omówił on organizację studiów na U. P. i na W. S. H., którą to uczelnię szczególnie polecił, bo ze względu na walkę z zalewem żydowskim, trzeba dużo dobrych i kwalifikowanych kupców, przemysłowców itd., których właśnie daje ta uczelnia. Na zakończenie w skrócie, omówił zadania i cele kół naukowych i samopomocowych oraz wspomniał o organizacjach ideowych.

Jako drugi przemawiał kol. Z. Wardejn nt. „Oblicze ideowe młodego pokolenia". W obecnych czasach panuje duży zament ideowy. A powodem tym, to walka z nacjonalizmem przez koalicję żydowsko-masońsko-komunistyczną, używającą podstępnej gry politycznej. Naszym największym przeciwnikiem jest jednak duża mglistość, pojęć narodwych, pochodząca od różnych pseudo-nacjonalizmów. I stąd jest potrzebna dokładna znajomość właściwego oblicza danych organizacyj, aby nie stracić z oczu tego prawdziwego, ortodoksyjnego nacjonalizmu.

Ostatni mówił kol. A. Wolniewicz. — W młodym pokoleniu idea R. Dmowskiego znalazła najgorliwszych zwolenników. Pokolenie to wykuje przyszłość Polski uwolniwszy ją z pod zaboru żydowsko-masońskiego. Młodzież akademicka nie może być apolityczna, bo uniwersytet nie jest tylko szkołą zawodową. Tu dopiero wchodzi się w wir walk ideowych nurtujących społeczeństwo. Tu bierze początek każdy ruch ideowy, tu też wziął początek ruch narodowy, tu zaczęła się walka z Żydami i walka o lepszą, katolicką i narodową Polskę. Młodzież akademicka jest awangardą ruchu narodowego i ona też zrealizuje Polskę Dmowskiego.

Białe szaleństwo

(Od własnego korespondenta „Kuriera Poznańskiego")

Simony Hütte, 2282 m, grupa Dachstein, Alpy austriackie, w maju 1937 r.

„Kochana —

Jest godz. 12 w poł. i ponieważ silny szturm zawiewa, więc siedzę w schronisku nad przeźroczystą bardzo zupą i rozkoszuję się poczuciem, że zagubiłam się gdzieś w zapomnianym zakątku Alp! Uciekłam z wiedeńskiego bruku, by odprężyć myśli i odetchnąć wiosennym podmuchem gór.

Dziś zdaje się, że tych kilka godzin tu spędzonych, to wydarte pośpiesznie kartki ze zbioru bajek dla grzecznych dzieci... tak wszystko rozkrzyczało się fantastyczną bezplanowością czasu i brakiem konsekwentnej metody myślenia! Wiem tylko, że wrażenia moje odgraniczyły się smugą śnieżnej radości, ruchem mięśni, zawrotem górskiej przełęczy od dziennego rachunku w sklepiku i mechanizmu wertowanej książki — mam tydzień wakacyj!

Zaczęło się wszystko od Hallstätter See. Deski na ramieniu i powolny krok doświadczonego turysty. Jest niewątpliwie wiosna. Bez złudzeń. Świergot szczygłów wśród zazielenionych jodeł łączy się w melodię wiosennego rozpamiętania z poszumem wezbranych potoków. Dolina wygląda, jak modny szlak wiosennego modelu: pas świeżego listowia buków o delikatnej barwie seledynu przewija się wśród ciężkiej zieleni modrzewia, tu i ówdzie zręcznie rzucony wzorzec spienionego strumienia na murawę. Po przez wilgotny mech i zgniłe liście wśród złomów kamieni przezierają przebłyski przylaszczek i pierwiosnków, co igrając z rzeźwym wiewem południa, uginają się pod kroplą wiosennego roztopu.

Idziemy wyżej. Wyrosły gdzieś nagle płaty miękkiego śniegu, świerki zaznaczają się krzaczastymi sylwetkami na nagim kamieniu, po którym sączy się linia topniejącej lawiny. Już ani śladu liścia, zniknęły wśród grud błotnistej ziemi barwne punkty kwiatów jedynie pisk górskiej kawki wśród stwardniałych zimnem gałęzi odbija się bezdźwięcznym echem nad milczącym zboczem. Gdzieś pod zapadłym korzeniem powalonego drzewiska ukrywa się śnieżna róża o delikatnej barwie zarumienionego podlotka, poza tym wiatr staje się ostry i zawiewać poczyna skondensowanymi podmuchami chłodu. Widzimy teraz w dole wilgotną plamę jeziora, napuszczone soczystą zielenią zbocza, ścięgi pierwszego śniegu, co po przez brudne, topniejące w kałużach płaty rośnie do białych smug... Już niedługo, a rozprzestrzeni się nagle oślepiająca połać skrzącego się puchu i firnowa tafla „Gletscheru".

...Jesteśmy w schronisku. Wyobraź sobie, że nie znajduję się w modnym centrum białego sportu, lecz w prostej drewnianej chacie, przylepionej do skalnego wyłomu, oraz uwierz, że spodnie moje pozbawione są idealnych kantów i zapominam absolutnie wiązać chusteczkę według ostatnich przepisów mody. Wybaczysz mi to jednak, gdy Ci zdradzę, że patrzę przez cały dzień na ośnieżoną panoramę, że mam wokół profile skalnych olbrzymów, że mam dłonie pełne śniegowego pudru, a oczy śnieżnego odblasku, — i że przez cały dzień o niczym nie myślę.

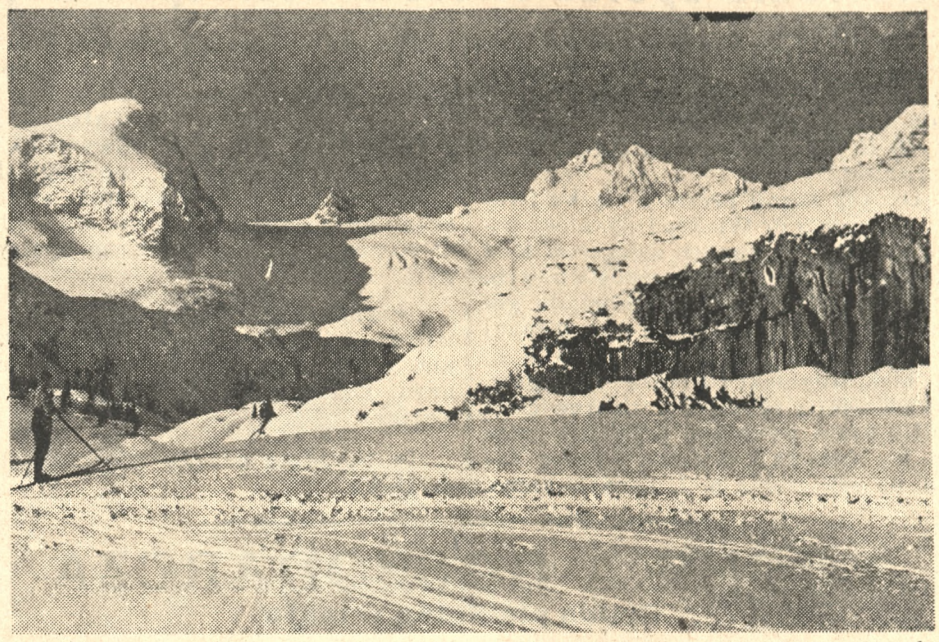

Szczyt Dachstem (3.000 m) robi potężne wrażenie, zwłaszcza o wschodzie i zachodzie słońca.

Ciekawe typy spotyka się o tej porze roku na narciarskich wywczasach: kanciasty „globtrotter", handlujący międzynarodowym humorem, którego całym kapitałem jest plecak beztroski i wesoły pogwizd swobody; dalej właściciel małego składu z dużym szyldem z prowincjonalnego, górskiego miasteczka, spracowany zecer z Wiednia, patrzący wokół wyblakłymi oczyma, które piękno przyrody chciwie a rozumnie „szufladkują". Naturalnie także kilku zawodowych trenerów, goniących za topniejącą granicą śniegu. Rozumiesz, że musiałam się dostosować do prostoty obyczajów i nawet odkryłam, że sardynka nadziana na widelec ma podwójnie pikantny smak!

Oczywiście, że redaktorskiego pióra nie zabraknie nigdzie. Tych ostatnich zwabiły „3 Mai-Rennen an Gosau — Gletscher", impreza dla narciarskiej elity, o czym przekona Cię proporcja: 100 zawodników i 100 widzów! Zawodnicy przebiegają 5 km karkołomnego terenu w 3,12 min. z przeciętną szybkością 90 km/godz. Niczym modne auto! Linie nart dokonują magicznych przeskoków w szalonym tempie zjazdu po lodowcu, błyskawiczne zawroty wśród śnieżnych kurzaw przewijają się wśród zawiśnięć nad zamarzniętymi szczelinami o 60 m głębokości... Wśród biegnących 6 kobiet!

Jeszcze o jednym zapomniałam: nie rozumiem, jak ludzie żyć mogą w stłoczonych i dusznych miastach! Obudziły się we mnie jakieś prymitywne tęsknoty o tyle, że gdybym miała radio, dobrą bibliotekę i kąpielowy basen, to zostałabym w schronisku... tak, prawdopodobnie kilka dni dłużej.

Widzisz więc, że mimo młodego wieku, cywilizacja wytłoczyła już swe piętno na naszych duszach, co potwierdza mój powrotny bilet kolejowy a także leżaki w Simony-Hütte. Czy zgadniesz, do czego te ostatnie służą? By stworzyć St. Moritz bez słonych cen i reklamy! Ale jednak St. Moritz! Rozprężenie wszystkich członków w słonecznym żarze, rozleniwienie myśli i zagubienie godziny w bezruchu upalnego dnia... a tuż obok śnieżna zaspa, dalej naga ściana „Gipfel", a wszystko przy bajecznej dekoracji łańcucha sino-białych górzysk.

Kochanie, napisz mi coś prędko o poznańskich ploteczkach, oraz czy masz znowu zmartwienie z Twoją nową służącą, czy ewentualnie dla odmiany martwisz się znów dlatego, że nie masz żadnej...

*

Wiedeń, na dworcu.

...list kończę już w Wiedniu. Do mojej narciarskiej bluzy śmieją się pęki liliowych bzów z miejskiego parku, elegantki w wiosennych kreacjach z niedowierzaniem spoglądają na ciężkie buty i narty... zapomniałam, że we Wiedniu jest już bajeczna wiosna, więc wstydzę się bardzo z mego nieodpowiedniego stroju. Ale poczucie „schockingu" wynagradza mi umysł jasny i świeży, serce rozśpiewane hymnem białego szaleństwa i obrazy alpejskich miraży, złapane na kliszy mojej duszy.

...widzę wciąż jeszcze cud „Alpenglühn'u"! Zdawało się, że cały świat płonie, że purpura krwi i czerwień rozpalonego żelaza rywalizują o królewską sytość karmazynu na ogromach górskich. W godzinie, gdy „Alpenglühn" przemalowuje pejsaż swymi żarnymi pasmami... zastyga poszum drzew w niemym podziwie, spad wodospadu nabiera aksamitnego pohuku, a w człowieku budzi się zastygły pod wymiarami szablonu mocarny pęd do istotnego dobra i czystego piękna.

PIECH-ULA.

Cudowne tereny narciarskie pod schroniskiem Simony są rajem dla zjazdowców.

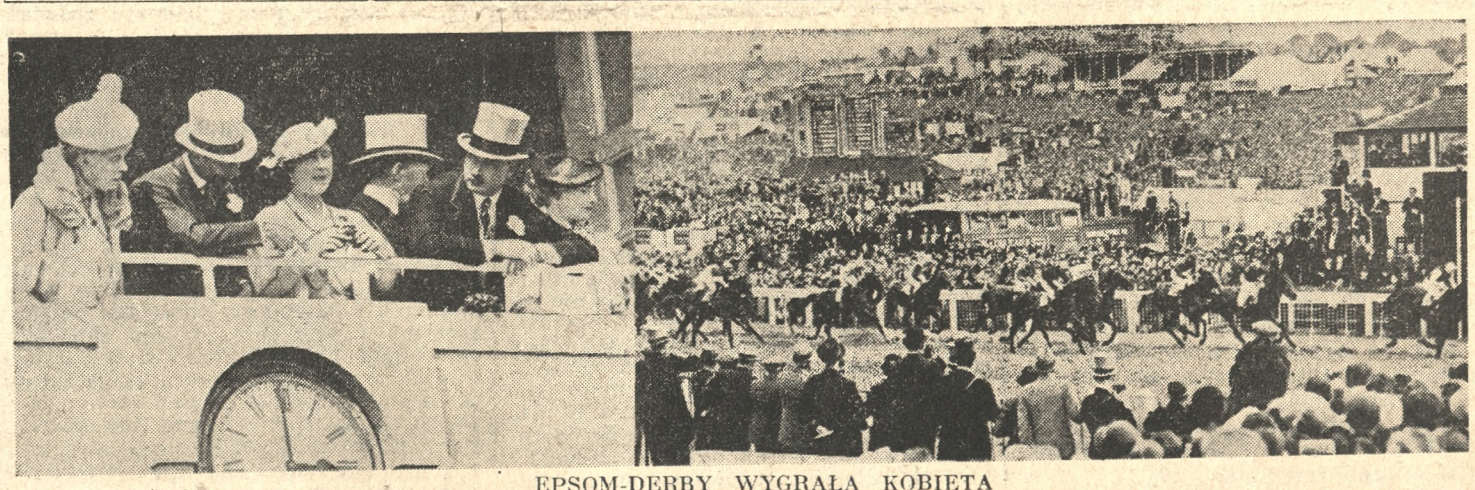

EPSOM-DERBY WYGRAŁA KOBIETA

W Anglii odbył się słynny wyścig Epsom-Derby. Po raz pierwszy wielką nagrodę wygrała kobieta, pewna dama z towarzystwa londyńskiego. Zwycięski koń, „Midday Sun" wygrał o półtorej długości. Na zdjęciu z lewej angielska rodzina królewska przygląda się wyścigom. Z prawej zwycięski koń na mecie.

Hotel w którym mieszka się za darmo

Otrzymuje się tam nocleg, wikt i jeszcze pieniądze na drogę

W Anglii istnieje hotel, w którym mieszka się za darmo. Jest nim oberża w miasteczku Rochester, w hrabstwie Kent. Za kolacje, nocleg i śniadanie nie tylko, że się tam nic nie płaci, ale opuszczając hotel, otrzymuje się jeszcze jeden szyling na drogę. Nazwa tego jedynego w swoim rodzaju hotelu na świecie brzmi: „Dom Podróżnych" Ryszarda Watta. Powstanie swoje zawdzięcza on fundacji z r. 1579. Wówczas zamożny kupiec londyński Ryszard Watt zarządził w swym testamencie wybudowanie tego hotelu, w którym codziennie 6 ubogich podróżnych, którzy by nie byli włóczęgami lub skazańcami otrzymywać miało jedzenie i nocleg oraz 4 pensy na drogę.

Hotel cieszy się oczywiście wielkim powodzeniem. Całe urządzenie tchnie jeszcze miłą atmosferą dawnego mieszkania angielskiego. Posadzki są z drzewa dębowego, ciężkie żelazne łoża jeszcze te same, w których sypiali podróżni za czasów królowej Elżbiety. Istnieją też jeszcze dawne cynowe misy i dzbany. Pokaźny szereg tomów wypełniony jest nazwiskami tych podróżnych, którzy korzystali z gościnności hotelu w ciągu 357 lat jego istnienia. Spotyka się między nimi nazwiska kupców, robotników, marynarzy, lekarzy, artystów, poetów i duchownych.

ŚLADAMI SIOSTRY

Leif Henie, brat słynnej łyżwiarki Sonii Henie (z prawej) poświęcił się śladami siostry karierze filmowej.

Powieść z akompaniamentem

Jedno z pism paryskich wpadło na oryginalny pomysł urozmaicenia swego działu powieściowego, angażując znanego kompozytora, jako instruktora muzycznego odcinka powieściowego.

Dotąd znano tylko ilustracje rysunkowe, jako dodatkowe urozmaicenie treści książki lub felietonu. Franciszek Lehar, kompozytor wielu operetek, zilustrował muzycznie powieść „Towarzyszka Odysseusza", a pismo paryskie drukuje wraz z dodatkiem nutowym tę powieść w swoim odcinku. Innowacja ta, przyjęła się ponoć dobrze na gruncie paryskim.

Odbiornik radiowy za żonę

Radiofonia przyczyniła się do radykalnej zmiany niektórych zwyczajów w Afryce. I tak w Ugandzie (Afryka wschodnia) dawniej młodzieniec, ubiegający się o rękę swej umiłowanej, dostarczał swemu przyszłemu teściowi parę wołów. Obecnie zamiast pary wołów trzeba za żonę dać aparat radiowy. Murzyni szaleją za radioodbiornikami. Oczywiście para wołów nie wystarcza na zakup aparatu. Stąd trzeba nie raz całe stado sprzedać, ażeby nabyć radio i zadowolić teścia.

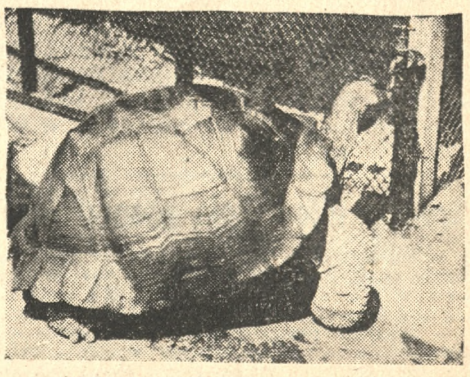

ŻÓŁW PRZY WODOCIĄGU

DZIAŁ GOSPODARCZY

Samorząd przemysł.-handlowy w nowej fazie koniukturalnej

W dobie kryzysu i depresji gospodarczej cechą dominującą wszelkiej akcji — publicznej czy prywatnej — w dziedzinie gospodarczej była w Polsce defensywa i doraźność. Założeniem wszystkich powołanych w tej dziedzinie czynników było rozwijanie takiej działalności, która by ułatwiła gospodarstwu narodowemu przetrzymanie, przetrwanie przesilenia i która by życiu gospodarczemu niosła ulgę w ciężkiej egzystencji kryzysowej.

Uruchomienie samorządu przemysłowo-handlowego zbiegło się niemal dokładnie z rozpoczęciem się w Polsce kryzysu gospodarczego, pełna bowiem sieć izb przemysłowo-handlowych istnieje zaledwie od r. 1929. Fakt ten nie pozostał bez głębszego wpływu na kształtowanie się zakresu i charakteru prac izb oraz stosowanych przez nie środków realizacyjnych.

W uzasadnionym i niezbędnym dążeniu do ułatwienia placówkom przemysłowym i handlowym przetrwania kryzysu izby musiały oprzeć swą działalność przede wszystkim na obronie reprezentowanych przez się interesów gospodarczych i na pracy opiniodawczej, a także na wykonywaniu tzw. zleconych czynności administracyjnych, zwłaszcza w zakresie tak dokuczliwej dla życia gospodarczego reglamentacji obrotu towarowego. Natomiast prace izb, podejmowane z ich własnej inicjatywy, czy to w dziedzinie ustawowej, czy też w zakresie organizacyjnym lub dydaktycznym znajdowały się w minionym okresie raczej na drugim planie, nastawienie defensywne musiało bowiem wyprzedzać tendencje w kierunku aktywności i ofensywy gospodarczej.

Chwila obecna — jako moment przełomu koniunkturalnego — wymaga od samorządu przemysłowo-handlowego przestawienia dotychczasowej roli defensywnej na rolę czynną, pozytywną. Równocześnie domagają się rozwiązania pytania dotychczas nierozstrzygnięte: czy samorząd przemysłowo-handlowy ma być głównie czynnikiem wykonania i pomocy dla aparatu rządowego, czy też równolegle, a może nawet przede wszystkim — czynnikiem inicjatywy gospodarczej. Dalej: czy izby przemysłowo-handlowe mają być też oficjalną reprezentacją regionalnych opinij, potrzeb i interesów sfer gospodarczych, czy też jednocześnie — czynnikiem oddziaływania na kształtowanie się tych opinij, potrzeb i interesów w skali całego państwa —i w uzgodnieniu z ogólnymi założeniami oraz koniecznościami rozwoju gospodarczego kraju?

Rozstrzygnięcie pozytywne tych pytań nie tylko uchroni samorząd przemysłowo-handlowy od niebezpieczeństwa zbiurokratyzowania (możliwy skutek jednostronnego nastawienia działalności izb w kierunku podejmowania zleconych przez państwo czynności administracyjnych); nie tylko zapewni mu właściwy głos opiniodawczy w zasadniczych problemach polityki gospodarczej (izby gospodarcze nie były dotąd konsultowane w tak kapitalnych sprawach, jak plan inwestycyjny, podział administracyjny państwa, projekty dot. struktury organizacyjnej przemysłu itd.); nie tylko umożliwi mu objęcie roli czynnika współtworzącego administrację gospodarczą (przykład: powstająca teraz właśnie Rada Handlu Zagranicznego); ale i — rzecz najważniejsza — zdecyduje wręcz o właściwej pozycji samorządu przemysłowo-handlowego w całokształcie życia gospodarczego.

Samorząd przemysłowo-handlowy podjął prace nad wygotowaniem programu swej działalności w nowej fazie koniunkturalnej, w jaką Polska ostatnio wkroczyła. Jakim ma być ten program, o tym zareferujemy w oddzielnym artykule.

Krótkie informacje gospodarcze

— Eksport trzody chlewnej i przetworów wykazuje w rb. bardzo silny wzrost. Wartość eksportu w I kwartale rb. wyniosła 42,2 miln. zł gdy w I kwartale r. ub. - tylko 31,2 miln. zł.

— Minister przemysłu i handlu postanowił powołać specjalną komisję do zbadania całokształtu zagadnień, związanych z eksportem artykułów zwierzęcyc!

Zebranie spółdzielczości wielkopolskiej

W auli W. S. H. rozpoczęły się dzisiaj przed południem obrady walnego zgromadzenia Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo - Gospodarczych R. P., Okręgowego Związku w Poznaniu.

Obrady zagaił prezes Związku i rady okręgowej dr Wł. Seydlitz, który powitał licznie zebranych delegatów oraz przedstawicieli władz państwowych, banków państwowych, samorządu gospodarczego, instytucyj i organizacyj oraz prasy. Życzenia nadesłali J. E. ks. bisk. Adamski i Dymek oraz prez. Kałamajski i rektor Peretiatkowicz.

Do biura powołano jako asesorów pp. M. Nowaka z Gniezna i radcę Vogla, na sekretarza p. J. Tarnowskiego.

Następnie szczegółowe sprawozdanie z działalności spółdzielni, należących do Okręgowego Związku, wygłosił dyr. Związku dr Al. Całkosiński. Podkreślił on wśród burzliwych oklasków, iż spółdzielczość wielkopolska pragnie trzymać się wyłącznie terenu pracy gospodarczej i nic nie chce mieć wspólnego z radykalizmem społecznym.

Niezmiernie interesujący referat o istocie spółdzielczości wygłosił na zakończenie pierwszego zebrania plenarnego znakomity uczony prof. dr E. Taylor.

Po południu odbędą się zebrania działowe.

KRONIKA GOSPODARCZA

Giełda pieniężna w maju

Tendencja giełd światowych w miesiącu sprawozdawczym była przeważnie słaba. Po silnej baissie z początkiem miesiąca nastąpiła ogólna zwyżka w pierwszej dekadzie, po czym zanotowano nastrój słaby wzgl. tendencję niejednolitą do końca miesiąca.

Poważniejszych wydarzeń polityczno-gospodarczych nie zauważono, pewne perturbacje natury gospodarczej miały charakter lokalny i oddziaływały jedynie na poszczególne rynki miejscowe.

Naogół stwierdzono znaczny spadek obrotów, co również miało miejsce na naszych rynkach krajowych, które wykazały przeważnie tendencję bez zmiany, przy czym zanotować należy lekki spadek kursów.

Giełda nasza lokalna również wykazała słabsze obroty, mianowicie 596.200 zł, wobec 1.065.700 w kwietniu. Kursy — jak wyżej wspomniano — kształtowały się na ogół zniżkowo, pewna poprawa nastąpiła pod koniec miesiąca.

Notowania były następujące:

Z pożyczek państwowych notowano: 5 pct pożyczkę konwersyjną — większe odcinki — 59.75 — 57 — 57.50 oraz drobne odcinku — 59 — 53; 4 pct premiówki dolarowe 39.50 — 35 — 40 — 38.

Z pożyczek komunalnych notowano: 4½ pct oblig. m. Poznania z 1926 r. 44 pct, 4½ pct oblig. z 1927 r. oraz z 1929 r. 45 — 44 pct.

Poza tym obracano z pożyczek prywatnych 5 pct listy Zach. Polskiego Tow. Kred. Miejsk. w Poznaniu po (II em.) po 75 pct.

Z papierów lokacyjnych Pozn. Ziemstwa Kredytowego notowano: 4½ pct listy zast. złote w złocie seria 50 — 48 — do 50 pct, 4½ pct złotowe listy zast. seria L. 51 — 48,— do 50 cct, 4 pct listy zast. konwert 43 — 42.25 do 44.75 pct.

Z akcyj bankowych notowano Bank Cukrownictwa 66 oraz Bank Polski 101 — 102 — 101.50, zaś z akcyj przemysł. Lubań — Wronki 10 oraz Cugrownia Kruszwica 600.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Stosowanie norm amortyzacyjnych w rolnictwie.** Okólnikiem z dnia 19 maja rb. Min. Skarbu podało do wiadomości podległych urzędów wysokość norm amortyzacyjnych w bilansach gospodarstw rolnych — dla celów wymiaru podatku dochodowego na rok budżetowy 1937. Normy te ustalone zostały m. in. w następującej wysokości: budowle ziemne i urządzenia w gospodarstwach rybnych oraz urządzenia wodno - melioracyjne — budowle drzewne, jak mnichy, śluzy, mosty itp. 10 pct, także urządzenia murowane i betonowe — 3,3 pct, groble 5 pct, z tym, że groble mineralne na podłożu mineralnym nie podlegają amortyzacji, dreny 4 pct, ogrodzenia z siatki drucianej i murowane 5 pct, studnie drewniane 10 pct., murowane 2 pct., silosy i doły do kiszonek murowane 5 pct; plantacje wikliny i chmielu 10 pct., plantacje krzewów, warzyw, kwiatów szparagów itp. 20 pct od udowodnionych kosztów założenia. Tym samym okólnikiem Min. Skarbu uzupełniło ogłoszoną w nr. 10 Dz. Urzędowego Min. Skrabu listę przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat 5 i które na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym mogą być amortyzowane jednorazowo.

Z KRAJU

(k) **Zwyżka dolara.** Nie tylko trwająca w dalszym ciągu, ale nawet wzmagająca się intensywna podaż złota na londyńskim rynku światowym powoduje wzmożoną podaż funtów i zwiększony popyt na dolara. W związku z tym w późniejszych godzinach dnia wczorajszego ujawniła się ponowna wyraźna zwyżka dewizy na Nowy Jork, która notowana była w Londynie. Na innych giełdach Nowy Jork ma również tendencję mocniejszą. Dewiza na Paryż nie wykazała poważniejszych zmian zarówno w notowaniach gotówkowych, jak i terminowych.

(k) **Czy w Łodzi i Białymstoku powstaną aukcje wełniane?** Na zebraniu Związku Izb Przem. - Handlowych rozpatrywano projekt utworzenia aukcyj na wełnę w Łodzi i Białymstoku. Zwolennicy utworzenia aukcji w Białymstoku wskazują na to, że na terenie woj. wschodnich produkowana jest niemal wyłącznie wełna gruba, podczas gdy w Poznaniu przeważnie sprzedawana jest wełna cienka. Za aukcjami w Łodzi przemawia raczej argument natury raczej prestiżowej, który chciałby widzieć aukcje w centrum przemysłu włókienniczego. Przeciw temu projektowi wysunięto jednak szereg istotnych zastrzeżeń. Praktyka wykazuje bowiem, że nawet obecnie działające aukcje w Poznaniu scentralizowały dotychczas w dosyć słabej mierze handel wełną. Obawiać się zatem należy, że dopuszczenie dwóch nowych aukcyj w innych miejscowościach przyczyni się do jeszcze większego rozdrobnienia handlu wełną. Najważniejszym atutem przeciw urządzeniu nowych aukcyj jest niebezpieczeństwo nadużyć zaświadczeniami o krajowym pochodzeniu towaru. Sądzić zatem należy, że Min. Przem. i Handlu nie da zezwolenia na nowe projektowane aukcje.

(k) **Uchwały i postulaty pracowników bankowych.** Ogólnopolski zjazd delegatów Związku Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P., na którym poruszono całokształt zagadnień ruchu pracowniczego bankowców, z najważniejszych zagadnień powziął: a) uchwałę domagającą się stanowczej akcji w porozumieniu z innymi organizacjami pracowniczymi w celu przywrócenia zupełnego samorządu i przedstawicielstwa pracowniczego w ubezpieczalniach społecznych; b) postulat usunięcia pracowników-obywateli niemieckich z terenu Górnego Śląska z uwagi na wygaśnięcie umowy konwencji niemieckiej; c) protest w związku z zamierzonym wprowadzeniem podatku komunalnego w b. zaborach austriackim i rosyjskim oraz żądanie zniesienia tego podatku w b. dzielnicy pruskiej; d) postulat rozszerzenia zawartej w dniu 1-go kwietnia br. umowy zbiorowej z 7-ma bankami w Polsce na całą bankowość.

Z ZAGRANICY

(z) **Porażki rządu U. S. A. przed sądem najwyższym.** Sąd Najwyższy U. S. A. zakończył swoją sesję serią decyzyj przeważnie przeciwnych tezom rządowym. M. in. sąd najwyższy zdecydował ponownie rozpatrzyć decyzję sądu apelacyjnego, idącą po linii interesów rządu. Chodzi tu o odrzucenie przez sąd apelacyjny skargi, mającej na celu uniemożliwienie rządowi użycia funduszów, przeznaczonych na walkę z bezrobociem — na cele finansowania przedsiębiorstw elektrycznych.

Imprezy w czasie Targów gdyńskich

W czasie nadchodzących Targów Gdyńskich od 20 czerwca do 4 lipca br. odbędą się w Gdyni następujące imprezy gospodarcze i rozrywkowe: 20. 6. — pochód historyczny rzemiosła gdyńskiego, 20. 6. — konkurs dekoracji okien wystawowych w sklepach, 20. i 21. 6. — zjazd importerów i hurtowników branży kolonialnej, 24. 6. — wykłady o stali Griffl'a przez Wspólnotę Interesów, 27. 6. — pokaz szybownictwa, 27. 6. — raid samochodowy i motocyklowy wyścig uliczny, 27., 28. i 29. 6. — zjazd rzemiosła pomorskiego, 4. 7. — dzień pieśni pomorskich chórów kościelnych i konkurs kompozytorski.

Z „Centrali Rolników" S. A.

Odbyło się walne zebranie akcjonariuszów S. A. „Centrala Rolników" pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej dra J. Trzcińskiego.

Sprawozdanie z działalności przedstawił dyr. Wł. Zmorski, podnosząc, że rok sprawozdawczy można uważać jako pierwszy po latach kryzysu, znamionujący pewną poprawę w rolnictwie. W porównaniu z rokiem ub. ogólny wzrost obrotów wynosi w tonach ok. 20 proc., przy czym wszystkie działy handlowe spółki mogą się wykazać zwiększonymi obrotami. Na podkreślenie zasługuje, że dzięki przezornej polityce finansowej, stosowanej przez spółkę na odcinku eksportowym, dewaluacja walut zachodnich nie wywołała w gospodarce przedsiębiorstwa żadnych ujemnych reperkusyj. Wartość dokonanego eksportu w r. ub. po potrąceniu zwrotów ceł wywozowych wynosi z górą 13 miln. zł; z uwagi na to, że eksport ten nie był obciążony żadnymi świadczeniami wzajemnymi, równowartość wymienionej sumy wprowadziła spółka do kraju w formie czystych dewiz, co dla naszej polityki walutowej ma pewne znaczenie. Suma ogólnego obrotu krajowego dokonanego przez spółkę wynosi ok. 41 miln. zł, co daje w porównaniu z rokiem poprzednim wzrost obrotów o 21 proc. Bilans zamyka się sumą 16.855.791 zł, wykazując zmniejszenie kosztów handlowych i zysk brutto 1.184.607 zł. Niestety wobec konieczności przeznaczenia czystego zysku na odpisy strat powstałych w związku z ustawodawstwem oddłużeniowym, strata bilansowa za r. 1936 wynosi 15.273 zł.

Po złożeniu sprawozdania przez komisję rewizyjną oraz przez kuratora dra Seydlitza udzielono władzom spółki pokwitowania. Ustępujących z rady nadzorczej pp.: dra J. Trzcińskiego, J. Donimirskiego, Fr. Majchrzyckiego i L. hr. Żółtowskiego wybrano ponownie. Zarząd sprawują pp. dyr. Zygmunt Weiss i dyr. Władysław Zmorski. (az.)

Co za dużo to niezdrowo

Od pewnego czasu pojawiają się i krążą uporczywe pogłoski o mającym nastąpić urzeczywistnieniu projektu budowy nowych cukrowni.

Mogłoby się zdawać na pierwszy rzut oka, iż powstanie nowych placówek przemysłowych będzie pozycją niewątpliwie korzystną w życiu gospodarczym kraju. Można i należałoby przypuszczać, że zbadanie sytuacji, istniejącej w przemyśle i na rynku cukrowniczym, przekonało projektodawców o konieczności wypełnienia jakiejś luki, jakiegoś vacuum.

Tak by się zdawać mogło. Tak jednak nie jest, a co gorsze — jest wręcz przeciwnie, niżby z pojawienia się takiego projektu wynikać miało.

Fakty i cyfry dowodzą niezbicie, iż istniejące cukrownie mogą wyprodukować znacznie więcej cukru, niż wynosi konsumcja wewnętrzna. Na 60 czynnych cukrowni tylko 19 rozwinęło swoją produkcję do wysokości powyżej 50 pct możliwości, a pozostałe 42 ograniczyły produkcję cukru poniżej 50 pct swego potencjału.

Inaczej mówiąc: nasze cukrownie mogą wyprodukować 9 milinionów kwintali cukru (w cyfrze okrągłej), a tymczasem na rok 1937/38 wyprodukują tylko 3 i ¾ miliona kwintali, co stanowi ściśle 39,75 pct zdolności produkcyjnej.

Jasne więc jest, iż istniejący obecnie nasz przemysł cukrowniczy nie rozwinął pełni swoich zdolności produkcyjnych i że w warunkach obecnych jedna z przyczyn tego stanu rzeczy jest niewystarczająca zdolność konsumcyjna w kraju. Przemysł cukrowniczy jest zatem dostatecznie (jeśli nie nadmiernie) rozbudowany, uwzględniając już przy tym i eksport cukru za granicę.

W obliczu tak przedstawiającej się „rzeczywistej rzeczywistości" trudno wyobrazić sobie potrzebę stworzenia jeszcze jednej czy kilku nawet nowych cukrowni. Trudno też wyobrazić sobie, ażeby znalazły się kapitały dla sfinansowania imprezy opartej na imaginacji.

Chyba — w tym jednym wypadku — iż projektodawcom przyświecałaby możliwość finansowania budowy nowych zakładów z funduszów publicznych.

Przed takim zamierzeniem należy z góry się zastrzec. Wszak mamy bardzo realne, palące po prostu sprawy do urzeczywistnienia, do sfinansowania: mamy kwestię drogową, motoryzacyjną, robót publicznych etc. Jest tu dużo, wszystko omal do odrobienia i tylko tutaj możliwość użycia kapitałów publicznych byłaby usprawiedliwiona.

Z tych właśnie względów prześwietlenie lansowanych z pewnej strony projektów budowy nowych cukrowni jest niezbędne i celowe.

Ng aaeac

20 czerwca pociąg popularny DO KALISZA

tam i z powrotem 4,50 (normalny bilet kosztuje 19 zł)

dla zamiejscowych zniżka dojazdowa do Poznania.

miejsca siedzące w pociągu, bezpłatne zwiedzanie zabytków Kalisza, zabawa taneczna i obchód wianków w Parku Miejskim)

Zapisy równocześnie z wpłacaniem należności (4,50 od osoby): Administracja naszych wydawnictw, św. Marcin 70.

SPORT

Konkurs Armii Polskiej

We czwartek na torze hippicznym w Łazienkach rozegrany został konkurs „Armii Polskiej". Konkurs był próbą sprawności jeźdźca, rozegrany w konkurencji międzynarodowej dla oficerów służby czynnej.

Każdy z jeźdźców startował na 2 koniach, każdy koń miał do wykonania jeden nawrot. Warunki konkursu: 20 przeszkód wysokości 140 cm., szerokości 450 cm.

Zwyciężył por. Komorowski na Zbóju II i Zbiegu IV mając parcours bez błędu. Dalsze miejsca zajęli:

2. por. Apostol na Dracusti i Bucuri,

3. por. Pencis (Łotwa) na Indulis i Nikely.

4 i 5. por. Rylke na Bimbusiu i Promieniu oraz por. Ozols (Łotwa) na Asakulis i Nargus,

6, 7, 8 i 9. por. Skulicz na Arosa i Sztandarze, por. Kapuściński na Turnieju I i Pancerzu, por. Tsepescu (Rum.) na Fulgerze i Jolce, por. Wołoszowski na Zubrze II i Astrze VII,

10. kpt. Dąbski-Nerlich na Polusiu i W. Księciu.

Różne

Obozy letnie. Miejski Komitet W. F. i P. W. w Poznaniu organizuje w sezonie letnim obozy wypoczynkowo-sportowe nad morzem dla pań i panów. Obozy mają na celu propagandę wychowania fizycznego i racjonalne spędzenie urlopu w warunkach zdrowotnych, wykorzystując maksymalnie wpływ natury, słońca, wody i powietrza. Kursy będą pomieszczone w pensjonacie. Bliższe informacje na Stadionie Miejskim, tel. 72-19.

W lipcu organizuje Państw. Urząd W. F. i P. W. obozy pracownic fabrycznych w Sierakowie w dwóch turnusach, od 1 do 10 lipca i od 16 do 30 lipca. Koszta pobytu 2-tygodniowego wynoszą 5 zł plus przejazd 90 gr. w jedną stronę.

Podziękowanie: Miejski Komitet W. F. i P. W. składa serdeczne podziękowanie Ubezpieczalni Społecznej w Poznaniu na ręce p. dr Wierzbickiego za finansowanie obozów wypoczynkowych w Rożewiu dla 50 pracownic fabrycznych w m. sierpniu.

Szermierka

Międzyszkolny Klub Sportowy w Poznaniu organizuje zawody szermiercze w szabli młodzieży szkół średnich. Udział biorą drużyny M. K. S. Katowice i M. K. S. Poznań. Zawody odbędą się w sobotę 5 bm. o godz. 16 w auli gimn. im. Paderewskiego.

Tenis

Jędrzejowska pokonała w czwartej rundzie turnieju o mistrzostwo klubu st. Georges Hill, dobrą tenisistkę angielską Lyle 6:3, 6:4, kwalifikując się do półfinału.

1912 — K. S. WARTA — 1937

W sobotę o godz. 17.15 odbędą się w ramach uroczystości jubileuszowych 25-lecia, zawody hokeja na trawie na boisku Warty pomiędzy reprezentacją Poznania a „Wartą". W reprezentacji Poznania wystąpią Rosada, Śmigielski W. K. S., Gabryelczyk (Czarni), Hamerski (WKS), Wolniewicz (Zuchowaci), Adamski (Czarin), Paczkowski S. (WKS), Bzowy (Czarni), Bertrand (WKS). Skład drużyny „Warty" jest następujący: Busza, Kowalski, Urbański Czesław, Płonczyński, Kędzia, Urbański Kazimierz, Sobczak H., Kadłubowski, Spychała, Urbański Zenon, Thamm Feliks.

Ważne dla urzędników!

Jak się zachować wobec młodej żony, szefa — oto problem dla nowego pracownika. Okazuje się że... Nie, nie będziemy tego zdradzali. Jak się to robi, trzeba zobaczyć samemu na scenie letniej „Adrii" w kapitalnym skeczu „Wdzięczność pana Dziubdzińskiego" z Honarską i Laskowskim.

Jest to jeden zaledwie punkt bogatego programu humoru i piosenki, przeplatanego tanecznymi ewolucjami Soboltówny i Wojnara.

Deszcz? — Nic nie szkodzi, może padać! Pójdziemy sobie wówczas do sali i usiądziemy za darmo na miękiej kanapce. Tego jeszcze nie było w żadnym teatrze.

Pg 28 265-22,181

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś w piątek doskonała komedia „Stare wino", z dyr. Boelkem w roli tytułowej. W sobotę komedia muzyczna „Rozkoszna dziewczyna", w niedzielę „Rozkoszna dziewczyna".

JUTRO! JUTRO! JUTRO! JUTRO! JUTRO!

W sobotę, dnia 5-go czerwca o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce"

CHÓR DANA

JUTRO! JUTRO! JUTRO! JUTRO! JUTRO!

Nowy zupełnie program! **Olbrzymie zainteresowanie!**

Chór Dana, najznakomitszy i najpopularniejszy Zespół revellersów polskich po ogromnych sukcesach w Ameryce, pod długiej nieobecności w Poznaniu przybywa do naszego miasta i wystąpi jedyny raz z nowym zupełnie, rewelacyjnym programem

jutro, w sobotę, 5 czerwca o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce". Niewątpliwie wszyscy wielbiciele tego świetnego a tak ulubionego w Poznaniu Zespołu a zwłaszcza wielbicielki Mieczysława Fogga pośpieszą **jutro w sobotę** w komplecie do **„Słońca"**, by powitać **Chór Dana** po triumfach w Ameryce. Zanosi się na wielkie, owacyjne przyjęcie.

Chór Dana na jutrzejszym swym występie w **„Słońcu"** wykona nowy, wspaniały program złożony z najpiękniejszych piosenek. Same nowości, między innymi: **„Adieu Marie", „Jak morze nie pomoże", „A gdy nocą", „Zapomniana godzina", „Raz jest dobrze — raz jest źle"** i wiele innych.

W jutrzejszym występie w „Słońcu" udział przyjmą ponadto ulubieńcy Poznania: najznakomitszy piosenkarz polski **Mieczysław Fogg** i świetny piosenkarz komiczno-charakterystyczny **Adam Wysocki** w swym popisowym arcywesołym repertuarze.

Chór Dana wystąpi w Poznaniu tym razem poraz pierwszy z rewelacyjną aparaturą sceniczno-dźwiękową, przywiezioną Ameryki, gdzie stanowi ostatni krzyk mody wywołuje przy śpiewie niebywałe efekty.

Ceny biletów najniższe od 1—3 zł (włącznie z wszelkimi opłatami). **Kto nie ma jeszcze biletów — niech śpieszy czemprędzej do kasy. Zapowiada się komplet!** — Przedsprzedaż biletów odbywa się w firmie Szrejbrowski skład cygar ul. Br. Pierackiego 20, telefon 56-38.

zg 27 147/8

Dnia 3 czerwca 1937 r., zasnął w Bogu po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, ś. p.

Stanisław Nyklewicz

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 6. bm. o godz. 17 z kaplicy cmentarza św. Marcina przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna odprawi się w poniedziałek, 7. bm. o godz. 9 w kościele św. Marcina.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona i syn.

Pg 28 267-55,419

Poznań, dnia 4 czerwca 1937.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10. Telef. 10-46.

W czwartek, dnia 3 czerwca 1937 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy syn, brat, bratanek i siostrzeniec, ś. p.

Dr med. Zdzisław Milewski

przeżywszy lat 31. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 6. bm. o godz. 16 w Miłosławiu.

W ciężkim smutku pogrążeni

rodzice, rodzeństwo i rodzina.

Pg 28 266-55,416

Miasteczko n/N., Miłosław, Poznań.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonial", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

ng 42 920

PASZPORT ZAGRANICZNY

zaginął na nazwisko

ELZA SCHWEIKERT w Łodzi

Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot **za wynagrodzeniem**.

F-a „Serwis", Wrocławska 15

zg 27146

Lampy Elektryczne

w wielkim wyborze wprost z wytwórni

SKRZYPCZAK,

Poznań, św. Marcin nr. 27, podwórze II p.

dg 23 155

LOSY

I. KLASY LOTERII PAŃSTW. SĄ DO NABYCIA W SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE

WŁAD. BILLERT

POZNAŃ, ŚW. MARCIN 19

W SKŁADZIE CUKIERKÓW

ng 44 499

Zapytała Halka Leszka
Gdzie prawdziwe szczęście mieszka,
A on na to — śmiech mnie zbiera,
Rzecz wiadoma — u **LANGERA!**

Spieszcie więc po los kl. I do szczęśliwej Kolektury

JULIANA LANGERA

gdzie padł milion w 33 lot. a ostatnio 6 wygranych po 100 000 — 3 po 50 000 i wiele innych.

Poznań, ulica Sew. Mielżyńskiego 21.

dg 44 728 **Konto P. K. O. 212 475**

PRZY **HEMOROIDACH** (KRWAWIENIE, SWĘDZENIE, PIECZENIE, BÓLE)

CZOPKI i MAŚĆ **„VARICOL"** GĄSECKIEGO

DO NABYCIA W KAŻDEJ APTECE

ng 44 437

SKŁADNICA z bocznicą kolejową przy dworcu głównym

nadająca się dla hurtowni żelaza, szmelcu, węgla, materiałów budowlanych i t. p.

natychmiast tanio do odstąpienia.

Spieszne oferty pod **„Magazyn"** do Kuriera Pozn. **zg 1523**

FARBY LAKIERY POKOSTY

fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych

Poznań, Wodna 13. Tel. 53-26

P. M. S. Wytwórnia w Poznaniu, ul. Komandoria nr. 5 sprzeda w drodze przetargu ofertowego:

złom żeliwny	koło	**5 000**	**kg**
„ **stalowy**	„	**900**	„
„ **żelazny blaszany**	„	**5 500**	„
„ **żelazny różny**	„	**1 200**	„

Oferty z podaniem cen jednostkowych w kopertach zamkniętych, z napisem: „Oferta na zakup złomu", składać można do **dnia 19 czerwca 1937 r. godz. 12-tej** w kancelarii Wytwórni.

Złom na terenie Wytwórni oglądać można w godzinach biurowych za poprzednim zgłoszeniem się w biurze.

P. M. S. Wytwórnia w Poznaniu zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, sprzedaż złomu w całości lub częściowo, względnie unieważnienie przetargu bez podania powodów.

DYREKTOR WYTWÓRNI: **St. Kossakowski.**

ng 44 247

POZNAŃSKO-WARSZAWSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SP. AKC. W POZNANIU.

Bilans na dzień 31 grudnia 1936 r.

Stan czynny: I. Kasa zł. 80.391,20. II. Instytucje Kredytowe zł 307.134,19. III. Papiery wartościowe z kuponami bieżącymi zł 404.386,62. IV. Nieruchomości zł 2.110.000,—. V. Oddziały zł 168.162,08. VI. Agenci zł 384.960,25. VII. Różni z tytułu składek zł 123.137,20. VIII. Zakłady Ubezpieczeń zł 666.633,98. IX. Inni dłużnicy zł 99.842,29. X. Należność z tyt. rezerwy składek zatrzymanej przez zakłady ubezpieczeń zł 123.998,03. XI Ruchomości biurowe zł 69.566,93. XII. Inne aktywa zł 9.775,18. XIII. Kaucje zł 158.609,28. XIV. Strata zł 55.476,97. Razem zł 4.762.074,20.

Stan bierny: I. Emitowany kapitał akcyj (akcyj sztuk 12.000 po 100 zł) zł 1.200.000,—. II. Kapitał zapasowy zł 134.030,42. III. Rezerwa na należności wątpliwe zł 136.899,61. IV. Fundusz ubezpieczeniowy zł 532.561,06. V. Rezerwa na nieuregulowane szkody na udział własny zł 869.758,55. VI. Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości zł 227.061,—. VII. Należność z tytułu zatrzymanej reasekuratorom przez zakład rezerwy składek zł 536.848,80. VIII. Długi hipoteczne zł 17.872,69. IX. Oddziały zł 73.385,33. X. Agenci zł 172.416,41. XI. Zkałady Ubezpieczeń zł 548.008,71. XII. Inni wierzyciele zł 120.682,10. XIII. Niepodniesiona dywidenda zł 3.776,—. XIV. Nieuiszczone podatki i opłaty zł 5.882,31. XV. Fundusz zapomogowy zł 14.281,93. XVI. Inne pasywa zł 10.000,—. XVII. Różni za kaucje zł 158.609,28. Razem zł 4.762.074,20.

Rachunek zysków i strat za rok 1936.

Zyski: I. Zysk z roku poprzedniego zł 35.433,69. II. Zyski w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń: 1. od ognia zł 12.590,25, 2. od kradzieży zł 36.654,10, 3. od szkód wodociągowych zł 1.287,09, 4. od szkód przewozowych zł 13.482,50. III. Czysty dochód z majątku Zakładu zł 128.627,17. IV. Różnica kursu na papierach wartościowychh zł 6.033,74. V. Strata zł 55.476,97. Razem zł 289.555,51.

Straty: I. Strata w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń: 1. od nieszczęśliwych wypadków zł 28.248,72, 2. od szkód samochodowych zł 42.126,18, 3. od odpowiedzialności zł 91.453,20, 4. od szkód samolotowych zł 22.558,47. II. Strata na kursie walut obcych zł 13.980,69. III. Inne odpisy i straty nieobjęte poszczególnemi rachunkami: 1. odpisano z wartości ruchomości zł 16.039,03. 2. odpisano z wartości nieruchomości zł 28.918,60, 3. różnica kursu na papierach wartościowych zł 45.048,67, 4. odpisano na rezerwę na należności wątpliwe zł 1.181,95. Razem zł 289.555,51.

Poznań, dnia 28 maja 1937 r.

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń Sp. Akc. w Poznaniu.

Zarząd: Dr Tadeusz Borne, Arpad Czerwiński, Mieczysław Wieczorek. Komisja Rewizyjna Rady Nadzoczej: Marcel Scheffs, Zygmunt Zaleski. Prezes Rady Nadzorczej: Bolesław Kasprowicz.

Stratę w całości przenosi się na rok następny.

Pg 28 260-22,175

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo, i. w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, **w tym 5 nagłówkowych.**

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395. z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. DOMY - PARCELE

Dom
nowy sprzedam za 16 000.—. Tęczowa 26, lub zamienię na większy dopłatą. zdg 12 888

Sprzedam
dom cztery ubikacje, morga ogrodu Puszczykowie 5 500. wpłaty 3 000. Zgłoszenia Poznań. Pocztowa 15 — 2. zdg 13 143/4

Dom
dochód 13.000 za 95.000 wpłata 65.000, —Oferty Kurier Poznański zdg 13 129

Kamienica
nowa, centrum, komfortowa — 82 000,— wpłaty 65 000,— dochód 8 600,—.

Kamienica
przy Hetmańskiej 53 000, dochód 5 600,—.

Kamienica
nowa 75 000, wpłaty 50 000, dochód 8 700,—. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 13 166

Kamienicę
wartości 40 000,— zamienię na większą z dopłatą. Oferty Kurier Poznański zdg 13 169

Parcelę
757 m² Sołacz tanio sprzeda właściciel. Oferty Kurier Poznański zdg 12 976

2. PIENIĄDZ

Kapitalista
potrzebny pewien interes. Oferty Kurier Poznański zdg 12 966

Pożyczę
2 tys. dobry zastaw i procent. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 13 180

Wspólnika
1.200,— poszukuję restauracji. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 13 116

2 000
potrzebuję, procent mies. 100 zł. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 035

150 000 złotych
wypożyczę, tylko I hipoteki. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 025

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Krynica
pensjonat

Sokolica
Śliczne parkowe położenie Ogród — Tarasy. Znakomita kuchnia Fachowe kierownictwo. Ceny przystępne dg 23 128/9

Żegiestów
Pensjonat „Beskid" pokoje słoneczne, kuchnia domowa, smaczna, zdrowa, zarząd własny. — Stolarski. zdg 12 970

4. OSOBISTE

Wracając
z kina, teatru zjedz kolację u Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zdg 9 795-6

6. OŻENKI

Urzędnik
czynny, 20.000,— majątku poszukuje towarzyszki życia, conajmniej 5.000,— zł gotówki. Oferty Kurier Poznański zdg 12 848

7. SPRZEDAŻE

Antyczne
meble, najtaniej. Marcina 46. zdg 12 724

„Meble W. Paetz"
Najnowocześniejsze wzory niskie ceny Poznań Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 41 668

Pryzmatyczną
lornetkę tanio. „Lamus", Strzelecka 1. Pg 27 832-55,324

Magiel
dobrym stanie korzystnie. Ławniczak, Piątkowo, Osiedle. zdg 12 389

Skład
towarów krótkich, dobrze zaprowadzony, bez konkurencji, mieszkaniem komfort obok Parku Wilsona sprzedam zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 465

Pianino
używane dobrze utrzymane sprzeda korzystnie
Centralny Magazyn Pianin,
Poznań, Pierackiego 11. Ng 43 87

Żaluzje i Rolety
poleca tanio **R. Schneider,** Gdańsk Reitbahn 15 Inform. udzieli J. N. Ulatowski. — Poznań. Ogrodowa 20. Telefon 26-13. automatyczne ng 42 918

Kolonialkę
ruchliwym punkcie, dobrze prosperującą, miesięczny obrót 4000 z powodu wyjazdu okazyjnie odstąpię. Oferty Inowrocław. — skrytka pocztowa 68. ng 44 719

„VESTA" Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w Poznaniu

Bilans na dzień 31 grudnia 1936 r.

Stan czynny		Ubezpieczenia od ognia zł	Ubezpieczenia od gradobicia zł	Ubezpieczenia od kradzieży zł	Ubezpieczenia szybowe zł	Razem zł
I	Kasa	93 164,84	23 282,55	4 422,93	1 275,44	122 145,76
II	Instytucje kredytowe	608 902,23	50 774,31	294 087,21	166 830,20	1 120 593,95
III	Papiery wartościowe i kupony bieżące	499 661,73	253 650,30	—	—	753 312,03
IV	Pożyczki hipoteczne	188 000,—	64 300,—	50 000,—	—	302 300,—
V	Nieruchomości	1 246 854,23	185 700,—	—	—	1 432 554,23
VI	Należności z tytułu rezerwy składek zatrzymanej przez Zakłady Ubezpieczeń	158 903,70	—	—	—	158 903,70
VII	Oddziały	56 742,51	164 686,20	16 499,52	15 044,62	252 972,85
VIII	Agenci	78 856,53	4 270,15	8 293,21	5 761,09	97 180,98
IX	Biuro Inkasowe „Związku"	83 136,06	—	17 175,20	15 849,71	116 160,97
X	Zakłady Ubezpieczeń	91 357,15	83 171,05	5 034,44	—	179 562,64
XI	Inni dłużnicy	348 585,63	206 189,70	191 222,42	112 564,97	858 562,72
XII	Ruchomości	22 691,91	22 691,91	—	—	45 383,82
XIII	Inne aktywa	85 381,15	11 741,88	7 166,65	—	104 289,68
XIV	Kaucje	299 706,21	106 067,92	—	—	405 774,13
XV	Niedobór bilansowy	—	* 154 775,87	—	—	154 775,87
		3 861 943,88	1 331 301,84	593 901,58	317 326,03	6 104 473,33

Stan bierny						
I	Kapitał zapasowy	738 411,72	1 047 541,42	233 623,94	101 701,74	2 121 278,82
II	Inne kapitały i fundusze własne Zakładu	247 428,43	75 701,19	27 680,72	21 412,94	372 223,28
III	Kapitał zakładowy	100 000,—	—	50 000,—	50 000,—	200 000,—
IV	Fundusz Ubezpieczeniowy	519 291,44	—	73 012,96	46 763,16	639 067,56
V	Rezerwa na nieuregulowane szkody	452 867,03	40 445,—	44 260,—	12 131,67	549 703,70
VI	Należność z tytułu rezerwy składek zatrzymanej reasekuratorom przez Zakład	292 392,37	—	52 794,64	31 175,45	376 362,46
VII	Fundusz na umorzenie wartości nieruchomości	53 592,10	22 870,12	—	—	76 462,22
VIII	Długi hipoteczne	109 975,46	—	—	—	109 975,46
IX	Oddziały	21 030,27	—	3 289,51	552,44	24 872,22
X	Agenci	80,76	650,15	1 699,50	137,19	2 567,60
XI	Zakłady Ubezpieczeń	202 379,24	37 500,—	41 952,70	16 415,70	298 247,64
XII	Inni wierzyciele	689 561,70	526,04	104,24	1 310,71	691 502,69
XIII	Niepodniesione procenty i dywidendy przez udziałowców	6 588,—	—	3 000,—	3 000,—	12 588,—
XIV	Nieuiszczone opłaty stemplowe od ubezpieczeń	33 234,20	—	—	—	33 234,20
XV	Inne pasywa	2 659,06	—	—	—	2 659,06
XVI	Różni za kaucje	299 706,21	106 067,92	—	—	405 774,13
XVII	Nadwyżka bilansowa	92 745,89	—	62 483,37	32 725,03	187 954,29
		3 861 943,88	1 331 301,84	593 901,58	317 326,03	6 104 473,33

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA ROK 1936.

Zyski						
I	Nadwyżka w roku sprawozdawczym na rachunku ubezpieczeń	101 442,43	—	66 294,10	37 355,07	205 091,60
II	Rezerwa należności wątpliwe:					
	1) stan z roku poprzedniego	146 068,26	89 701,19	18 727,58	16 412,94	270 909,97
	2) zaink. spisane należności	7 835,58	2 452,05	56,47	42,30	10 386,40
III	Czysty dochód z majątku Zakładu	50 646,41	66 480,27	1 120,21	324,55	118 571,44
IV	Przedawnione procenty udziałowców	4,43	—	2,21	2,21	8,85
V	Zysk na kursie walut obcych	—	—	10,38	—,90	11,28
VI	Inne zyski:					
	1) różnica kursu na papierach wartościowych	12 128,33	5 342,44	—	—	17 470,77
	2) wylosowane premie na papierach wartościowych	2 500,—	—	—	—	2 500,—
VII	Niedobór bilansowy	—	* 154 775,87	—	—	154 775,87
		320 625,44	318 751,82	86 210,95	54 137,97	779 726,18

Straty						
I	Niedobór w roku sprawozd. na rachunku ubezpieczeń	—	213 955,13	—	—	213 955,13
II	Rezerwa na należności wątpliwe:					
	1) Umorzone należności przepadłe	3.578,93	—	55,66	—	3 634,59
	2) Rezerwa na roku następny	137 489,33	42 701,19	18 671,92	16 412,94	215 275,38
III	Strata na kursie walut obcych	13 631,60	—	—	—	13 631,60
IV	Inne odpisy i straty nie objęte poszczególnymi rachunkami:					
	1) odpisano z wartości ruchomości	5 157,42	5 157,42	—	—	10 314,84
	2) odpisano do fund. na umorzenie wartości nieruchomości	9 470,40	3 066,30	—	—	12 536,70
	3) odpisano do rezerwy na podatki	—	—	5 000,—	5 000,—	10 000,—
	4) różnica kursu na papierach wartościowych	58 551,87	53 871,78	—	—	112 423,65
V	Nadwyżka bilansowa	92 745,89	—	62 483,37	32 725,03	187 954,29
		320 625,44	318 751,82	86 210,95	54 137,97	779 726,18

PODZIAŁ NADWYŻEK BILANSOWYCH.

I	Do kapitału zapasowego (§ 31. I. 1 statutu)	9 274,58	—	6 248,33	3 272,50	18 795,41
II	Do kapitału zapasowego (§ 31. I. 2a statutu)	66 777,02	—	44 988,03	23 562,—	135 327,05
III	Na dywidendę od kapitału zakładowego (¾% od 200 000)	750,—	—	455,50	294,50	1 500,—
IV	Na tantiemę dla Rady Nadzorczej i Zarządu (§ 31. I. 2b statutu)	15 944,29	—	10 791,51	5 596,03	32 331,83
		92 745,89	—	62 483,37	32 725,03	187 954,29

* Niedobór w dziale gradowym pokryje się w myśl § 32 statutu z kapitału zapasowego działu gradowego.

Rada Nadzorcze:
(—) Edward Potworowski, prezes.

Komisja Rewizyjna:
(—) Edmund Bartz. (—) Tadeusz Bartsch.
(—) Telesfor Skoczylas.

Zarząd:
(—) Mieczysław Wieczorek. (—) Arpad Czerwiński — dyrektorzy.

Pg 28 261-22.17

Ogrodnicy
przekonajcie się, że najlepsze i najtańsze węże poleca Hatech — Marcina 65. dg 22 936

Parcelę
700 kw. m. na Łazarzu ul. Bogusławskiego sprzedam. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego ng 44 665

Motocykl
sprzedam. Mikołajczak, Górna Wilda 17. zdg 12 348

Torebki damskie
Parasole — Laski
Walizy — Paski
Czysz,
Szkolna 11.
Pg 25 570-1/12.18-19

Zlewy kuchenne, Siedzenia
klozetowe
Piece wanny
kąpielowe poleca wyjątkowo tanio. Koska, Poznań, Dominikańska 5. Ng 43 396-7

Ubranie
sportowe, laska, akwarium telefon 52-61. zdg 13 179

Magiel
dobrze utrzymany sprzedam. — Dankiewicz, św. Wojciech 16. zdg 12 944-5

Lodu
5000 ctr okazyjnie sprzedam. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 864-5

93
morgowe gospodarstwo, rentowe, pszenno-buraczana ziemia, żywym, martwym inwentarzem, kompletnymi zasiewami 6 klm. od powiatowego miasta na Pomorzu sprzedam z powodu starości. Objęcie 25.000. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 971

Kawiarnię
prima urządzoną dobrze prosperującą sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 13 128

Przyrząd
liwelacyjno-mierniczy sprzedam. Wyspiańskiego 11, m. 2. zdg 13 146

Skład
kolonialno - delikatesowy mieszkanie dla rzutkiego kupca kopalnia złota. Focha 39, mieszkanie 17. zdg 13 159

Jadalnia
meble białe do hollu - werandy. Marcin 32, m. 7. zdg 13 165

2 akwarium
70×43×42 z aparatem do przewietrzenia sprzedam. Godzina 14,30—18,00. Św. Czesława 15. — m. 12. zdg 13 160

Doberman
i szpic, suczka, wózek dwukołowy. Szamarzewskiego 33, m. 3. zdg 13 185

Kocioł
24, m² 8 atm. jednopłom. sprzedamy. Piśmienne zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 920

Skład
spożywczy, dobrze zaprowadzony, centrum, z mieszkaniem. — Wielkie Garbary 14. zdg 12 934

Pianino
zagraniczne, pierwszorzędne, — krzyżowe, płyta metalowa, jak nowe. Piekary 13b — 10. zdg 12 937

Patefon
walizkowy, 40 płyt. Spokojna 29 m. 3. zdg 13 017

Okazja
na wycieczki walizkowe
radio
eleganckie gra wszędzie bez anteny, bez uziemnienia kilkanaście stacyj głośno. Ratajczaka 14 — 17. ng 44 503

Fabryka mebli
poleca meble wszelkiego rodzaju Józef Matuszewski, Wrocławska 19. dg 22 951

Motocykl
James 200 ccm dobrym stanie — po remoncie. Focha 41, Jasiński Marian. zdg 13 149

Szczęśliwy
czerwiec dla młodych par na obrączki tylko od Chwiłkowskiego, Bazar, Nowa 8. zdg 13 066

Tanio
sprzedam radio czterolampowe, kanapę i biurko. Jeżyce, Grodziska 85, Mikołajewski. zdg 13 046

Drogerię
zaprowadzoną sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 12 983

Wózek
dziecięcy. Półwiejska 9a — 7. zdg 12 985

8. LICYTACJE

Dnia
6 czerwca, godzinie 15-tej nastąpi wydzierżawienie Alei Owocowej 8 klm. Zbiórka w Sołectwie Gromady Lusowo. Zarząd. zdg 12 496

Ibach
skrzydło
Ecke
i inne marki pianin, pianole, radioaparat, gramofony. 10 różnych
salonów
pokoje
jadalnie
sypialnie
pojedyńcze meble, różne drobiazgi z likwidacji mieszkań sprzedaje codzień 8—18. Brunon Trzeczak, Lokal Licytacji, Stary Rynek 46/47. Tel. 21-26. Pg 28 295-22.31

11. KUPNA

Brylanty
srebro, złoto kupuje
Kruk
ul. 27 Grudnia 6. Ng 40 560

Pianino
kupię. Oferty cena Kurier Poznański zdg 12 957

Biurko
stare nadstawka, cenę Kurier Poznański zdg 13 084

Gablotkę
żelazną kupię. Pierackiego 11 — m. 8. zdg 13 113

„VESTA", Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu

Bilans po dzień 31 grudnia 1936 roku

Stan czynny:	Ubezpieczenie na życie	Ubezpieczenie od odpow. prawnej	Ubezpieczenie od nieszczęśl. wypadków	Ubezpieczenie samochod.	Razem
	zł	zł	zł	zł	zł
I. Kasa	84 643,12	29 817,48	10 913,—	72 013,90	197 387,50
II. Instytucje kredytowe	908 181,72	689 654,39	68 714,91	145 535,26	1 812 086,28
III. Papiery wartościowe	897 356,74	—	—	1 058 505,50	1 955 862,24
IV. Pożyczki hipoteczne	5 825 471,63	42 223,—	181 954,19	—	6 049 648,82
V. Nieruchomości	3 788 194,32	—	426 637,01	309 159,90	4 523 991,23
VI. Zaliczki na polisy	1 839 683,32	—	—	—	1 839 683,32
VII. Należ. z tyt. rezerw skł. zatrzym. przez Zakł. Ubezp.	—	173 696,74	42 655,26	7 207,18	223 559,18
VIII. Oddziały	174 667,86	50 093,43	13 857,48	18 819,97	257 438,74
IX. Agenci	172 564,10	7 987,60	3 500,19	21 996,04	206 047,93
X. Różni z tytułu zaległej składki	103 916,72	27,88	17,08	2 377,77	106 339,45
XI. Zakłady Ubezpieczeń	32 443,07	44 908,64	19 975,97	59 881,23	157 208,91
XII. Inni dłużnicy	1 154 808,11	1 092 252,01	203 931,27	245 814,85	2 696 806,24
XIII. Ruchomości	52 294,80	—	11 248,05	—	63 542,85
XIV. Inne aktywa	552 963,90	1 675,—	8 641,98	1 061,95	564 342,83
	15 587 189,41	2 132 336,17	992 046,39	1 942 373,55	20 653 945,52

Stan bierny:	Ubezpieczenie na życie	Ubezpieczenie od odpow. prawnej	Ubezpieczenie od nieszczęśl. wypadków	Ubezpieczenie samochod.	Razem
I. Kapitały i fundusze własne Zakładu	334 019,27	350 314,09	134 708,12	289 557,67	1 108 599,15
II. Kapitał zakładowy	46 985,22	40 767,39	20 199,63	47 335,26	155 287,50
III. Fundusz ubezpieczeniowy	12 343 614,02	302 288,66	122 109,86	85 094,74	12 853 107,28
IV. Rezerwa na nieuregulowane szkody	252 870,91	472 277,07	98 923,39	158 191,17	982 262,54
V. Inne fundusze i rezerwy techniczne	432 034,06	686 035,50	320 766,94	692 770,59	2 131 607,09
VI. Należność z tytułu zatrzymanych reasek. rezer. skł.	—	71 234,52	31 976,73	104 170,73	207 381,98
VII. Fundusz na umorzenie wartości nieruchom.	368 153,54	—	74 465,23	15 073,84	457 692,61
VIII. Długi hipoteczne	193,42	—	—	68 165,—	68 358,42
IX. Oddziały	48 445,35	—	—	—	48 445,35
X. Agenci	13,04	446,53	102,39	85,42	647,38
XI. Różni z tyt. zaległej składki	—	424,10	83,77	3 420,73	3 928,60
XII. Zakłady Ubezpieczeń	89 300,40	47 266,24	10 738,21	70 063,56	217 368,41
XIII. Inni wierzyciele	1 479 814,45	16 255,38	154 578,02	318 829,64	1 969 477,49
XIV. Niepodniesiona dywidenda przez udziałowc.	7 701,59	13 384,61	4 952,05	3 644,50	29 682,75
XV. Niepodniesione procenty przez udziałowców	5 271,76	2 813,60	1 473,78	3 269,53	12 828,67
XVI. Niepodniesiony udział w zwrotach przez ub.	14 605,11	10 349,24	10 735,14	15 298,79	50 988,28
XVII. Nieuiszczone opłaty stemplowe	33 234,55	10 824,25	3 945,23	7 852,63	55 856,66
XVIII. Inne pasywa	22 164,25	—	756,60	—	22 920,85
XIX. Kaucje złożone w gotówce	916,25	—	—	—	916,25
XX. Fundusz Kasy Przezorności	8 177,22	—	—	—	8 177,22
XXI. Nadwyżka bilansowa	99 675,—	107 654,99	1,531,30	59 549,75	268 411,04
	15 587 189,41	2 132 336,17	992 046,39	1 942 373,55	20 653 945,52

Rachunek zysków i strat za rok 1936.

Zyski:	Ubezpieczenie na życie z bad. lekarskim	Ubezpieczenie na życie bez bad. lekarskiego	Ubezpieczenie od odpow. prawnej	Ubezpieczenie od nieszcz. wypadków	Ubezpieczenie samochodowe	Razem
	zł	zł	zł	zł	zł	zł
I. Nadwyżka w roku sprawozd. na rach. ubezp.	216 135,03	29 810,14	—	—	—	245 945,17
II. Czysty dochód z majątku zakł.	80 693,35	3 247,48	135 057,99	29 191,44	61 198,92	309 388,88
III. Różnica kursu na pap. wartościowych	33 493,42	—	—	—	2 074,46	35 567,88
IV. Inne zyski	124 428,36	2 736,90	64 158,50	34 599,52	39 131,89	265 055,17
	454 750,16	35 794,52	199 216,49	63 790,96	102 405,27	855 957,10

Straty:						
I. Niedobór w roku sprawozd. na rach. ubezp.	—	25 812,39	89 921,66	45 943,84	31 347,36	193 025,25
II. Umorzone należytości wątpliwe	115 410,88	—	—	4 739,13	—	120 150,01
III. Odpisy	146 215,88	—	—	5 986,76	3 768,46	155 971,10
IV. Różnica kursu na pap. wartośc.	55 266,71	—	—	—	5 091,30	60 358,01
V. Inne straty	48 163,82	—	1 639,84	5 589,63	2 648,40	58 041,69
VI. Nadwyżka bilansowa	89 692,87	9 982,13	107 654,99	1 531 30	59 549,75	268 411,04
	454 750,16	35 794,52	199 216,49	63 790,66	102 405,27	855 957,10

Podział nadwyżek bilansowych osiągniętych przez Zakład w 1936 roku

Pg 25266-22,181	Dział życiowy	Dział odpowiedz.	Dział wypadkowy	Dział samochod.	Razem
	zł	zł	zł	zł	zł
I. Na dotację kapitału zapasowego	24 918,75	16 148,25	229,70	—	41 296,70
II. Na dywidendę dla udziałowców	2 990,25	3 660,27	52,06	2 381,99	9 084,57
III. Na dalsze zasilenie kapitału zapasowego	17 941,50	—	—	—	17 941,50
IV. Na tantiemę dla Rady Nadzorczej i Zarządu	11 415,66	13 578,80	193,14	8 102,79	33 290,39
V. Na udział w zwrotach ubezpieczającym	42 408,84	74 267,67	1 056,40	49 064,97	166 797,88
	99 675,—	107 654,99	1 531,30	59 549 75	268 411 04

Poznań, dnia 21 maja 1937 r.

Za zgodność z księgami poświadcza

Komisja Rewizyjna:
Tadeusz Bartsch *Aleksander Cieślicki*
Wincenty Paetz *Dr. Bolesław Wieleński*

Rada Nadzorcza:
Edward Potworowski
prezes

Zarząd:
Mieczysław Wieczorek, Dyrektor Naczelny
Arpad Czerwiński, Dyrektor

Stancę
z automatycznym posuwaniem kupię. Oferty z cena do Kuriera Poznańskiego zdg 12 880

Wózek dla chorego
używany w dobrym stanie kupię zaraz. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 12 968

Wózek
do bagażu o dwóch kołach kupię. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 13 092

Kupię
piecyk kaflowy (pokój) przenośny, mniejszy rozmiar używany, lecz w dobrym stanie. Bracia Miethe, Pierackiego 8. zdg 13 035

12 DO WYNAJĘCIA

4
pokojowe, 3 piętro od zaraz. Spokojna 24, m. 4. zdg 12 290

6 pokoi
Ratajczaka 26, m. 5. II piętro. Oglądać od 15-tej. Informacje stróżka. zdg 12 618

1—3
pokoje komfortowe zaraz plac Asnyka 3, przy Słowackiego. zdg 12 828

Mieszkanie
4-pokojowe z przynależnościami, frontowe na I piętrze, w śródmieściu, wprost od gospodarza do wynajęcia od 1 lipca rb. Oferty uprasza się składać do Kuriera Poznańskiego zdg 12 836

6 lub 8 pokojowe
mieszkanie komfortowe, słoneczne, z obszernymi przynależnościami, centralnym ogrzewaniem ul. Słowackiego, wysoki parter, oraz

2 pokoje
na biura wolne zaraz Zgłoszenia Loga, Słowackiego 18. Pg 27 296-17.156

Trzypokojowe
Chociszewskiego 21. zdg 12 746

5 pokojowe
balkonowe, z wygodami na III p. przy Parku Wilsona od zaraz, — czynsz 105 zł. Matejki 46 — 1. zdg 12 892

5 pokojowe
z pełnymi wygodami na I piętrze od sierpnia, czynsz 115 zł. Matejki 46 — 1. zdg 12 891

Fiat
501 otwarty sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 12 853

Dwa
dobermany. Mylna 40, Jakubowski. zdg 12 851

Mieszkanie
4 pokojowe przy Placu Nowomiejskim od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 952

Sześciopokojowe
Rzeczypospolitej 4 — 12. zdg 13 127

2
pokoje słoneczne. Aleja Hetmańska 9, m. 4. zdg 13 125

Trzypokojowe
komfortowe. Jarochowskiego 59. (Łazarz). zdg 13 110

Pokój
kuchnia, 2 pokoje kuchnia. Stablewskiego 15. zdg 13 122

Dwupokojowe
pokojem służbowym, łazienka — Łazarz, dom nowy tanio właściciel. Oferty Kurier Poznański zdg 13 099

Dwupokojowe
dla samotnej osoby, ewentl. na biura lub cichy przemysł. plac Wolności 17, mieszkanie 31. ng 44 728

Sześciopokojowe
słoneczne, centralne ogrzewanie, ewentualnie ogrodem lub garażem. Matejki 68, portier (narożnik Grunwaldzkiej). zdg 13 153

Dwupokojowe
komfortowe, bezpodatkowe, słoneczne, balkonem. Łazarz, Kopczyńskiego 27. zdg 13 156

Dwupokojowe
przynależnościami. Słoneczna 21 zdg 13 167

Wybór
mieszkań. Marcina 74, I., 18. — front. zdg 13 168

3 pokojowe
łazienka, słoneczne od 15. 6. lub 1. 7. Dzielnica łazarska, wprost od gospodarza. Suwalski. Składowa 1. zdg 12 921

Pięcio
i sześciopokojowe mieszkanie na I i II piętrze, przy ul Wierzbięcice 13, od 1. 7. do wynajęcia. Informacje u stróżki. zdg 12 910

Przyjezdnej
inteligencji. Pocztowa 21 — 4. zdg 12 935

Pięciopokojowe czteropokojowe
komfortowe, słoneczne, II, III. Grunwaldzka 19. zdg 13 139

Pokój
kuchnia, 2 lata 30 zł. Jeżycka 34 m. 6. zdg 13 024

5
pokojowe mieszkanie, składy i biura, wolne zaraz. Szkolna 3. zdg 13 009

13. SZUKA MIESZK.

Emeryt
oficer poszukuje 4—5 pokojowego, słonecznego, II piętra, blisko centrum zaraz lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 13 123

2—4
pokojowego, słonecznego, komfortowego w okolicy Wilsona poszukuje urzędnik. Oferty Kurier Poznański zdg 12 949

14. ZAMIANA MIESZK.

Zamienię
stróżostwo, 2 pokoje z kuchnią w śródmieściu na takie same lub większe bez. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 849

15. POKOJE UMEBL.

Urzędnikowi
nobliwy od zaraz. Składowa 1, m. 17, III wejście I piętro. zdg 12 005

Balkonowy - słoneczny
solidnemu od 15. 6. Wały Jana III nr. 11, m. 7 od 12 do 14. zdg 12 846

Słowackiego
29 — 9. zdg 12 860

Niekrępujący
front, Działyńskich 11, Matuszek, parter. zdg 12 717

Focha
43, słoneczny, łazienka. zdg 13 126

Pokój
jedno, dwuosobowy utrzymaniem bez, Bukowska 5 — 3. zdg 13 130

Dobrze
panu. Wrocławska 18 — 2. zdg 13 142

Klatki
niekrępujący zaraz. Maleckiego 27, m. 6. zdg 13 100

Wspólny
paniom. Niegolewskich 16 — 9. zdg 13 087

Małżeństwu
Różana 4, m. 12. zdg 12 940

Klatki
Pierackiego 8 — 12. zdg 13 115

Pokój
umeblowany, czysty. Patrona Jackowskiego 23 — 7. zdg 13 120

Pokój
tanio paniom lub panom. Plac św. Krzyska 2, m. 10. zdg 13 034

Panu
Piekary 25 — 10. zdg 13 045

Przyjezdnym
czysty. Ogrodowa 10 — 2. zdg 13 057

Niekrępujący
inteligentnemu panu. Strzelecka 31 — 10. zdg 12 999

Ratajczaka
11a — 71. zdg 12 973

Pierackiego
12 — 10. zdg 12 978

Czysty
1—2 osobowy, Wrocławska 30 — m. 21. zdg 13 020

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
klatki Jeżyce. Oferty Kurier Poznański zdg 12 867

Pokoiku
do 10,— poszukuje panienka. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 101

Próżnego
I — II ptr. frontowego centrum z eletkr. 20 zł poszukuje pani. — Oferty Kurier Pozn. zdg 13 162

Większy
dwuosobowy, ewtl. 2 małe, centrum obiadami dla rodzeństwa poszukiwana. Oferty Kurier Poznański zdg 13 119

Pokoiku
centrum do 10 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 13 050

17. LOKALE

Lokal
przemysłowy 1 000 m² poszukuje od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 839

Lokal
handlowy. Nowa 11, I. ca 20 m² Informacje portier. zdg 12 889

Skład
z ubikacje przemysłowe na fabrykę lub rzeźnictwo centrum do wynajęcia od gospodarza. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 12 963

18. DZIERŻAWY

Skład
fryzjerowi, rzeźnikowi, mieszkaniem wydzierżawię. Oferty Kurier Poznański zdg 13 148

Restaurację
wyszynkiem wydzierżawię. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 147

22. ZGUBY

Zginęły
indeksy na nazwisko Jadwigi Rösslerówny i Alicji Dzierżanowskiej. — Łaskawego znalazcę prosi się o oddanie do Dziekanatu Wydz. Lekarskiego U. P. zdg 12 863

23. ROZMAITE

Bezpłatnie
grafologini przepowiada. Romana Szymańskiego 1 — 3. zdg 12 159

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2.
przy Świętokrzyskim
przyjmuje udziela porady, pomocy położniczej. dg 23 111-12

Koncesji
na sprzedaż butelkową poszukuję. Ul. 27 Grudnia 2. Owocarnia. zdg 12 918

24. NAUKA

Administracyjno - Handlowe Kursy Handlowe Preissa,
Skarbowa 11. Wpisy codziennie. zdg 12 186

Parisienne diplômée
Leçons de français (Grammaire, conversation, littérature) Traductions (Prix modérés) s'adresser Ogrodowa 12, m. 28. zdg 12 894

26. SZUKA POSADY

a) Służba domowa

Kucharka
restauracyjna poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 904

Dziewczyna
z dobrym świadectwem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 854

Młodsza
uczciwa, pracowita do wszystkiego z cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 961

Panna
do dzieci, polski, niemiecki język, lepszymi świadectwami, szyciem poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 869

Młodsza
gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 893

Poszukuję
posługi lub sprzątania. Oferty Kurier Poznański zdg 12 872

Panna
do dzieci z językiem polsko-niemieckim, zna robótki, zręczna, — miła, bardzo kochająca dzieci szuka posady do jednego lub dwóch dzieci od zaraz lub od 15. czerwca. Oferty Kurier Poznański zdg 12 850

Dziewczę
uczciwe, chętne, poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 924

Panienka
poszukuje posługi Oferty Kurier Poznański zdg 13 163

PROPAGANDA

Ogłoszenia i kampanie reklamy gazetowej
projektuje i udziela fachowych porad
WYDZIAŁ PROPAGANDY
Wydawnictw Drukarni Polskiej Sp. Akc.
Poznań, św. Marcin 70
I piętro od godz. 16—18

Szukam
posługi zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 12 919

Inteligentna
lat średnich, z dobrej rodziny, o powierzchowności miłej, która pracowała w dobrych domach — przyjmie posadę do zarządu gospodarstwa domowego, pielęgnowania chorej, wyręczania pani domu w gospodarstwie jako bona do dzieci, które samodzielnie wychowywa, także na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia I. St., Poznań, Szamarzewskiego 28 — 11 zdg 12 939

Starsza
osoba, uczciwa, czysta, szuka posady do dzieci lub wszelkich prac. Oferty Kurier Poznański zdg 13 052

Poważnego przedstawicielstwa
na Poznań i Wielkopolskę poszukuje rutynowany handlowiec. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 061

Kierownik
gorzelni żonaty dzielny w swym zawodzie, obejmie posadę od zaraz lub 1 lipca br. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 866

Stenotypistka
polsko - niemiecka szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 12 896

Woźnica
znający dobrze miasto, lat 23, — poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 868

Rolniczej
praktyki, posady szukam. Mam 2 lata studiów rolniczych, 2½ roku wzorowej praktyki. Znam hodowlę, uprawę, książkowość. — Świadectwa bardzo dobre. Oferty Kurier Poznański zdg 12 542

Poszukuję
posady urzędnika gosp. od 1. 7. na deputat, lat 37. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 899

Doświadczony handlowiec
lat 31, żonaty, gruntowne wiadomości, księgowość, prowadzenie kasy, długoletnia praktyka, język polski, niem., szuka posady w poważnej firmie. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 12 062

Pomocnik gorzelniany
szofer, kawaler, pięć lat praktyki gorzelniczej, półtora roku szoferem, obeznany elektrycznością wykonywa remont gorzelni blatkarni, własne narzędzie szuka posady. Oferty Kurier Poznański. zdg 12 967

Książkowa
bilansistka, rutynowana, język polsko - niemiecki, zaufana, — starsza, szuka posady. Oferty Kurier Poznański zdg 13 174

Pomocnik
fryzjerski, dobre polecenie szuka posady od zaraz. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 13 095

Uczeń
z kursem handlowym szuka nauki. Oferty Kurier Poznański zdg 13 086

Krawcowa
dobra tania szuka posady. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 13 076

Ogrodnik
służący, szuka odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurier Pozn., Gdynia. ng 44 376

27. WOLNE MIEJSCA

Apteka
w Poznaniu poszukuje wpracowana magistre, biegłą ekspedj., władająca językiem niem. zaraz lub później. Warunki z referencjami Kurier Poznański zdg 12 472

Służąca
potrzebna, uczciwa i sumienna od zaraz. Dąbrowskiego 44, — m. 1. zdg 12 847

Dziewczyna
wszystkiego, poleceniami zdrowa, kochająca dzieci zaraz. Drużbackiej 8, m. 12. zdg 12 981

Potrzebna
od 1. 7. gospodyni kucharka na majątek na Pomorzu znająca dobrą i wykwintną kuchnię. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siłę. Oferty Kurier Poznański zdg 12 456

Poszukuje
się od zaraz młodego rzutkiego samodzielnego z dobrymi świadectwami

Ekspedienta-dekoratora
do branży odzieży męskiej w Poznaniu. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 12 281

Dziewczyna
młodsza uczciwa, chętna wszystkiego, praniem, gotowaniem. Kolejowa 40, m. 2. zdg 12 515

Młodsza
silna dziewczyna na parę godzin dziennie. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 12 495

Fryzjer
damsko-męski i uczennica. Dąbrowskiego 5 a. zdg 12 678

Młodsza
dziewczyna przychodnia. Piotra Wawrzyniaka 27, m. 1. zdg 12 884

Gospodyni
młodszej do dworu, Kaliskie, poszukuje od 15. 6. Doskonałe gotowanie, pieczenie, zaprawy. — Zgłoszenia, odpis świadectw, — warunki do Kuriera Poznańskiego zdg 12 923

Bufetowa
z obsługą gości zaraz. Górna Wilda 31. zdg 13 096-7

Posługaczka
dzielna 7 — 1 zaraz. zdg 13 124

Fryzjerka
pomocnik potrzebni. Matejki 68. zdg 13 132

Biegła
maszynistka potrzebna. Zgłoszenia od 18-tej. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 13 140

Rządca
pod ogólną dyspozycję, szkołą rolniczą, średnią potrzebny. Odpisy świadectw Bietowo, poczta Lubichowo. zdg 13 109

Książkowemu (ej)
odstąpię stałą posadę zaraz, — objęcie mebli 600,— prowincja. Oferty Kurier Pozn. zdg13 108

Pomocnik
fryzjerski damsko - męski potrzebny zaraz. Zgłoszenia Agentura Orędownika, Kaźmierz, — pow. Szamotuły. ng 44 726

Służąca
pracowita, uczciwa potrzebna. — Aleja Małopolska 9. zdg 13 158

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Ogrodowa 2. zdg 13 161

Monter - instalator
do rozebrania urządzenia kąpielowego na prowincji zaraz potrzebny. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdgr 13 093

Biegłe polsko - niemieckie
Stenotypistki
mogą się zgłosić zaraz na stałą posadę. Odpisy świadectw i refer. uprasza się do Kuriera Poznańskiego zdg 12 917

Zdrowa
dziewczyna wiejska, z gotowaniem do wszelkiej pracy od zaraz. Kawiarnia Kupiecka, Pocztowa 29. zdg 12 914

2
młodszych rutynowanych pomocników zbożowych na prowincję, poszukuje się. Oferty z podaniem pretensji proszę do Kuriera Poznańskiego zdg 12 931

Kiosk
owoców - jarzyn, Jastarni sezon letni wydzierżawi Hurtownia. — Dzierżawa, towar 800 zł. Zgłoszenia St. Rynek 51, m. 3, od 2—3 zdg 13 060

Praktykantki
Adres Kurier Pozn. zdg 12 998

Fryzjer
uczeń potrzebny. Pocztowa 22. zdg 13 002

Dziewczyna
przychodna od zaraz potrzebna. Zgłoszenia św. Marcin 55, m. 6. zdg 13 011

Stolarz
szuflad biżuteri Bijou, Stary Rynek 46. zdg 13 044

Dzielna
ekspedientka z branży rzeźnickiej potrzebna zaraz. Półwiejska 6. zdg 13 047

Fryzjerka
z całkowitym utrzymaniem 15. 6. potrzebna. Piechocki, Września zdg 13 039

Fryzjer
potrzebny. Chwaliszewo 58/9. zdg 13 054

2 000
pożyczki — otrzyma posadę nauczycielki pani. Oferty Kurier Poznański zdg 13 036

29. ROZRYWKA

„Edenie"
zabawisz się jedynie. Koncert — dancing. Plac Działowy 11. Pg 27 687-55,219

Dyplomowany
mechanik szofer — wykonuje wszelkie naprawy na miejscu za mniejszym wynagrodzeniem szuka posady szofera. Oferty Kurier Poznański zdg 12 545

„Doktor X"
Kino Wilsona. zdg 12 844

Kinoteatr
„Gwiazda"
Od soboty 5 bm. najlepszy film sezonu
Czarne Róże
z Lilian Harvey. zdg 12 954

Radioodbiorniki
Prems, Telefunken
oraz inne kupisz najkorzystniej właśnie teraz w firmie
Radiolavox
Poznań, Ratajczaka 14
Przyjmujemy pożyczki państwowe 100,— za 100,— ng 44 502

„Żona czy sekretarka"
Jean Harlow — Clark Gable. — Nieodwołalnie do
niedzieli
Kinoteatr
„Sfinks"
zdg13 019

„Kapelusz"
modnie przefasonowany odświeżony zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska Wytwórnia Kapeluszy, 27-go Grudnia 9 podwórze. zdg 3 737

Materiały męskie
na spodnie, garnitury i palta wizytowe oraz spacerowe
jak również na ubrania sportowe i do podróży
poleca w wielkim wyborze i po bardzo niskich cenach
DH
DOM HANDLOWY
T. WOŹNIAK
POZNAŃ·STARY RYNEK 85·RYNKOWA
Sortyment naszych materiałów jest najstaranniej dobrany z wielu kolekcyj renomowanych fabryk bielskich, o światowej sławie i zapewnia najtrafniejszy wybór tego co:
praktyczne, modne i stosowne.
ng 44 723-4

b) Inni

Pielęgniarka
do dzieci, z dobrymi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 12 950

Werkmistrz
z pełnymi kwalifikacjami, długoletnią praktyką i doświadczeniem w fabrykach obrabiarek posadzek, parkietu, listew, stolarniach, tartaku itp. obeznany z wszelką pracą
w branży drzewnej
również z reparacją i montażem maszyn poszukuje posady. Wymaganie skromne. Łaskawe oferty Kurier Poznański zdg 12 905

Bankowiec
żonaty, poszukuje tylko w godzinach popołudniowych jakiegobądź zajęcia. Zaprowadzi książkowość, zestawia bilanse, załatwi korespond. polsko-niem., sprawy podatkowe oraz procesowe itp. Oferty Kurier Poznański zdg 12 882-3

Panienka
poszukuje posady do pomocy w interesie. Oferty Kurier Pozn. zdg 13 102

Panienka
do dzieci, język polski, niemiecki poszukuje posady od zaraz. — Oferty Kurier Poznański zdg 13 037

Modystka
marszantka poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurier Pozn., Gniezno 1028. ng 44 301

Dziewczyna
gotowaniem szuka posady na wyjazd do Gdyni. Oferty Kurier Poznański zdg 13 131

Kucharz
pierwszorzędny szuka posady — żonatego zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 13 048

TEATRY

Poznań, piątek, 4. 6.
TEATR POLSKI: Piątek, 4. 6. „Stare wino".
Sobota, 5. 6. „Rozkoszna dziewczyna".
Niedziela, 6. 6. o godz. 20: „Rozkoszna dziewczyna".
ADRIA: „Witamy Poznań".

KINA

Poznań, piątek, 4. 6.
APOLLO: „Tajemnica Panny Brinx".
CORSO: „Pat i Patachon jako jazzbandziści".
GLORIA: „Adieu".
GWIAZDA: „Blond Carmen".
METROPOLIS: „Janosik Hetman Zbójnicki".
OŚWIATOWE T. C. L.: „Wojna w królestwie walca".
RENAISSANCE: „Żółty skarb"
SŁOŃCE: „Królowa dżungli".
SFINKS: „Żona czy sekretarka"
ŚWIT: „Śmierć czyha w dżungli"
TĘCZA-Łazarz: Tajna Brygada.
TĘCZA-Wilda: „Wiedeń szaleje"
WILSONA: „Doktor X."

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 5 czerwca.

6.15 audycje poranne: **11.30** audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki" — prowadzi prof. Bronisław Rutkowski: **11.57** sygnał czasu: **12.03** dziennik południowy: **12.15** pogadanka rolnicza: **12.25** orkiestra rozrywkowa pod dyr. Bronisława Nagujewskiego (z Łodzi); **15.45** wiadomości gospodarcze: **16.00** wesoła audycja dla dzieci: „Kto zjadł placek z czereśniami" w oprac. W. Budzyńskiego (ze Lwowa); **16.30** koncert solistów. Wykonawcy: Halina Wojciechowska — skrzypce, Edmund Rösler — fortepian (z Bydgoszczy przez Toruń); **17.00** melodie egzotyczne w w. konaniu Orkiestry pod dyr. Adama Hermana (z Krakowa); **17.50** „Torfowiska nad Wartą" — pogadanka, wygłosi Zygmunt Czubiński (z Poznania): **18.10** program na jutro: **18.15** popularne orkiestry jazzowe (płyty): **18.50** pogadanka aktualna; **19.00** „Audycja dla Polaków za granicą", „Latarnik" — słuchowisko wg. H. Sienkiewicza, w opracowaniu Jerzego Biłsa; **19.35** pogadanka aktualna; **19.45** wiadomości sportowe: **20.00** koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Symonicznej P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. Transmisja z Wawelu w Krakowie; w przerwie o godz. **20.40** dziennik wieczorny: **21.45** nowości literackie omówi Stanisław Czosnowski: **22.00** „Mozaika muzyczna". Wykonawcy: Janina Paszkowska (alt. — piosenki) — Zespół Gertnera: **22.50** ostatnie wiadomości dziennika wieczornego.

Niedziela, 6 czerwca.

8.00 audycja poranna: **8.03** — dziennik poranny; **8.15** audycja dla wsi: 1. „Gazetka rolnicza"; 2. muzyka (płyty): 3. „Hodujmy jedwabniki" — pogadanka: **9.00** — regionalna transmisja z Wrześni (przez Poznań). Sprawozdawca prof. Jan Kilarski a) nabożeństwo wygł. ks. kanonik prof. Michał Kłepacz. b) „Lud ziemi wrzesińskiej" — reportaż: **11.15** pieśni Ziemi Złotowskiej w wykonaniu mieszanego chóru młodzieży z Zakrzewia. (Z Bydgoszczy przez Toruń): **11.35** „Tańce z operetek" płyty; **11.57** sygnał czasu: **12.03** „Poranek w muzyce" — koncert symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra pod dyrekcją Feliksa Nowowiejskiego i Józef Woliński — (śpiew) (z Poznania): **13.00** przegląd kulturalny: **13.10** koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Wileńska pod dyr. Władysława Szczepańskiego, Barbara Halmirska (gwizd, Jadwiga Krużanka-Reissowa (śpiew), Edward Jakuć-Jakutis (śpiew) (z Wilna); **14.40** „Wszystkiego po trochu" — audycja dla dzieci: — **15.00** audycja dla wsi: 1. „Przegląd rynków produktów rolnych". 2. „Wieś, o której mówią w całej Polsce" — pogadanka z Krakowa: 3. muzyka (płyty); 4. „Postawa fizyczna a zdrowie" — pogadanka: **16.00** fragment „Dnia Pieśni (z Wagrowca przez Poznań): **16.20** — kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego; **16.55** Powszechny Teatr Wyobraźni: wznowienie słuchowiska Tadeusza Markowskiego pt. „Chopin u Radziwiłła (z Poznania): **17.30** Międzynarodowe Zawody Hippiczne: nagroda Polski „Puchar Narodów". Transmisja ze Stadionu w Łazienkach. — Sprawozdawca Tad. Daszewski; **18.00** „Pół czarnej przy mikrofonie". Transmisja z sali Hotelu George'a we Lwowie. Wykonawcy: Orkiestra Tadeusza Seredyńskiego, Szczepko i Tońko, Chór „Wesoła Piątka", pan Stroń (W. Korabiowski). Zofia Chałampowicz — piosenki i konferansjer. W przerwie o godz. 18.55—19.10. reportaż aktualny; **20.00** tr. z Kielc **20.40** przegląd polityczny: **20.50** dziennik wieczorny: **21.00** „Kukułka dla samobójców" — w opracowaniu Tadeusza Bujnickiego (z Wilna) (wznowienie): **21.30** transmisja z Krakowa fragmentu meczu piłkarskiego „Cracovia" (Kraków) — „Admira" (Wiedeń); — **21.45** wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R.: **22.00** Wolfgang Amadeusz Mozart — wyjątki z oper (z Krakowa). Wykonawcy: Helena Zboińska Ruszkowska — sopran, Irena Piszczkówna — sopran, Irena Twardówna — msopran. Anna Rollowa — msopran, Aleksander Kowalski — tenor, Antoni Wolak — baryton, Wacław Geiger — akompaniament: **22.50** ostatnie wiadomości dziennika wieczornego: komunikat meteorologiczny i przegląd prasy.

WARSZAWA

Sobota 5 czerwca.

Warszawa II. — 13.00 koncert muzyki lekkiej (płyty): **14.00** pare informacji: **14.05** „Tosca" — opera w 3-ch aktach w wykonaniu zespołu „La Scala" w Mediolanie pod dyr. Lorenzo Molajoli (płyty): **22.00** wiadomości sportowe: **22.05** koncert rozrywkowy. Wykonawcy Mała Orkiestra P. R. Maryla Karwowska, Tadeusz Olsza i inni: **23.00** „Cztery noce w Tokio" — monolog: (wznowienie). **23.15** muzyka taneczna (płyty).

Niedziela, 6 czerwca.

Warszawa II. — 15.00 „Wirtuozi smyczka" (płyty): **16.00** 1000 taktów muzyki w wykonaniu zespołu Stefana Rachonia: **22.00** — wiadomości sportowe: **22.05** tr. fragmentów zawodów lekkoatletycznych: **22.20** muzyka taneczna (płyty).

POZNAŃ

Sobota, 5 czerwca.

Poznań — 12.15 skrzynka rolnicza: **13.00** życie kulturalne i społeczne Poznania: **13.05** grają słynne zespoły płyty: **13.55** przegląd giełdowy: **14.05** koncert rozrywkowy: **14.40** pogadanka społeczna: **18.00** „Nasze wycieczki": **18.05** wesołe interludium płyty: **18.25** — „Wesołe porachunki: „Trafiło się ślepiej kurze ziarno" (tygodn. żarty i piosenki): **18.45** wiad. sportowe lokalne; **23.00** muzyka wesoła płyty.

Niedziela, 6 czerwca.

Poznań — 8.35 obrazek słuchowiskowy dla wsi pt. „Malowane wrota": **8.50** „Na swojską nutę" płyty: **11.15** program na jutro muzyka z płyt: **13.00** „Impresje letletnie" — felieton-nowela — Tadeusza Kraszewskiego: **14.40** audycja dla dzieci: **20.00** koncert w wykonaniu polskich artystów — płyty): **20.15** „Słońce zawiniło" skecz Tadeusza Markowskiego: **20.20** koncert w wyk. polskich artystów d. c. — płyty: **20.35** wiad. sport. lokalne; **23.00** muzyka taneczna płyty.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

Sobota, 5 czerwca.

15.00 Praga. — „Sto minut śpiewu i lekkiej muzyki": **15.10 — Koenigsw.** — Melodie ludowe. — **15.15 Wrocław.** — Kwintet fort. Dohnanyego. **16.00 Lipsk.** — „Barwne melodie". **16.20 Droitwich.** — Koncert tria. **16.25 Wiedeń.** — Koncert życzeń. **17.00 Droitwich.** — M. taneczna. **17.25 Mediolan.** — M. lekka. **18.00 Wiedeń.** — Pieśni ludowe. **Koenigsw.** — Koncert ork. dętej. **Paris PTT.** — M. symfoniczna. **19.00 Wrocław.** — M. taneczna. **19.10 Lipsk.** — „Kalejdoskop muzyczny" z udz. ork. symf., chóru i solistów: **19.30 — Londyn R.** — Koncert kameralny Czajkowskiego. **20.00 Sztutgart.** Wieczór muzyki. **20.10 Wrocław.** „Wesołe kumoszki z Windsoru" opera kom. Nicolai'ego. **Kolonia** — Wesoły wieczór. **20.25 Wiedeń** — Wesoła radiorewia muzyczna. — **20.30 R. Paris.** — Koncert symf. pod dyr. Inghelbrechta. **Paris PTT.** — „Carmen" op Bizeta. — **21.00 Mediolan.** — „Olbrzymi z gór" op. Castelnuovo—Tedesco (do tekstu Pirandela). **Praga.** — „Z nowego świata" symfonia Dworzaka w wyk. zjednocz. ork. wojskowych: **21.15 Lipsk.** — Muzyka na instrumenty ludowe. **21.20 Budapeszt.** — M. cygańska. **21.30 Luksemburg.** — Pieśni nordyckie. **22.00 Sztokholm.** — M. taneczna. **22.20 Luksemburg.** — Potpourri na koniec tygodnia. **23.00 Hamburg, Luksemburg i R. Paris.** — M. taneczna (do godz. 1). **Tuluza.** — Rozmaitości muzyczne. **24.00 Sztutgart i Frankfurt.** — Koncert symf. w progr. utwory Haydna, Brahmsa i Rehberg.

Niedziela, 6 czerwca.

11.45 — Wiedeń. Koncert symfoniczny. **11.30 — Koenigsw.** — Muzyka na org. Wurlitzera. — **12.00 — Monachium i Koenigsw.** Koncert południowy. **12.30 — Budapeszt.** — Koncert ork. operowej **12.55 — Wiedeń.** Koncert rozrywkowy. **15.00 — Koenigsw.** — Muzyka lekka. **16.00 — Bratysława.** Muzyka salonowa. **Monachium.** — Weslowe popołudnie. **Sztutgart.** Aud. wesoła. **17.00 — Radio Paris.** — Koncert symfoniczny. — **17.05 — Wiedeń.** Aud. muzyczna z udz. solistów. **18.00 — Lipsk.** — Utwory kameralne na skrzypce i fort. **Monachium.** Koncert. **18.40 Lipsk.** — „Wesoły szewczyk" op. **Berlin.** — Koncert kwartetu. **19.00 Berlin.** — Koncert kwartetu. **19.20 Radio Ramoania.** Koncert chóru studenckiego. **19.25 — Budapeszt.** Rec. fortepianowy Imre Stefanyi. **20.00 — Bruksela franc.** „Samson i Dalila" op. Saint—Saensa (akt. II). **Berlin.** — „Wielki admirał" kom. muzyczna. — **Koenigsw.** Wesoły wieczór muzyczny. **Hamburg.** — Koncert wieczorny. **Kolonia.** Do tańca. — **Monachium.** Wieczór muzyki operowej z udz. chór. sol. i orkiestry. **20.05 — Wiedeń.** Radio potpourri z Bisambergu na cały świat": — **20.15 — Sztutgart.** — Utwory Schumana. **20.30 — Wieża Eiffla.** Koncert symfoniczny. **Lille.** — „Paganini" optka Lehara. **Lyon.** „Młodość Ampera czyli Narzeczeni z Poleymieux", słuch. muz. — **21.00 — Rzym.** „La Wally" po. Catalaniego. **Mediolan.** „Hrabina Marica" optka Kalmana. **21.05 — Radio Romania.** Koncert ork. muz. op. i salonowa. **Londyn Reg.** — Koncert ork. symf. **Droitwich.** — Muz. lekka. **21.15 Berlin.** Utwory Lortzinga. **21.20 Bruksela franc.** Akt III op. Samson i Dalila". — **22.00 Luksemburg.** Muz. lekka. **22.05 — Budapeszt.** Konc. ork. wojskowej. **Sztokholm.** Konc. popularny. **22.10 — Kopenhaga.** — Melodie operowe. **22.30 Koenigsw.** Do tańca. **Monachium.** Muz. rozrywkowa. **22.35 — Tuluza.** Melodie operowe Masseneta. **23.00 — Praga.** Muz. lekka. **Tuluza.** Muzyka operowa. **23.05 — Bruksela flam.** Muzyka symfoniczna. **24.00 Sztutgart i Frankfurt.** Koncert nocny z płyt. **Hamburg, Kopenhaga, Radio Paris i inne.** Muzyka lekka i taneczna.

Humor zagraniczny

Po napadzie bandyckim na radiostację.

— ... Szczegółów dowiedzą się państwo z prasy codziennej. (M)

(Everybody's Weekly, Londyn).

Przedpłata na miesiąc czerwiec 1937 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dn. przedświątecznych do godz. 10.45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówk.), słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200-149.